

ΕΡΓΑΤΙΚΗ ΠΑΛΗ

Φύλλο 376 1,00 € Εφημερίδα της Οργάνωσης Κομμουνιστών Διεθνιστών Ελλάδας

ΣΟΚ και ΔΕΟΣ στην Κύπρο

«πολεμικό» τοπίο στην Ε.Ε.

νέα μέτρα ενόψει στην Ελλάδα

ΈΞΩ ΑΠΟ ΤΟ ΣΦΑΓΕΙΟ ΤΟΥ ΕΥΡΩ!

Φοιτητικές εκλογές
Στηρίξτε-Ψηφίστε
την Σοσιαλιστική
Σπουδαστική Πάλη
σελ. 6

35ο Συνέδριο ΓΣΕΕ
Κρίση και
ανακατατάξεις στη
γραφειοκρατία
σελ. 4

Ιράκ
Δέκα χρόνια μετά
την ιμπεριαλιστική
επέμβαση
σελ. 11

Ιδεολογία
Αφιέρωμα: Ιστορία
του ελληνικού
εργατικού κινήματος
σελ. 15

Νίκη στον αγώνα των εργαζομένων της Κύπρου

Το ΑΚΕΛ πριν και τώρα η κυβέρνηση Αναστασιάδη έβαλαν την Κύπρο στον δρόμο των Μνημονίων, οδηγώντας στην καταστροφή. Σαν αιτία αναφέρουν την χρεοκοπία των τραπεζών, αλλά πίσω απ' αυτή βρίσκεται η ίδια η κρίση του ευρωπαϊκού καπιταλισμού, του κυπριακού καπιταλισμού καθώς και οι πολιτικές που ακολουθούνταν από τα κυπριακά κόμματα εξουσίας και βέβαια το παρασιτικό-κερδοσκοπικό μοντέλο «ανάπτυξης».

Οι ευρωπαίοι απατεώνες και ληστές, ειδικά οι αποικιοκράτες γαλλο-γερμανοί, χρησιμοποιούν ως πρόσχημα το «μαύρο χρήμα» των κυπριακών τραπεζών. Οι πραγματικοί τους στόχοι, όμως, είναι να διαλύσουν τις κυπριακές τράπεζες, να διώξουν τους ρώσους ολιγάρχες, ώστε η Κύπρος και το φυσικό της αέριο να πέσουν πλήρως στα χέρια τους. Αλλά και να μεταφερθούν σε άλλους φορολογικούς παραδείσους (Λουξεμβούργο, Λιχτενστάιν κ.α.), που

οι ίδιοι ελέγχουν πλήρως, τα «μαύρα κεφάλαια». Γι' αυτό εκβιάζουν με διακοπή της ρευστότητας από την ΕΚΤ.

Από την άλλη, οι ρώσοι ιμπεριαλιστές θέλουν να αποφύγουν πάση θυσία το κούρεμα των καταθέσεών τους στην Κύπρο και ταυτόχρονα, αν είναι δυνατόν, να την δορυφοριοποιήσουν και ν' αρπάξουν όσο περισσότερο μπορούν από το φυσικό της αέριο. Αυτός ο ανταγωνισμός γίνεται πιο επικίνδυνος, καθώς απειλείται έκρηξη στην ευρύτερη περιοχή, ιδιαίτερα με τις ανανεωμένες απειλές για ιμπεριαλιστική επέμβαση σε Συρία και Ιράν.

Η τρικομματική συμμορία όχι μόνο υπερηφίσησε στο Πούρογκρουπ αυτή την καταστροφή και δουλοποίηση του κυπριακού λαού, αλλά υποστήριξε και τον άθλιο εκβιασμό των Ευρωπαίων απέναντι στην Κύπρο. Σαμαράς, Βενιζέλος, Κουβέλης και Στουρνάρας, αυτός ο γελοίος και επικίνδυνος θίασος γερμανοτσολιάδων, που δεν τόλμησε

να πει ποτέ ΟΧΙ στην Τρόικα, που προσαθεί να μας πείσει ότι τα καταστροφικά Μνημόνια είναι μονόδρομος, δεν διστάζει να ξεπουλά τον κυπριακό λαό, για να είναι αρεστός στα μάτια της Ε.Ε.

Κύπριοι, Έλληνες και Ευρωπαίοι εργαζόμενοι, αν θέλουμε να σώσουμε τις ζωές μας, πρέπει να ενωθούμε και να παλέψουμε μαζί. Οι εργαζόμενοι, η νεολαία και ο λαός της Κύπρου με τους αγώνες και την εξέγερσή τους, με τη Γενική Πολιτική Απεργία, **μπορούν να πουν ένα πραγματικό και σταθερό ΟΧΙ** ενάντια στον φασιστικό εκβιασμό της Ε.Ε. και στα Μνημόνια. Αλληλεγγύη στο λαό και τους εργαζόμενους της Κύπρου σημαίνει πρώτα και πάνω απ' όλα **να ξεσηκωθούμε άμεσα για να συντρίψουμε την δοσίλογη τρικομματική κυβέρνηση και τα Μνημόνια της. Εξέγερση Παντού - Γενική Πολιτική Απεργία Διάρκειας, για σώσουμε όχι μόνο τη ζωή μας αλλά και τη ζωή των κυπρίων συναδέλφων μας.**

Να οργανώσουμε την αντίσταση Να οικοδομήσουμε την Ο.Κ.Δ.Ε. & την 4η Διεθνή

Όλοι εμείς, οι εργαζόμενοι, οι νέοι, τα φτωχά λαϊκά στρώματα, βιώνουμε καθημερινά την απίστευτα σκληρή επίθεση του κεφαλαίου στα κοινωνικά και πολιτικά δικαιώματα, στις ατομικές ελευθερίες και την ποιότητα ζωής. Με την ιδιωτικοποίηση των δημόσιων υπηρεσιών και των κοινωνικών αγαθών, την εμπορευματοποίηση/διάλυση των συστημάτων υγείας, παιδείας και κοινωνικής ασφάλισης. Τις φαραωνικές ανισότητες με τον ανεξέλεγκτο πλουτισμό μιας δράκας καπιταλιστών και χρυσοδάκτυλων της αγοράς χάρη στην υπερεκμετάλλευση και καταπίεση της εργασίας, στην λεηλασία της δημόσιας περιουσίας και των λαϊκών αποταμιεύσεων. Την καταπάτηση της ανθρώπινης αξιοπρέπειας, τον εκφυλισμό των ηθικών, πνευματικών και πολιτιστικών αξιών και συνολικά την αποσύνθεση της οικονομίας και της κοινωνίας.

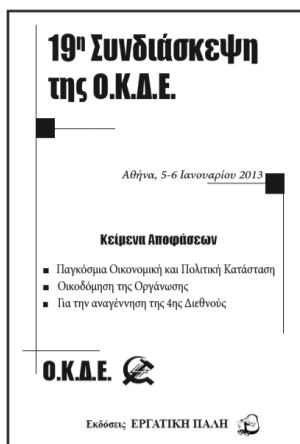
Όλοι εμείς, βλέπουμε την εξαθλίωση, την φτώχεια και την πείνα να 'απλώνονται παντού στον πλανήτη. Την παιδική εργασία, την εγκληματικότητα, τον ρατσισμό, τον εθνικισμό να φουντώνουν. Τον πόλεμο και την καταστροφή του περιβάλλοντος να απειλούν την επιβίωση του ανθρώπινου γένους. Την αλόγιστη χρήση των ανθρωπίνων και φυσικών πόρων από μια χούφτα πολυεθνικών/ διεθνικών επιχειρήσεων των ιμπεριαλιστικών χωρών, που επιβάλλουν με την βία τον Νεοφιλελευθερισμό, την Παγκοσμιοποίηση και την Νέα Τάξη Πραγμάτων, για την σωτηρία των κερδών τους και του συστήματός τους από την βαθύτατη κρίση του.

Όλοι εμείς πρέπει και μπορούμε να τους σταματήσουμε. Να βάλουμε τέλος στα αδιέξοδα του ατομισμού και της διαίρεσης. Να μετατρέψουμε με τους αγώνες και την αλληλεγγύη μας τα συνδικάτα και τους συλλόγους μας σε όπλα αντίστασης στον νεοφιλελευθερισμό, την εκμετάλλευση, την καταστολή, την καταστροφή του περιβάλλοντος, τον ρατσισμό και τον πόλεμο. Να πετάξουμε οριστικά την «αρχαία σκουριά»: σοσιαλδημοκράτες, σταλινικούς, ρεφορμιστές και γραφειοκράτες συνδικαλιστές. Όλους αυτούς, που αφού βίασαν ιδανικά και αξίες γενιών και γενιών για μια καλύτερη ζωή, σήμερα έχουν περάσει στο νεοφιλελεύθερο στρατόπεδο ή αναπαλαιώνουν τις πολιτικές της ταξικής συνεργασίας, της «κεντροαριστεράς», της «λαϊκής εξουσίας», που μας οδήγησαν σε τραγικές ήττες.

Όλοι εμείς πρέπει να κάνουμε μια τομή στην πολιτική μας. Να συγκρουστούμε με την λογική της αγοράς και του κέρδους στη βάση ενός αντικαπιταλιστικού προγράμματος. Να χτυπήσουμε το κακό στην ρίζα του, το κεφάλαιο, την Ε.Ε., τον καπιταλισμό και τον ιμπεριαλισμό. Να καταργήσουμε την εκμετάλλευση ανθρώπων από άνθρωπο, να κοινωνικοποιήσουμε τις επιχειρήσεις σ' όλους τους τομείς-κλειδιά της οικονομίας (τράπεζες, ενέργεια, μέσα μεταφοράς και επικοινωνίας). Να θέσουμε όλες τις μεγάλες επιλογές -ενέργεια, βιομηχανία, διατροφή, περιβάλλον, πολιτισμός- σ' ένα δημοκρατικό σχεδιασμό. Να αποδεσμεύσουμε την χώρα μας από την Ε.Ε. των καπιταλιστών, των κερδοσκόπων, του ρατσισμού και των τρομονόμων, του νεοαποικισμού και των ιμπεριαλιστικών επεμβάσεων. Να ανατρέψουμε την κοινοβουλευτική δικτατορία του κεφαλαίου, να διαχωρίσουμε οριστικά από τις σταλινικές δικτατορίες των γκούλαγκ ή τα πρότυπα του «ανθρώπινου καπιταλισμού» της σοσιαλδημοκρατίας και της κεντροαριστεράς. Να εγκαταστήσουμε μια σοσιαλιστική κοινωνία στην χώρα μας και την Ε.Ε. που θα έχει στο κέντρο της τις ανάγκες του ανθρώπου, τα δημοκρατικά και κοινωνικά δικαιώματα, τις ατομικές ελευθερίες, τις ανθρώπινες, ηθικές και πολιτικές αξίες. Να εγκαθιδρύσουμε την εξουσία των εργαζομένων, που θα στηρίζεται σε όργανα άμεσης δημοκρατίας και αυτοδιαχείρισης, όπου τα δημοκρατικά, πολιτικά και ατομικά δικαιώματα και ελευθερίες θα ξεπερνούν κατά πολύ, ποσοτικά και ποιοτικά, εκείνα ακόμη και των πιο ανεπτυγμένων αστικών δημοκρατιών.

Όλοι εμείς πρέπει να κάνουμε μια τομή στην πρακτική μας. Να στρατευτούμε στον αγώνα για να υπερασπιστούμε την εργασία, το βιοτικό επίπεδο, το δικαίωμα στην ζωή. Να βάλουμε τέλος στην βαρβαρότητα του νεοφιλελευθερισμού, στις πολιτικές των αστικών κομμάτων (Ν.Δ., ΠΑΣΟΚ) και του καπιταλισμού/ιμπεριαλισμού. Να παλέψουμε για την ενότητα του κινήματος μέσα στους αγώνες στη βάση της ταξικής ανεξαρτησίας. Να δημιουργήσουμε και να στηρίξουμε συσπειρώσεις αντίστασης και επιτροπές αγώνα σε κάθε σωματείο, σύλλογο, τόπο δουλειάς, σχολείο, σχολή, γειτονιά και κοινότητα. Να οικοδομήσουμε μια ισχυρή αντικαπιταλιστική δύναμη μέσα στο εργατικό/συνδικαλιστικό κίνημα και τα κοινωνικά κινήματα. Να χτίσουμε την δική μας μαζική εργατική, επαναστατική οργάνωση, πραγματικό εργαλείο στην πάλη μας για την σωτηρία από τους νεοφιλελεύθερους καπιταλιστές και ιμπεριαλιστές. Να στρατευτούμε στην υπόθεση της Ο.Κ.Δ.Ε. και του επαναστατικού μαρξισμού, στην οικοδόμηση του παγκόσμιου κόμματος της σοσιαλιστικής επανάστασης, την 4η Διεθνή.

Κυκλοφορεί από τις εκδόσεις ΕΡΓΑΤΙΚΗ ΠΑΛΗ

**19η Συνδιάσκεψη της Ο.Κ.Δ.Ε.
(5-6 Ιανουαρίου 2013)**

Κείμενα Αποφάσεων

Χρονολογία έκδοσης: Μάρτιος 2013

Σελίδες: 95

Τιμή: 2,5 ευρώ

Το διήμερο 5-6 Ιανουαρίου 2013 πραγματοποιήθηκε η 19η Συνδιάσκεψη της Ο.Κ.Δ.Ε. στο θέατρο Αργύ στον Κεραμεικό, μόλις ενάμιση χρόνο μετά την 18η Συνδιάσκεψη (28-29 Οκτωβρίου 2011) εξαιτίας των ραγδαίων οικονομικο-πολιτικών εξελίξεων στην χώρα μας και διεθνώς. Συζητήθηκαν και ψηφίστηκαν τρία Ντοκουμέντα Θέσεων (Ανάλυση της Παγκόσμιας πολιτικής και οικονομικής κατάστασης, Σχέδιο για την Οικοδόμηση της Ο.Κ.Δ.Ε., Σχέδιο Αγώνα για την Αναγέννηση της 4ης Διεθνούς), τα οποία δημοσιεύονται στην παρούσα προσούρα.

Από το οπισθόφυλλο

Πού θα βρείτε τις εκδόσεις

ΕΡΓΑΤΙΚΗ ΠΑΛΗ

Αθήνα

Βιβλιοπωλεία: "Πρωτοπορία" Γραβιάς 3-5, "Πολιτεία" Ασκληπιού 1-3 & Ακαδημίας, "Εναλλακτικό Βιβλιοπωλείο" Θεμιστοκλέους 37 και σε όλα τα κεντρικά βιβλιοπωλεία.

Θεσσαλονίκη

Βιβλιοπωλεία: "Το Κεντρί" Δημ. Γούναρη 22 (Ναυαρίνο), "Πρωτοπορία" Λ. Νίκης 3

Γιάννενα

Βιβλιοπωλεία: "Δωδώνη", "Το βιβλιοπωλείο" στην Αβέρωφ

Κοζάνη

Συνεταιριστικό Βιβλιοπωλείο Κοζάνης, Ρήγα Φεραίου 10

Πού θα βρείτε την εφημερίδα

ΕΡΓΑΤΙΚΗ ΠΑΛΗ

Αθήνα

Περίπτερα: Πλ. Κάνιγγος και σχεδόν σε όλα τα περίπτερα των Εξαρχείων.

Βιβλιοπωλεία: "Εναλλακτικό Βιβλιοπωλείο" Θεμιστοκλέους 37, "Καινά Δαιμόνια" Σουλτάνη 8, "Εκτός των Τειχών" Γραβιάς 10-12.

Θεσσαλονίκη

Πολιτικό-Πολιτιστικό Στέκι "Ισκρα": Αμύντα 12, ισόγειο

Περίπτερα: Καμάρα, Αλεξάνδρου Σβάλου 39

Βιβλιοπωλεία: "Το Κεντρί" Δημ. Γούναρη 22 (Ναυαρίνο)

Κοζάνη

Συνεταιριστικό Βιβλιοπωλείο Κοζάνης, Ρήγα Φεραίου 10

Και στα κεντρικά πρακτορεία Αθηναϊκού τύπου σε όλη την Ελλάδα.

Γίνε Συνδρομητής - Ενίσχυσε την ΕΡΓΑΤΙΚΗ ΠΑΛΗ

Γράψτε μας στο e-mail ergatikipali@okde.gr ή ταχυδρομήστε μας τα στοιχεία σας στην διεύθυνση Αγ. Κωνσταντίνου 57, Τ.Κ. 104 37, Αθήνα.

Ετήσια συνδρομή εσωτερικού 15 ευρώ - εξωτερικού 20 ευρώ.

ΕΡΓΑΤΙΚΗ ΠΑΛΗ

Μηνιαία εφημερίδα της Οργάνωσης Κομμουνιστών Διεθνιστών Ελλάδας

Εκδίδεται από αστική μη κερδοσκοπική εταιρεία, Εκδότης: Σωφρόνης Παπαδόπουλος, Εκτύπωση: Κ. Φερέτος, Δερβενίων 30

γραφεία: Αγ. Κωνσταντίνου 57, Τ.Κ. 10437, Αθήνα, τηλ. 210-5247227 - Κλεισούρας 4, Θεσσαλονίκη, τηλ. 2310-237938

www.okde.gr, e-mail: ergatikipali@okde.gr

Δεν πέρασαν ούτε δυο μήνες από τότε που η συγκυβέρνηση, ο Σαμαράς προσωπικά και μερικοί αργυρώνητοι παπαγάλοι τους έβλεπαν –κυρίως προπαγάνδιζαν– πρωτογενή πλεονάσματα, φως στην άκρη του τούνελ κ.λπ. και ήδη τα πρώτα στοιχεία του 2013 δείχνουν ότι η κατάσταση, όπως ήταν αναμενόμενο, χειροτερεύει καθημερινά. Το 3^ο Μνημόνιο αποτυγχάνει πλήρως, επίσης αναμενόμενο. Μικρές και μεγάλες επιχειρήσεις και βιομηχανίες κλείνουν ή συρρικνώνονται ή μια μετά την άλλη (τελευταία παραδείγματα η ΑΓΕΤ/Lafarge Χαλκίδας και η φυγή της βιομηχανίας ελαστικών Michelin, αμφότερες μεγάλες βιομηχανίες γαλλικών συμφερόντων). Καθημερινά απολύονται χιλιάδες εργαζόμενοι από τον ιδιωτικό ή δημόσιο τομέα. Η ανεργία σπάει μήνα με τον μήνα όλα τα ρεκόρ. Η ύφεση, από τους πρώτους μήνες του 2013, φαίνεται ότι θα ξεπεράσει το 5% σε ετήσια βάση για 6^η συνεχή χρονιά. Τέλος, παρά τη βιομηχανία ψεύδους, εξαπάτησης και παραπλάνησης της τρικομματικής χούντας και του Μαξιμου, ένα μέρος της πραγματικότητας φαίνεται και μόνο από τις **ληξιπρόθεσμες οφειλές** προς την Εφορία, που αυξάνονται γεωμετρικά, αντανακλώντας, σε μεγάλο βαθμό, την αδυναμία των εργατικών-λαϊκών στρωμάτων να πληρώσουν τα ασήκωτα χαρτάκια και φόρους. Μόνο το δίμηνο Γενάρη-Φλεβάρη, τα νέα ληξιπρόθεσμα χρέη έφτασαν στο 1,3 δις ευρώ. Γι' αυτό άλλωστε και η συγκυβέρνηση καταφεύγει ξανά σε πρωτοφανείς απειλές και εκβιασμούς (κατασχέσεις μισθών, συντάξεων, ποινικές διώξεις κ.α.) για «οφειλές» ακόμη και 300 ευρώ!

Προς νέα «έκτακτα μέτρα»

Αυτή η κατάσταση εγκυμονούσε και πάλι «έκτακτα μέτρα», δηλαδή ένα νέο Μνημόνιο με επιπλέον μειώσεις μισθών, συντάξεων, φορολογικά/εισπρακτικά μέτρα κ.λπ. Ήρθε όμως η κρίση της Κύπρου και κυρίως η διαχείρισή της από την Ε.Ε., που σίγουρα θα επιδεινώσουν την κρίση του ελλ. καπιταλισμού, λόγω των πολύ στενών σχέσεων των δύο οικονομιών. Το Χρηματιστήριο (είναι ένας σχετικός δείκτης της κα-

Η κρίση στην Κύπρο φέρνει πιο κοντά το 4ο Μνημόνιο στην Ελλάδα

πιταλιστικής οικονομίας) έχει καταβαρυνθεί, προεξοφλώντας όσα πρόκειται να συμβούν στο άμεσο μέλλον, παρά τις ανοησίες του Στουρνάρα και της τρόικας εσωτερικού περί «θωρακισμένου τραπεζικού συστήματος». Όλοι θυμόμαστε πόση αξία είχαν η «ισχυρή οικονομία» του Σημίτη ή η «θωρακισμένη οικονομία» του Καραμανλή, λίγο πριν χρεοκοπήσει η ελληνική οικονομία και «διασωληνωθεί» στο μηχανισμό στήριξης και στα Μνημόνια!

Αυτή την στιγμή, το δημόσιο χρέος είναι και πάλι «μη βιώσιμο» και σίγουρα θα χρειαστεί νέο «κούρεμα» και νέα δανειακή σύμβαση/Μνημόνιο. Σε ακόμη χειρότερη κατάσταση είναι το τραπεζικό σύστημα, παρά τον πακτωλό χρημάτων που έχει δεχτεί (κοντά στα 200 δις ευρώ). Υπολογίζεται ότι τα **προβληματικά δάνεια** των τραπεζών ανέρχονται αυτή τη στιγμή σε 40-80 δις ευρώ, που μετά την κατάρρευση των κυπριακών τραπεζών θ' αυξηθούν κι άλλο.

Επομένως, το 4^ο Μνημόνιο αργά ή γρήγορα θα ερχόταν, αλλά τώρα, με το ξέσπασμα της κρίσης στην Κύπρο, σίγουρα έρχεται πιο κοντά. Εδώ όμως υπάρχει ένα κρίσιμο ερώτημα: Το νέο «κούρεμα» του μη βιώσιμου δημόσιου χρέους, όπως και τα προβλήματα των τραπεζών, θα αντιμετωπιστούν όπως γινόταν μέχρι τώρα, δηλ. με δανεισμό και συνεχή διόγκωση του δημόσιου χρέους ή με το «κούρεμα»/κατάσχεση των καταθέσεων; Κανείς δεν μπορεί να απαιτήσει με βεβαιότητα, αλλά σίγουρα μετά την περίπτωση της Κύπρου και τις δηλώσεις των αξιωματούχων (Ντάισελμπλουμ, Σόμπλε, Μπαρνιέ κ.λπ.) της Ε.Ε., είναι πολύ πιθανό ν' ακουστεί και πάλι η κραυγή: **«Φέρτε τα βιβλιάρια, να πάρουμε ό,τι έχουμε στην άκρη».**

Προς τη θανάσιμη κρίση του Ευρώ

Δεν πρόλαβαν οι καπιταλιστές και ιμπεριαλιστές της Ε.Ε./Ευρωζώνης –και από κοντά η τρικομματική χούντα– να μιλήσουν για εκτόνωση της κρίσης του Ευρώ και τα πράγματα αντιστράφηκαν τελείως. Όλα δείχνουν ότι πηγαίνουμε προς ένα αποφασιστικό σημείο καμπίς για το **μέλλον της Ε.Ε. και του Ευρώ**. Ουσιαστικά, μέσα στο πρώτο τρίμηνο του 2013, παρουσιάστηκαν νέα τεράστια προβλήματα, πέρα από τα παλιά (Ελλάδα, Πορτογαλία, Ιρλανδία, Ισπανία, Γαλλία κ.λπ.), όπως η ανατροπή δυο κυβερνήσεων, από μεγάλες κινητοποιήσεις, σε Βουλγαρία και Σλοβενία, οι εξελίξεις στην Ιταλία και βέβαια η χρεοκοπία της Κύπρου και η κυρίως η διαχείριση της, με το πρωτοφανές «κούρεμα»/κατάσχεση των καταθέσεων. Ίσως, η περίπτωση της Κύπρου, λόγω του μεγέθους της οικονομίας της (0,2% του ΑΕΠ της Ευρωζώνης) να μην έπαιρνε τέτοιες διαστάσεις, αν δεν χαρακτηριζόταν «πρότυπο» και γι' άλλες χώρες (πολλές από τις οποίες ονοματίστηκαν κιάλας) για την αντιμετώπιση του δημόσιου χρέους και των προβληματικών τραπεζών.

Σαφώς οι δηλώσεις των Ντάισελμπλουμ, Σόμπλε κ.λπ. δεν είναι λόγια του αέρα και πολύ σύντομα θα χρησιμοποιήσουν το «κούρεμα»/αρπαγή των καταθέσεων και σ' άλλες χώρες. Αν θα μπορέσουν να το πράξουν, αυτό εξαρτάται από πολλούς παράγοντες, κυρίως από την αντίσταση του εργατικού κινήματος και σε κάποιες περιπτώσεις και απ' τη διαφοροποίηση της ντόπιας αστικής τάξης ή της πολιτικής ελίτ ή σοβαρών κομματιών τους. Όσο κι αν είναι «παράλογο» αυτό το μέτρο, ωστόσο δείχνει από τη μια μεριά τη θανάσιμη κρίση του καπιταλισμού και ειδικά της καπιτα-

λιστικής Ε.Ε./Ευρωζώνης και από την άλλη ότι οι καπιταλιστές/ιμπεριαλιστές, προκειμένου να σώσουν το σύστημά τους, παραβιάζουν τα «ερα και όσια» των ιδίων των αξιών τους, δεν διστάζουν να καταστρέψουν και ένα κομμάτι από τον «εαυτό» τους, βέβαια όσο το δυνατόν πιο περιφερειακά. Επιπλέον, όσο προχωράει η κρίση και τα αποθέματά τους ή οι συνηθισμένοι μηχανισμοί αντιμετώπισής της εξαντλούνται, η ανάγκη χρησιμοποίησης και άλλων μέσων, όπως π.χ. των καταθέσεων, θα ερχόταν αργά ή γρήγορα. Γι' αυτό «βάζουν χέρι» στις καταθέσεις, όπως προηγούμενα έκαναν με μισθούς, συντάξεις, ασφαλιστικά ταμεία, δημόσια περιουσία κ.λπ. Βέβαια, με την αρπαγή των καταθέσεων, θα παροξύνουν την κρίση στην Ευρωζώνη και πολύ πιθανόν αυτό να είναι η αρχή του τέλους της. Κάτι όμως που φαίνεται να είναι λίγο-πολύ μια συνειδητή επιλογή από τις κυρίαρχες δυνάμεις της (Γερμανία και σύμμαχοι της), αφήνοντας τους Σαμαρά, Βενιζέλο και Κουβέλη μόνους... «μέσα στο Ευρώ».

Προς το τέλος της τρικομματικής χούντας;

Η συγκυβέρνηση, αφού συμφώνησε στην καταστροφή της Κύπρου και προσπάθησε να δικαιολογηθεί, τώρα θέλει να εκμεταλλευτεί επικοινωνιακά την απόφαση του Eurogroup για να προετοιμάσει το έδαφος για νέα έκτακτα μέτρα (απολύσεις, μειώσεις μισθών, συντάξεων κ.λπ.), για το νέο Μνημόνιο και πιθανόν για «κούρεμα»/κατάσχεση καταθέσεων. Αυτή η κυβέρνηση δεν είναι απλώς ανεύθυνη, αλλά και επικίνδυνη. Και εξαιρετικά αδύναμη για ν' αντέξει όλα αυτά. Πολύ πιθανό να καταρρεύσει στους αμέσως επόμενους μήνες. Αν επιχειρήσει να κρατηθεί στην εξουσία, αυτό μπορεί να γίνει μόνο καταπατώντας τα πιο στοιχειώδη δημοκρατικά και πολιτικά δικαιώματα και ελευθερίες. Το εργατικό κίνημα πρέπει να ετοιμάζεται και για τα δυο ενδεχόμενα. Ιδιαίτερα μετά την επανασύσφιξη των σχέσεων Τουρκίας-Ισραήλ, που αυξάνουν τους κινδύνους για τη μελλοντική υπόσταση της Κύπρου, ανοίγουν το δρόμο για την πτώση της Συρίας και την επίθεση στο Ιράν.

Η καπιταλιστική βαρβαρότητα ...

με την γλώσσα των αριθμών

Ως συνέπειες της πρωτοφανούς οικονομικής κρίσης και των σκληρών πολιτικών λιτότητας που ακολουθούνται σε ολόένα και περισσότερες χώρες της **Ευρώπης**, η **ανεργία** είναι πλέον καθημερινότητα για εκατομμύρια πολίτες ενώ η οικονομική κατάσταση των νοικοκυριών γίνεται τραγική. Η ανεργία συνέχισε να αυξάνεται στην Ε.Ε. τον περασμένο Ιανουάριο. Πλήττει πια 26,2 εκατ. άνθρωποι (19 εκατ. στην ευρωζώνη), δηλαδή το 10,8% του ενεργού πληθυσμού (11,9% στην ευρωζώνη). Η διαφορά στα ποσοστά ανεργίας ανάμεσα στο νότο/περιφέρεια και τον βορρά της ευρωζώνης, έφτασε στις 10 ποσοστιαίες μονάδες το 2012, ένα χάσμα που δεν έχει προηγούμενο. Ταυτόχρονα, η ανεργία των νέων έφθασε σε νέα ύψη στο σύνολο της Ε.Ε. (23,6% των ενεργών νέων ήταν χωρίς απασχόληση τον Ιανουάριο), ενώ και η διάρκειά της συνεχώς αυξάνει.

Το ΑΕΠ της Ε.Ε. υποχώρησε κατά 0,5% στο 4ο τρίμηνο του 2012 (η μεγαλύτερη μείωση από την αρχή του 2009), ενώ ο αριθμός των απασχολούμενων μειώθηκε κατά 0,2% και σε ολόκληρο το 2012 κατά 0,4%.

Νέο ιστορικό υψηλό ρεκόρ κατέγραψε ο αριθμός των **εξώσεων** υπερχρεωμένων ιδιοκτητών/ενοικιαστών στην **Ισπανία** το 2012. Εκδόθηκαν 91.622 διαταγές εξώσης, ποσοστό αυξημένο κατά 17% σε σχέση με το 2011, και από αυτές εκτελέστηκαν 75.605. Από το 2008, έχουν εκδοθεί συνολικά 415.117 διαταγές εξώσης και εκτελέστηκαν 252.862, δηλαδή σχεδόν το 61% του συνόλου. Οι αριθμοί αυτοί αφορούν τους ενοικιαστές και ιδιοκτήτες διαμερισμάτων και γραφείων, που δεν κατέβαλαν ενοίκια ή δόσεις δανείων. Έτσι η περασμένη χρονιά ήταν άκρως «παραγωγική» όσον αφορά το ξεπίτωμα πολιτών, που είχαν ήδη χτυπηθεί από την οικονομική κρίση. Μετά την κατάρρευση του στεγαστικού-κατασκευαστικού τομέα στην Ισπανία το 2008, η εκτίναξη των εξώσεων υπερχρεωμένων ιδιοκτητών έχει τροφοδοτήσει την αγανάκτηση του πληθυσμού, καθώς έχει οδηγήσει αρκετές δεκάδες χιλιάδες κυριολεκτικά στον δρόμο και πολλούς στην αυτοκτονία.

Η αύξηση κρουσμάτων **ενδοοικογενειακής βίας** είναι μία από τις «παράπλευρες απώλειες» της οικονομικής κρίσης. Σύμφωνα με πρόσφατη έρευνα που πραγματοποιήθηκε σε πολίτες χωρών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, διαπιστώνεται για άλλη μια φορά ότι σε περιόδους οικονομικής κρίσης αυξάνονται τα ποσοστά ενδοοικογενειακής βίας: 1 στις 4 γυναίκες έχουν υποστεί βία από σύντροφο ή σύζυγο. Ταυτόχρονα, το 70% του συνόλου των ανδρών και γυναικών έχουν υποστεί ψυχολογική κακοποίηση και 25-30% σωματική επίθεση. Η κακοποίηση αυτή έχει πολλές μορφές (σωματική, ψυχολογική κ.α.), δεν αφορά μόνο τις γυναίκες-θύματα και οφείλεται βέβαια στις πολιτικές λιτότητας και στην ίδια την οικονομική κρίση και τις συνέπειές της: ανεργία, φτώχεια, άγχος κ.α. Το ότι δεν έχει πάρει τεράστιες διαστάσεις οφείλεται αποκλειστικά στην κουλτούρα της εργατικής τάξης καθώς και στους κοινωνικούς αγώνες. Γιατί είναι σίγουρο ότι ή με τους αγώνες της εργατικής τάξης θα δώσει λύση στα τρομακτικά αδιέξοδα της κοινωνίας ή η αστική τάξη θα επιβάλλει την δικιά της βαρβαρότητα οδηγώντας την κοινωνία στον αλληλοσπαραγμό και στην αποκλήνωση.

35ο Συνέδριο ΓΣΕΕ

Κρίση και ανακατατάξεις στη γραφειοκρατία

Στις 21-24 Μαρτίου στην Αλεξανδρούπολη, διεξήχθη το 35ο Συνέδριο της ΓΣΕΕ. Η συνδικαλιστική γραφειοκρατία, που «ηγείται» στη ΓΣΕΕ, επέλεξε το Συνέδριο να γίνει για δεύτερη συνεχή φορά μακριά απ' την Αθήνα (το προηγούμενο είχε γίνει σε τουριστικό θέρετρο της Χαλκιδικής!), φοβούμενη την ενοχλητική παρουσία εργαζομένων, που θα ήθελαν να διαμαρτυρηθούν ενάντια στην προδοτική τους πολιτική.

Για μια ακόμη φορά, η συνδικαλιστική γραφειοκρατία απέδειξε πόσο μακριά παραμένει από τα πραγματικά προβλήματα και αγωνίες των εργαζομένων. Και πως θα μπορούσε να ήταν αλλιώς, αφού -απολαμβάνοντας τις ανέσεις του πεντάστερου ξενοδοχείου- το μόνο που τους απασχολούσε πραγματικά ήταν η ψηφοθηρία και οι νέοι συσχετισμοί που θα προέκυπταν. Η εικόνα με τα άδεια καθίσματα -μόλις 30 σύνεδροι από τους 423- τη δεύτερη μέρα του Συνεδρίου είναι ενδεικτική. Εκτός από γενικές και αόριστες καταγγελίες των μνημονιακών πολιτικών, επιδόθηκαν σε μπαράζ καταγγελιών για την αντιπροσωπευτικότητα των συνέδρων (λέγεται ότι περίπου το 30% των αντιπροσώπων είναι προϊόν παρατυπιών, πιθανά και στα όρια της νοθείας). Ούτε την πρωτοφανή επίθεση στα εργατικά δικαιώματα με την αναθεώρηση-κατάργηση του ν.1264/82, ούτε τον καθορισμό του κατώτατου βασικού μισθού (ΕΓΣΣΕ) από το κράτος, το οποίο συνεπάγεται την ουσιαστική κατάργηση των συνδικάτων και του συνδικαλισμού, δεν φαίνεται ν' αντιλαμβάνονται. Πόσο μάλλον τα καθήκοντα που βάζουν στο συνδικαλιστικό κίνημα και στην εργατική τάξη η οικονομική, κοινωνική και πολιτική κρίση, η χρεοκοπία και παρακμή του καπιταλισμού.

Στην πλειοψηφία παρέμεινε για ακόμα μια φορά η ΠΑΣΚΕ, όμως αρκετά αποδυναμωμένη, αφού αποσχίστηκε ένα κομμάτι 38 συνδικαλιστών -με πρωτοστάτη τον Φωτόπουλου της ΓΕΝΟΠ/ΔΕΗ- δημιουργώντας μια νέα παράταξη, το Ενωτικό Μέτωπο Εργατικών Ισχυρών Συνδικάτων (ΕΜΕΙΣ).

Τα αποτελέσματα των εκλογών

Ψήφισαν 423 (από 473 την προηγούμενη φορά). Δεν βρέθηκαν άκυρα-λευκά.

- Η ΠΑΣΚΕ (Πανελλήνια Αγωνιστική Συνδικαλιστική Κίνηση Εργαζομένων -ΠΑΣΟΚ) κατέλαβε την πρώτη θέση, με 145 ψήφους και 34,3% (230 ψήφοι και 48,7% στο προηγούμενο συνέδριο), παίρνοντας 16 έδρες (από 22) στη διοίκηση της ΓΣΕΕ.
- Η ΔΑΚΕ (Δημοκρατική Ανεξάρτητη Κίνηση Εργαζομένων - ΝΔ) πήρε 104 ψήφους και 24,6% (από 118 ψήφους και 24,9%), διατηρώντας τις 11 έδρες της.
- Η ΔΑΣ (Δημοκρατική Αγωνιστική Συνεργασία - ΠΑΜΕ/ΚΚΕ) πήρε 94 ψήφους και 22,2% (από 100 ψήφους και 21,1%), κερδίζοντας επιπλέον 1 έδρα και φτάνοντας έτσι τις 10.
- Η Αυτόνομη Παρέμβαση - Αντιμνημονιακή Συνεργασία (ΣΥΡΙΖΑ) πήρε 44 ψήφους και 10,4% (από 29 ψήφους και 6,1%), κερδίζοντας επιπλέον 2 έδρες και φτάνοντας έτσι τις 5.
- Το ΕΜΕΙΣ έλαβε 32 ψήφους (7,6%) και 3 έδρες.

Η Συμφωνία Εργαζομένων και η Αγωνιστική Ταξική Ενότητα έλαβαν από 2 ψήφους και ποσοστό 0,5% αντίστοιχα.

Έτσι, στο Γενικό Συμβούλιο της ΓΣΕΕ οι έδρες κατανέμονται ως εξής: ΠΑΣΚΕ 9, ΔΑΚΕ 6, ΔΑΣ 5, Αυτόνομη Παρέμβαση 3, ΕΜΕΙΣ 2.

Τα μέλη της ΠΑΣΚΕ διακήρυσσαν σε όλους τους τόνους την «αυτονομία» τους από το ΠΑΣΟΚ (προφανώς για ν' αποφύγουν κι άλλες διαρρμές) και αναλώθηκαν σε αλληλοκατηγορίες με το ΕΜΕΙΣ. Άλλωστε, την ΠΑΣΚΕ την ένοιαζε μόνο να διατηρήσει την πλειοψηφία. Η κεντρική ομιλία τους κινήθηκε στις γνωστές αοριστολογίες των γραφειοκρατών: «απαιτείται ΓΣΕΕ με αξι-

οπιστία, φερεγγυότητα και επεξεργασμένες θέσεις, για να συνεχιστεί και ενταθεί ο αγώνας της για τη διασφάλιση των εργασιακών και κοινωνικών δικαιωμάτων, για ν' ανατραπούν οι μνημονιακές νεοφιλελεύθερες πολιτικές» κ.ο.κ.

Στη ΔΑΚΕ, σε εσωτερική συνεδρίαση, συνεπλάκησαν μεταξύ τους, όταν ο πρόεδρος της Κιουτσιούκης επέμενε να πειθαρχήσουν και ν' αποδεχθούν το ψηφοδέλτιο με τα ονόματα που πρότεινε ο ίδιος για τη νέα διοίκηση της ΓΣΕΕ. Η ΔΑΚΕ εμφανίζει εδώ και καιρό σημάδια διάσπασης (σε τρία κομμάτια), παρότι με δυσκολίες συμφωνήθηκε να συμμετάσχει στο Συνέδριο με ενιαίο ψηφοδέλτιο. Από άποψη θέσεων, το πρόβλημα στη ΔΑΚΕ μεγαλώνει όσο η ΝΔ βυθίζεται στον δρόμο της μέχρι τέλους υπεράσπισης των Μνημονίων, εκθέτοντας αποκάλυπτα τη συνδικαλιστική της παράταξη. Και βέβαια υπάρχουν πάντα οι προσωπικές διαμάχες στελεχών της για θέσεις και καρέκλες.

Στην άνοδο της Αυτόνομης Παρέμβασης εκφράστηκαν μόνο μερικώς οι τάσεις που κυφορούνται στην κοινωνία και στα συνδικάτα ειδικότερα. Η άνοδος της είναι σημαντική, αλλά απέχει ακόμα αρκετά από το να παίξει έναν ηγετικό ρόλο, εξαιτίας και της αδιέξοδης πολιτικής της. Καταγγέλλει τον εργοδοτικό και κυβερνητικό συνδικαλισμό, αλλά παραπέμπει τη λύση στο κοινοβουλευτικό πεδίο, σε μια «κυβέρνηση της Αριστεράς», και όχι σ' ένα σχέδιο αγώνων, ανασυγκρότησης-ανασύνθεσης του εργατικού κινήματος και των συνδικάτων.

Το ΠΑΜΕ-ΚΚΕ κέρδισε μια έδρα χάνοντας όμως σε ψήφους. Πίσω από τις «ταξικές» αναλύσεις του για την κρίση, υποβόσκει διαρκώς η αντίληψη ότι, με κάποιο μαγικό τρόπο, ο καπιταλισμός πάντα βρίσκει τελικά τρόπο να ξεπερνάει την κρίση του - οπότε η ανατροπή του είναι ουσιαστικά αδύνατη ή παραπέμπεται σ' ένα εντελώς ακαθόριστο μέλλον και στο σήμερα απομένει μόνο η «αλλαγή συσχετισμών», η εκλογική ενίσχυση του ΠΑΜΕ και του ΚΚΕ. Συνεχίζοντας το «σχέδιο» απομόνωσης του (ξεχωριστές πορείες, δημιουργία δικών του «καθαρών», «ταξικών» σωματείων που αφήνουν ασυγκίνητους αν όχι εχθρικούς τους εργαζόμενους), διασπά τους αγώνες ή τους οδηγεί σε ήττες (π.χ. Χαλυβουργία). Ενώ καταγγέλλει τη νοθεία των άλλων παρατάξεων, κάνει τα ίδια και χειρότερα στα σωματεία που ελέγχει (π.χ. επισιτισμός και εμποροϋπάλληλοι Θεσσαλονίκης).

Η κρίση δεν αφήνει ανεπηρέαστα τα συνδικάτα και τις συνδικαλιστικές παρατάξεις. Οι διεργασίες και οι πολιτικές-συνδικαλιστικές ανακατατάξεις έχουν ξεκινήσει και θα είναι αμείλικτες για όλους αυτούς που, εδώ και χρόνια, βάζοντας πλάτη στα αντεργατικά μέτρα, αποπροσανατόλισαν, διαίρεσαν και οδήγησαν τους εργαζόμενους σε ήττες. Η ανασυγκρότηση-ανασύνθεση του εργατικού κινήματος αποτελεί τον μοναδικό δρόμο για ν' αντιμετωπίσουν οι εργαζόμενοι αποτελεσματικά τη σημερινή κρίση του συνδικαλιστικού κινήματος, την καπιταλιστική κρίση και βαρβαρότητα.

■ Νίκος Κ.

επίκαιρα...

Παρελάσεις 25ης Μαρτίου: για «λίγους και εκλεκτούς»

Μέσα σε κλίμα πανικού του πολιτικού προσωπικού, αποδοκμασίας από τις μάζες, με κατά τόπους μικροσυγκρούσεις ολοκληρώθηκαν οι παρελάσεις της 25ης Μαρτίου.

Στην Αθήνα, το Σύνταγμα ήταν αποκλεισμένο από νωρίς το πρωί με κλούβες της αστυνομίας και κάγκελα, ώστε η πρόσβαση να είναι αδύνατη (απαιτούνταν ειδική άδεια). Την παρέλαση φρουρούσαν πάνω από 4.000 αστυνομικοί. Έγινε αυστηρός έλεγχος των δημοσιογράφων δύο φορές(!), ενώ σύμφωνα με την ίδια την αστυνομία υπήρχε ολόκληρο σχέδιο φυγάδευσης των πολιτικών αν γίνονταν επεισόδια!

Έγιναν συγκεντρώσεις διαμαρτυρίας και συμπαραστάσης στην Κύπρο σε Αθήνα, Θεσσαλονίκη και άλλες πόλεις. Στη Χαλκιδική, οι μαθητές παρέλασαν φορώντας μπλουζάκια με συνθήματα ενάντια στην εξόρυξη χρυσού στις Σκουριές και με αντιασφυξιογόνες μάσκες. Στην Πάτρα, φοιτητές προσπάθησαν να διαδηλώσουν ενάντια στο «σχέδιο Αθηνά» και απωθήθηκαν από την αστυνομία με χημικά. Στον Πύργο Ηλείας, μετά τη μαθητική παρέλαση, ομάδα κατοίκων και σπουδαστών του τοπικού ΤΕΙ κατευθύνθηκε προς την εξέδρα των «επισήμων» φωνάζοντας συνθήματα. Η αστυνομία απάντησε προσάγοντας τρεις φοιτητές (μετά από διαδήλωση στην Αστυνομική Διεύθυνση Πύργου απέθηκαν ελεύθεροι).

Κατακραυγή από τους παρευρισκόμενους, πλην των «επισήμων», εισέπραξε και η Χρυσή Αυγή όταν επιχείρησε να καταθέσει στεφάνι σε διάφορες πόλεις π.χ. σε Λουτράκι, Κοζάνη, Καστοριά, Τρίκαλα κ.α. Στο Λουτράκι, κάτοικοι επιτέθηκαν σε μέλη της Χ.Α., προσπαθώντας να πάρουν το στεφάνι από τα χέρια του τοπικού βουλευτή της. Ο διοικητής του ΑΤ Λουτρακίου ξέσπασε, πετώντας το στεφάνι στο μνημείο, για να μην το καταθέσουν οι «επίσημοι», και φωνάζοντας προς τους πολιτικούς «ντροπή σας». Η αστυνομία έκανε χρήση χημικών για να διαλύσει τους συγκεντρωμένους, ενώ ο αστυνομικός διοικητής τέθηκε σε διαθεσιμότητα και σε βάρος του διατάχθηκε Ένορκη Διοικητική Εξέταση.

Κίνδυνος έκδοσης τούρκων αγωνιστών στο αντιδραστικό καθεστώς της Τουρκίας

Στις 21/3 συνελήφθη από την Αντιτρομοκρατική η Εμινέ (Γκενούλ Γιλμάζ), τουρκάλα πολιτική πρόσφυγας στην Ελλάδα, που διώκεται από τις τουρκικές αρχές για την αγωνιστική της δράση μέσα από το DKHP-C. Κατηγορείται για την έκρηξη στην Τριανδρία Θεσσαλονίκης, τον Οκτώβριο του 2010, υπόθεση στην οποία ήταν κατηγορούμενος και ο Νεβζάτ Καλαβτσί, ο οποίος έχει ήδη αθωωθεί πανηγυρικά, αφού όμως παρέμεινε 5 μήνες προφυλακισμένος. Στις 22/3, έξι σύντροφοι της Εμινέ, που είχαν πάει να της συμπαρασταθούν, συνελήφθησαν αργότερα μέσα στα σπίτια τους. Τα ξημερώματα της 23/3, συνελήφθησαν άλλοι δύο τούρκοι αγωνιστές μέσα στο σπίτι τους και άλλοι τρεις μέσα σε μαγαζί στην Αθήνα. Αφού δεν βρέθηκε κανένα στοιχείο σε βάρος τους, απέθηκαν ελεύθεροι.

Στο ένταλμα σύλληψης της Εμινέ αναγραφόταν χαρακτηριστικά «αγνώστου διαμονής» (ενώ η διεύθυνσή της ήταν γνωστή στην αστυνομία), οπότε εκκρεμούσε η εκτέλεσή του για τουλάχιστον ένα χρόνο, ώστε να χρησιμοποιηθεί στην κατάλληλη ευκαιρία. Το μόνο στοιχείο που αναφέρεται από τον εισαγγελέα σε βάρος της είναι ότι... γνώριζε τον άνθρωπο που σκοτώθηκε στην έκρηξη και ότι... τον είχε επισκεφθεί μια φορά στο σπίτι του!

Δεν είναι όμως τυχαίο ότι αυτή η επιχείρηση της Αντιτρομοκρατικής (που έγινε με άρση του τηλεφωνικού απορρήτου σχεδόν όλων των τούρκων αγωνιστών της Θεσσαλονίκης) συμβαίνει την ίδια στιγμή που η Τουρκία, αναβαθμισμένη στην περιοχή, θέλει να εφαρμόσει δόγμα «μηδενικής ανοχής» ενάντια σε όποιον αγωνίζεται. Η ελληνική κυβέρνηση, γνωστή για το δοσιλογισμό της, γίνεται τώρα και πράκτορας του τουρκικού καθεστώτος ενάντια σε αγωνιστές, ακόμα κι όταν οι τελευταίοι είναι πολιτικοί πρόσφυγες και η έκδοσή τους απειλεί να τους οδηγήσει σε φυλακίσεις, βασανιστήρια ή και στο θάνατο. Αυτό τον κίνδυνο αντιμετωπίζει η Εμινέ και οι σύντροφοί της. Η άμεση και έμπρακτη αλληλεγγύη μας είναι επιτακτική ανάγκη.

Ιεράπετρα: Αγώνας επιβίωσης, σε κρίσιμη καμπή

Μετά από δύο σχεδόν μήνες κινητοποιήσεων, σε κρίσιμη φάση βρίσκεται ο αγώνας των κατοίκων της Ιεράπετρας, αλλά και του νομού Λασιθίου συνολικά, ενάντια στα μνημονιακά μέτρα της κυβέρνησης, που καταργούν ΤΕΙ, νοσοκομεία και υπηρεσίες, προκαλώντας απίστευτη ταλαιπωρία, θέτοντας σε άμεσο κίνδυνο την υγεία και τη ζωή των κατοίκων και οδηγώντας όλη την περιοχή στη φτωχοποίηση και την καταστροφή.

Οι μεγαλειώδεις κινητοποιήσεις, η πρωτοφανής συμμετοχή στις λαϊκές συνελεύσεις της Ιεράπετρας, η κοινή δράση φοιτητών και τοπικής κοινωνίας, το κοινό συλλαλητήριο όλου του νομού (πρώτη φορά στα χρονικά) υποχρέωσε, σε πρώτη φάση, τη δημοτική αρχή της Ιεράπετρας (σύμπραξη ΝΔ, ΠΑΣΟΚ) να συρθεί πίσω από την Ανοιχτή Επιτροπή Αγώνα, να στηρίζει έστω και απρόθυμα τις κινητοποιήσεις και να συμμετάσχει σε αυτές. Λόγω της λαϊκής κατακραυγής υποχρεώθηκε να δεσμευτεί για παραίτηση σύσσωμου του δημοτικού συμβουλίου σε περίπτωση εφαρμογής των μέτρων και ιδιαίτερα της κατάργησης του ΤΕΙ της πόλης.

Ωστόσο, τρία σημαντικά γεγονότα δυσχεραίνουν την κατάσταση: Καταρχήν, με παρότρυνση του προϊσταμένου του ΤΕΙ αλλά και των εκπροσώπων του φοιτητικού συλλόγου, ο αγώνας των φοιτητών στράφηκε κυρίως στη νομική διεκδίκηση της διατήρησης του τμήματός τους, βάζοντας σε δεύτερη μοίρα τις κινητοποιήσεις. Επίσης, η απόφαση που πάρθηκε από τη συνέλευση της Επιτροπής Αγώνα για αποκλεισμό της εφορίας, που στεγάζεται πλέον στον Άγιο Νικόλαο, μετέφερε το κέντρο του αγώνα εκτός Ιεράπετρας. Η κινητοποίηση αυτή, που διήρκεσε μιάμιση εβδομάδα, δεν μπόρεσε να συσπειρώσει αρκετό κόσμο ούτε από την Ιεράπετρα, ούτε από τον Άγιο Νικόλαο (αν και στηρίχθηκε από μέλη της Επιτροπής Αγώνα Αγίου Νικολάου) για αντικειμενικούς και υποκειμενικούς λόγους (απόσταση, δεν προετοιμάστηκε, δεν συνοδεύτηκε από κλείσιμο επιχειρήσεων κ.α.). Το αποτέλεσμα ήταν να εκφυλιστεί και να δώσει την ευκαιρία στη δημοτική αρχή να ανασυνταχθεί και να χρησιμοποιήσει τους μηχανισμούς πίεσης, συκοφάντησης και διαπλοκής που διαθέτει για να περιθωριοποιήσει, σε ένα βαθμό, την Επιτροπή Αγώνα και τη δράση

της. Τρίτον, το υπουργείο Παιδείας, για να κατευνάσει και διασπάσει τους αγώνες, ανακοίνωσε την πρόθεσή του να θέσει το ΤΕΙ Εμπορίας και Διαφήμισης της Ιεράπετρας σε μεταβατικό καθεστώς μέχρι το 2018 και στον Άγιο Νικόλαο, μετά την κατάργηση των δύο υπαρχόντων ΤΕΙ, να δημιουργήσει ένα νέο (Διοίκησης Επιχειρήσεων) με τρεις κατευθύνσεις, μία εκ των οποίων είναι το μάρκετινγκ. Αυτό έδωσε πάτημα στη σκόπιμη φημολογία ότι ο Άγιος Νικόλαος διατηρεί τρίτοβάθμιο ίδρυμα, εις βάρος της Ιεράπετρας. Αποσπάστηκαν, επιπλέον, υποσχέσεις για ένα ΤΕΙ Γεωπονίας στο μέλλον, οι παραιτήσεις αποσύρθηκαν και η ενότητα που είχε αρχίσει να χτίζεται απειλείται, παρά το γεγονός ότι η γειτονική πόλη βρίσκεται, ουσιαστικά, στην ίδια μοίρα, αφού χάνει 400 φοιτητές (το ένα ΤΕΙ της), ενώ αυτό που θεωρητικά δημιουργείται θα παραμείνει στα χαρτιά, καθώς υπάρχει ένα πανομοιότυπο στο Ηράκλειο.

Στην τελευταία κινητοποίηση που αποφασίστηκε από τη συνέλευση της Επιτροπής Αγώνα έγιναν έκδηλα αυτά τα προβλήματα. Η προσπάθεια να αντικατασταθεί ή να συνδυαστεί η κλασική παρέλαση της 25^{ης} Μαρτίου

με μια πορεία διαμαρτυρίας αντιμετώπιστηκε από τους περισσότερους φορείς αρνητικά, αλλά και από την πλειοψηφία του κόσμου μουνδιασμένα και αποστασιοποιημένα. Είναι αλήθεια πως η δημοτική αρχή φοβήθηκε να στήσει εξέδρα και έμεινε απομονωμένη και φρουρούμενη από πλήθος αστυνομικών, όμως ούτε η συγκέντρωση διαμαρτυρίας ούτε η πορεία που ακολούθησε μπορεί να χαρακτηριστεί μεγάλη.

Η πορεία της Επιτροπής Αγώνα και του αγώνα των κατοίκων βρίσκεται σε μια ιδιαίτερα κρίσιμη καμπή. Άμεση προτεραιότητα έχει η απεύθυνση στον κόσμο και η επανασυσπείρωσή του γύρω από την Επιτροπή. Τα προβλήματα άλλωστε διογκώνονται μέρα με τη μέρα. Η καλύτερη οργάνωση της Επιτροπής, με πιο προσεκτική στοχοθέτηση και οργάνωση των κινητοποιήσεών της, μπορεί να επαναφέρει την εμπιστοσύνη και τη συμμετοχή του κόσμου, το εκρηκτικό κλίμα που ξαναζήσαμε και την ανατροπή των πολιτικών που υποσκάπτουν τη ζωή και την κοινωνία μας.

■ Μαρία Κτιστάκη,
μέλος Ανοιχτής Επιτροπής Αγώνα
Ιεράπετρας

Εκλογές στα σωματεία Vodafone και Wind

Στις 6-8 Φλεβάρη έγιναν οι εκλογές του επιχειρησιακού σωματείου στη Vodafone. Η συμμετοχή ήταν αισθητά μειωμένη σε σχέση με πέρυσι, καθώς οι ψηφίσαντες ανήλθαν σε 131 από 361 εγγεγραμμένα μέλη (έναντι 186 και 426 αντίστοιχα πέρυσι). Αυτό οφείλεται αφενός στις επιθέσεις της διοίκησης τους προηγούμενων μηνών, με αποκορύφωμα την «εθελούσια έξοδος» ένα μήνα πριν τις εκλογές, που οδήγησε στην ανεργία περίπου 200 εργαζόμενους (αρκετοί και μέλη του Σωματείου). Ανάλογα πλήγματα (ανεργία, απολύσεις κ.λπ.) έχουν δεχθεί πολλά σωματεία.

Αμέσως μετά τις εκλογές, η διοίκηση ανακοίνωσε νέο «εθελοντικό» πρόγραμμα, που περιλάμβανε:

- Παραμονή εκτός εργασίας για έναν χρόνο, με το 45% του μισθού, ή δύο χρόνια, με το 55% του μισθού.
- Άδεια άνευ αποδοχών, επιπλέον της κανονικής, για 1-2 ή 3-8 εβδομάδες ετησίως.
- Εργασία 6 ωρών τη μέρα αντί 8, 4 ημερών την εβδομάδα αντί 5, 3 εβδο-

μάδων το μήνα, με αντίστοιχη μείωση μισθού.

Στην πρώτη και στην τρίτη περίπτωση, οι εργαζόμενοι καλούνται να υπογράψουν νέα ατομική σύμβαση.

Το «πρόγραμμα» αυτό ήρθε σε συνέχεια δεκάδων απολύσεων και της «εθελούσιας», αποτελώντας έναν συνδυασμό διαθεσιμότητας, εργασιακής εφεδρείας, ελαστικής και εκ περιτροπής εργασίας και στοχεύοντας στα εξής: (α) Διάλυση των σταθερών σχέσεων εργασίας (5νθήμερο/8ωρο, σταθερό ωράριο). (β) Δραματική μείωση των μισθών κατά 20% έως 55%, στα επίπεδα των 400-500 ευρώ. (γ) Εφαρμογή νέων ατομικών συμβάσεων και υπονόμευση της Επιχειρησιακής ΣΣΕ και του ίδιου του Σωματείου, ως όργανο συλλογικής εκπροσώπησης και διεκδίκησης. Οι περισσότεροι εργαζόμενοι απέρριψαν το «πρόγραμμα», κατανοώντας τους κινδύνους, όμως ήδη η πίεση της διοίκησης να ενταχθούν σ' αυτό ή να δεχθούν «οικειοθελείς» παραιτήσει-απολύσεις έχει ενταθεί.

Κρίσιμο μέτωπο είναι και η ανανέωση της ΕΣΣΕ, που έληξε στις 31/3. Το

Σωματείο έχει επιδιώξει την έναρξη διαπραγματεύσεων με τη διοίκηση, γνωρίζοντας ότι το συνολικότερο τοπίο δεν είναι ευνοϊκό.

Εκλογές πραγματοποιήθηκαν με επιτυχία και στο επιχειρησιακό σωματείο της Wind. Οι ψηφίσαντες ανήλθαν στους 241 (ελάχιστα λιγότεροι από πέρυσι), σχεδόν το 70% των εγγεγραμμένων μελών του Σωματείου. Αυτή η υψηλή (για τα δεδομένα της περιόδου) συμμετοχή αποτελεί δείγμα και αποτέλεσμα της προσπάθειας ανασυγκρότησης του Σωματείου, μετά από τα πλήγματα των προηγούμενων εργοδοτικών επιθέσεων, με αποκορύφωμα την πρόσφατη «εθελούσια», με την οποία έφυγαν 120 εργαζόμενοι (αρκετοί μέλη του Σωματείου και κάποιοι από τον παλιότερο «πυρήνα» του). Έτσι, αυτή η ανασυγκρότηση δείχνει και ότι μάλλον ωριμάζει στους εργαζόμενους, αργά αλλά σταθερά, μια πιο αγωνιστική συνείδηση και πρακτική. Είχαν προηγηθεί τακτικές παρεμβάσεις του Σωματείου (περιοδείες, συναντήσεις με τους εργαζόμενους κ.λπ.) αλλά και σημαντικές κινητοποιήσεις (επαναλαμβανόμε-

νες στάσεις εργασίας και καταλήψεις στα τηλεφωνικά κέντρα το Νοέμβριο).

Πριν λίγες εβδομάδες, χωρίς καμία επίσημη ενημέρωση από τις διοικήσεις των δύο εταιριών, υψηλόβαθμα στελέχη άρχισαν να «ενημερώνουν» τους εργαζόμενους για σχέδια μερικής ενοποίησης του δικτύων τους. Οι κίνδυνοι για τις θέσεις εργασίας είναι τεράστιοι, καθώς βέβαιοι και για τις συλλογικές συμβάσεις. Ιδιαίτερα καθώς φαίνεται ότι θα δημιουργηθεί νέα εταιρία, όπου θα επιχειρηθεί να μεταφερθεί μεγάλο μέρος των τεχνικών εργαζομένων των δύο εταιριών. Π.χ. αν αυτή η νέα εταιρεία λειτουργήσει με σύμβαση έργου (δηλ. την ενοποίηση των δικτύων) για έναν ορίζοντα 2 χρόνων, τι θα γίνει μετά με τους τεχνικούς που πολλοί ήδη εργάζονται πολλά χρόνια στις δύο εταιρίες; Απέναντι σ' αυτή την απειλή, τα δύο επιχειρησιακά σωματεία έχουν αρχίσει να προετοιμάζονται για να οργανώσουν την αντίσταση των εργαζομένων.

■ Ασλανίδη Άννα,
μέλος ΔΣ Σωματείου VODAFONE

Φοιτητικές εκλογές 2013

Εξέγερση για να σώσουμε εκπαίδευση, νεολαία, κοινωνία
Στηρίξτε-Ενισχύστε-Ψηφίστε Σ.Σ.Π.

Για τις 17 Απρίλη ορίστηκαν οι φοιτητικές εκλογές, βρίσκοντας το φοιτητικό κίνημα αντιμέτωπο με μια σύνθετη κατάσταση. Καταρχάς λόγω του «σχεδίου Αθηνά», που με την τελική του μορφή οδεύει προς υπογραφή από τον Παπούλια. Δεύτερο, λόγω της κατάστασης στην Κύπρο. Τρίτο, λόγω των νέων μέτρων που έρχονται αλλά και της ασφυκτικής κατάστασης στη νεολαία.

Επίθεση στην εκπαίδευση – «Αθηνά»

Το σχέδιο «Αθηνά», αφού άλλαξε τρεις φορές πριν οριστικοποιηθεί, καταργεί ή συγχωνεύει 129 τμήματα ΑΕΙ και ΤΕΙ. Άλλα 26 γίνονται «μεταβατικά» και θα κλείσουν το 2018. Αν και «κουτσουρεμένη», η «Αθηνά» αποτελεί ευθεία επίθεση στα δικαιώματα όλων των φοιτητών (όχι μόνο όσων κλείνουν οι σχολές):

- Αναγκάζει χιλιάδες φοιτητές να διακόψουν τις σπουδές τους, αφού δεν θα μπορέσουν ν' ανταπεξέλθουν οικονομικά στη μεταφορά τους σε άλλες πόλεις.
- Μειώνει τους εισακτέους, αρχικά περίπου κατά 10.000 και έπεται συνέχεια.
- Πετάει στην ανεργία διοικητικό-εκπαιδευτικό προσωπικό και εργαζόμενους των πανεπιστημίων.
- Καταργεί και τυπικά τα πτυχία και επαγγελματικά δικαιώματα.
- Προκαλεί ανεπανόρθωτη ζημιά στον ίδιο τον εκπαιδευτικό μηχανισμό.

Οι φοιτητικές κινητοποιήσεις, που ξεκίνησαν τον Φλεβάρη και απλώθηκαν σ' όλη τη χώρα, παρά τις σημαντικές αδυναμίες τους, συνέβαλλαν στην καθυστέρηση αλλά και μετατροπή του σχεδίου. Ωστόσο, το τελικό σχέδιο και η συνολική επίθεση στην εκπαίδευση επικρέμονται πάνω απ' τα πανεπιστήμια και τους φοιτητές. Με το νόμο Διαμαντοπούλου, συγχωνεύσεις και καταργήσεις σχολών μπορούν να γίνουν ανά πάσα στιγμή με προεδρικό διάταγμα (όπως και με το «Αθηνά»), αλλά και με απλή απόφαση του Συμβουλίου Διοίκησης του πανεπιστημίου! Ο ελληνικός καπιταλισμός δεν μπορεί να χρηματοδοτεί πλέον την εκπαίδευση. Κυβέρνηση και Τρόικα είναι αποφασισμένες να τη συρρικνώσουν ριζικά, να επιβάλλουν δίδακτρα σ' όσες σχολές μείνουν (προς το παρόν) ανοιχτές, να διαλύσουν πλήρως τα πτυχία, να καταργήσουν και ουσιαστικά το άσυλο και τον φοιτητικό συνδικαλισμό – να προχωρήσουν δηλαδή στην ολοκληρωτική καταστροφή της τριτοβάθμιας (και όχι μόνο) εκπαίδευσης. Η πρόταση Στυλιανίδη για μετοχοποίηση του 49% της τριτοβάθμιας και «αξιοποίηση» από ιδιώτες, δείχνει ξεκάθαρα τι έρχεται.

Στις σχολές, απλήρωτοι εργαζόμενοι και λογαριασμοί εκατομμυρίων, κάθετη μείωση της χρηματοδότησης, συνθέτουν ένα σκληρό όπλο τυπικά θα είναι ανοιχτές αλλά δεν θα λειτουργούν. Έχουμε μπροστά στα μάτια μας την χρεοκοπία και κατάρρευση της δημόσιας εκπαίδευσης.

Ασφυκτική η κατάσταση στη νεολαία.

Ανεργία, Φτώχεια Εξαθλίωση το μέλλον που μας ετοιμάζουν.

Η επίσημη ανεργία στους νέους είναι 60% και η πραγματική 70%. Το σοκαριστικό συμπέρασμα είναι: για την κυβέρνηση, την Τρόικα, τον ελληνικό καπιταλισμό, η γενικά μας «περισσέυει», όπως δείχνει και η τραγωδία των φοιτητών στη Λάρισα, που πέθαναν επιχειρώντας να ζεσταθούν με αυτοσχέδιο μαγκάλι. Η αμορφωσιά, φτώχεια και εξαθλίωσή μας θα είναι μόνιμες, αν δεν ανατρέψουμε τη σημερινή κατάσταση.

Κατάρρευση στην Ελλάδα. Σοκ και δέος στην Κύπρο. Βαθύτατη κρίση στην Ε.Ε.

Η «ανάπτυξη» που υπόσχεται ο Σαμαράς και η τρικομματική συμμορία αποδεικνύεται όνειρο θερινής νυκτός. Η ύφεση συνεχίζεται για 5^η συνεχή χρονιά (μόνο το 2012 το ΑΕΠ μειώθηκε κατά 15 δις ευρώ), ενώ οι μεγάλες επιχειρήσεις, ελληνικές και ξένες (ΦΑΓΕ, Coca Cola κ.λπ.), φεύγουν μαζικά παρά τον εξευτελισμό των μισθών και την κατάργηση των συλλογικών συμβάσεων, που υποτίθεται θα μας έκαναν προορισμό επενδύσεων. «Επενδύουν» μόνο αετονύχηδες που έρχονται ν' αγοράσουν κοψοχρονιά ό,τι δημόσιο έχει απομείνει (βλ. καναδική Ελντοράντο και Μπόμπλας στη Χαλκιδική).

Η ελεύθερη πτώση του ελληνικού καπιταλισμού σημαίνει νέα μέτρα και μνημόνια, ακόμα σκληρότερα. Στόχος τους η «κινεζοποίηση» των εργαζομένων και ειδικά της νέας γενιάς, μισθοί-χαρτζιλικά 300 ευρώ, χτύπημα των απεργιών, καταλήψεων και αγώνων, επιβολή ενός κράτους «έκτακτης ανάγκης».

Κι ενώ το μόνο που είχε απομείνει στην κυβέρνηση ήταν η... «ευρωπαϊκή πορεία της χώρας», σαν υπόσχεση ή απειλή, οι εξελίξεις στην Κύπρο έρχονται να το γκρεμίσουν κι αυτό.

Η απόφαση του Eurogroup για την Κύπρο σφραγίζει την καταστροφή της οικονομίας της, αφού κλείνει τη μια από τις δύο τράπεζες της Κύπρου (Λαϊκή) και επιβάλλει «κούρεμα» των καταθέσεων πάνω από 100.000 κατά 40%. Το δάνειο που χρειάζεται η Κύπρος είναι 17,5 δις ευρώ, όσο και το ΑΕΠ της! Αυτό το αστρονομικό για την Κύπρο ποσό, καθώς και το χρέος της, δεν πρόκειται ν' αποπληρωθεί ποτέ, ενώ η ευρωπαϊκή «βοήθεια» συνοδεύεται με μνημόνια πολύ σκληρότερα και πιο καταγιγιστικά απ' ό,τι στην Ελλάδα. **Οι ευρωπαίοι «εταίροι» καταδίκασαν την Κύπρο σε θάνατο, για ν' αρπάξουν χρήμα (δήμευση καταθέσεων), να ενισχύσουν τους «δικούς τους» φορολογικούς παραδείσους, να μετατρέψουν ξανά την Κύπρο σε αποικία, λεηλατώντας το φυσικό αέριο της περιοχής.**

Αυτή η βαθιά εκδικητική απόφαση είναι και μια ωμή καταπάτηση κάθε εθνικής και λαϊκής κυριαρχίας. Όμως, αποσταθεροποιεί ακόμα περισσότερο την ίδια την Ε.Ε., αφού σπάει το «ταμπό» των καταθέσεων και καταρρακώνει την αξιοπιστία της. Για την κόλαση που έχουν μπροστά τους οι εργαζόμενοι και ο λαός της Κύπρου, ευθύνονται (εκτός από την Ε.Ε.) τα αστικά κόμματα, τόσο το ΔΗΣΥ και οι εταίροι του όσο και το «αριστερό» ΑΚΕΛ (η κυβέρνησή του είχε ξεκινήσει την ένταξη σε μνημόνιο). Η δοσίλογη ελληνική κυβέρνηση, βέβαια, συνυπέγραψε την εξόντωση του κυπριακού λαού!

ΑΝΥΠΑΚΟΗ – ΕΞΕΓΕΡΣΗ ΠΑΝΤΟΥ!
ΓΙΑ ΕΝΑ ΝΕΟ ΦΟΙΤΗΤΙΚΟ ΚΙΝΗΜΑ

Το φοιτητικό κίνημα, παρά τα σημάδια ζωντανίας των πρόσφατων κινητοποιήσεων, έχει βασικές αδυναμίες. Δεν υπάρχει ουσιαστική οργάνωση και συντονισμός: εκτός της πανελλαδικής διαδήλωσης στις 14/3, τα πράγματα μοιάζουν περισσότερο με «σύμπτωση» κινητοποιήσεων παρά με πραγματικό κίνημα. Εδώ, καθώς και στο ζήτημα της ενοποίησης των φοιτητών με τους εργαζόμενους και το σπάσιμο της περιχαράκωσής τους στα πανεπιστήμια, χρειάζεται να γίνει μεγάλη και συνειδητή προσπάθεια. Το φοιτητικό κίνημα χρειάζεται έναν άλλο προσανατολισμό, σε ρήξη με τις αναποτελεσματικές και αδιέξοδες πολιτικές που ακολουθούσε μέχρι τώρα.

Πρέπει να ξεμπερδέουμε με τις παρατάξεις των αστικών κομμάτων (ΔΑΠ-ΠΑΣΠ), να επισπεύσουμε την πολιτική και οργανωτική τους διάλυση. Οι εκφραστές των Μνημονίων δεν έχουν καμιά θέση μέσα στο φοιτητικό κίνημα.

Πρέπει να απομονώσουμε αυτούς που διασπούν το κίνημα, σκορπάνε γκρίνια και ηττοπάθεια χωρίς καμιά ουσιαστική πρόταση για την οργάνωση των αγώνων, ή και τους υπονομεύουν ανοιχτά όταν δεν τους ελέγχουν, όπως η ΠΚΣ/ΜΑΣ.

Πρέπει να ξεμπερδέουμε με κάθε αυταπάτη ότι μπορεί να υπάρξει «εύκολη» λύση, με λόγια στη Βουλή, με μια άλλη κυβέρνηση (αριστερή/αντιμνημονιακή ή και εθνικής σωτηρίας), όπως προτείνει ο ΣΥΡΙΖΑ και η ΑΡΕΝ. Το τραγικό παράδειγμα της Κύπρου δείχνει ξεκάθαρα ότι οι «εταίροι», με τους οποίους υποτίθεται θα διαπραγματευτεί μια τέτοια κυβέρνηση, δεν είναι παρά κοστούμαρισμένοι κανίβαλοι, υπηρέτες των τραπεζών.

Τέλος, πρέπει να συγκροστούμε και με δυνάμεις που, αν και έπαιξαν ρόλο στο φοιτητικό κίνημα, όπως τα ΕΑΑΚ, φαίνεται πλέον ότι δεν έχουν πρόγραμμα, σχέδιο ή ακόμα και διάθεση να το οδηγήσουν στη νίκη. Αντίθετα, έχουν μεγάλη ευθύνη για την «ενδοπανεπιστημιακή» περιχαράκωση και ενασχόλησή του με τα «φοιτητικά» ζητήματα, για τα προβλήματα στην αυτοοργάνωση και το συντονισμό του.

Ένα νέο φοιτητικό κίνημα, που πρέπει ταχύτατα να οικοδομηθεί, πρέπει να συνδέσει ουσιαστικά και όχι στα λόγια την επίθεση στην εκπαίδευση με τα Μνημόνια. Να παλέψει για ένα Πρόγραμμα Σωτηρίας από τη βαρβαρότητα του καπιταλισμού και της κρίσης του, για τη διαγραφή του χρέους, για την έξοδο από τη φυλακή του Ευρώ και της Ε.Ε., για την επιβολή μιας ριζικά διαφορετικής πορείας στην οικονομία με ριζοσπαστικά-αντικαπιταλιστικά μέτρα βάσει της λογικής και πρακτικής του εργατικού ελέγχου.

Απαραίτητη γι' αυτό είναι μια επαναστατική δύναμη, που θα παλεύει συνειδητά μέσα στο φοιτητικό κίνημα. Αυτό επιδιώκει η Σοσιαλιστική Σπουδαστική Πάλη και σ' αυτή τη μάχη καλούμε κάθε φοιτητή που θέλει ν' αγωνιστεί.

Στηρίξτε – Ενισχύστε – Ψηφίστε
ΣΟΣΙΑΛΙΣΤΙΚΗ ΣΠΟΥΔΑΣΤΙΚΗ ΠΑΛΗΠροχωρά η «αξιολόγηση»
εκπαιδευτικών και σχολείων.
Συνεχίζεται η διάλυση της
δημόσιας εκπαίδευσης

Πέρα από το Προεδρικό Διάταγμα για την αξιολόγηση των εκπαιδευτικών, δόθηκε στη δημοσιότητα η υπουργική απόφαση για την αυτοαξιολόγηση της σχολικής μονάδας. Προβλέπεται ότι κάθε σχολείο θα καταρτίζει πρόγραμμα δράσης το Σεπτέμβρη και στο τέλος της χρονιάς θα συντάσσει έκθεση, με την οποία αξιολογούνται: α) Η απόδοση της σχολικής μονάδας στο σύνολό της, β) η επίτευξη των εκπαιδευτικών στόχων που είχαν τεθεί στο πρόγραμμα δράσης και γ) οι επιτυχίες, οι αδυναμίες και τα προβλήματα που αντιμετωπίστηκαν κατά τη διάρκεια του σχολικού έτους. Τα πάντα θα αναρτώνται στο Διαδίκτυο και θα είναι προσβάσιμα σε όλους. Τα κριτήρια με τα οποία θα αποτιμάται η επίδοση (!) της κάθε σχολικής μονάδας θα είναι: «Η διαχείριση και αξιοποίηση μέσων και (οικονομικών) πόρων» και «τα επιτεύγματα και η πρόοδος των μαθητών». Δηλαδή, θα αξιολογείται και άρα θα κατατάσσεται ένα σχολείο με βάση τις επιδόσεις των μαθητών του, λες και γι' αυτές υπεύθυνο είναι κύρια το σχολείο και όχι μια σειρά κοινωνικών παραμέτρων, καθώς και την ικανότητά του να εξασφαλίσει τους απαραίτητους για τη λειτουργία του οικονομικούς πόρους.

Το υπουργείο προσπαθεί, μέσω της αυτοαξιολόγησης της σχολικής μονάδας, να εμπεδώσουν οι εκπαιδευτικοί τη διαδικασία αξιολόγησης στην εκπαίδευση, ως κεντρικό μηχανισμό ελέγχου, επιβολής ποινών, τρομοκράτησης και κατηγοριοποίησης/ ανταγωνισμού για τις σχολικές μονάδες. Στόχος είναι η πλήρης διάλυση της Δημόσιας Δωρεάν Παιδείας, η διάρρηξη των σχέσεων μεταξύ μαθητών – εκπαιδευτικών, η κατάργηση της μονιμότητας των εκπαιδευτικών, η καταστροφική τους, η διασπορά του φόβου, η διάσπασή τους και τελικά οι μαζικές απολύσεις. Η τρικομματική χούντα επιχειρεί να μεταθέσει την ευθύνη για τη σημερινή κατάσταση των σχολείων στους εκπαιδευτικούς και τους γονείς, έτσι ώστε να μείνει στο απυρόβλητο η κρατική πολιτική και να μετακυλήσουν τις δαπάνες λειτουργίας των σχολείων στους γονείς.

Η αναζήτηση των ευθυνών και των όρων βελτίωσης στη σχολική μονάδα και στους εμπλεκόμενους με αυτήν εκπαιδευτικούς, μαθητές, γονείς, τη στιγμή που καταργούνται οι μόνιμοι διορισμοί, συγχωνεύτηκαν ή καταργήθηκαν 1.500 σχολικές μονάδες και ετοιμάζεται νέο κύμα, μειώνονται κατά 70% οι επιχορηγήσεις των σχολείων, προωθείται η αύξηση των μαθητών ανά τμήμα, οι μαθητές μας βιώνουν τις επιπτώσεις της κρίσης καθημερινά, φανερώνει μεγάλη υποκρισία και ότι μοναδικός στόχος τους είναι η πλήρης διάλυση της δημόσιας εκπαίδευσης.

Ταυτόχρονα, είναι ζήτημα ημερών η κατάθεση στην Ολομέλεια της Βουλής του νομοσχεδίου για τη σύσταση της «Αρχής Διασφάλισης της Ποιότητας στην Πρωτοβάθμια και Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση» (βλέπε Ε.Π. Μάρτη), καθώς πέρασε από την επιτροπή Μορφωτικών Υποθέσεων με τις ψήφους της συγκυβέρνησης. Την ίδια ώρα το υπουργείο Παιδείας ζητάει, για πρώτη φορά, από τους διευθυντές των σχολείων να αναφέρουν υποχρεωτικά πόσους μαθητές χωράει η κάθε αίθουσα! Είναι φανερό ότι πρόκειται για μεθόδευση παραβίασης της θεσμοθετημένης αναλογίας μαθητών ανά τμήμα. Μάλιστα, δίνει 1,5 τ.μ. για κάθε μαθητή, όταν ακόμη και οι προδιαγραφές του ΟΣΚ για την πυρασφάλεια είναι 2 τ.μ. ανά μαθητή.

Όλοι μαζί, εκπαιδευτικοί, μαθητές και γονείς, πρέπει ενωμένοι να αγωνιστούμε για να σώσουμε το δημόσιο σχολείο, τα εργασιακά μας δικαιώματα και το δικαίωμα στη μόρφωση όλων των παιδιών. Να μην αφήσουμε ούτε να περάσουν, ούτε να εφαρμοστούν τα μέτρα του μνημονίου, που ρημάζουν τη δημόσια εκπαίδευση και καταστρέφουν το μέλλον των νέων γενιών.

ΑΝΤΕΠΙΘΕΣΗ ΤΩΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ

ΣΟΚ και ΔΕΟΣ στην Κύπρο

Παροξυσμός της κρίσης στην Ε.Ε.

Το ΟΧΙ να σηκώσουν οι εργαζόμενοι και τα φτωχά λαϊκά στρώματα

■ ΕΡΓΑΤΙΚΗ ΠΑΛΗ
(Κύπρος)
ergatiki.pali@gmail.com

Το περιβόητο τραπεζικό σύστημα της Κύπρου

Μέσα στα πλαίσια ενός διεθνούς καταμερισμού «εργασίας», η Κύπρος αποτελούσε φορολογικό παράδεισο και πλυντήριο μαύρου χρήματος. Αυτό το μοντέλο αναπτύχθηκε μετά την καταστροφή του Λιβάνου στις αρχές της δεκαετίας του '80 και τη συνακόλουθη εισροή αράβικων κεφαλαίων (από τις λιβανέζικες τράπεζες) – και γιγαντώθηκε μετά την κατάρρευση των χωρών του «υπαρκτού σοσιαλισμού» το 1989-91, οπότε συνέρρευσαν ρώσικα κυρίως κεφάλαια.

Το 2012, οι καταθέσεις προσώπων και επιχειρήσεων (εξαιρούνται τα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα) στο κυπριακό τραπεζικό σύστημα ανέρχονταν σε 68,4 δις ευρώ. Σύμφωνα με την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα (ΕΚΤ), οι ιδιωτικές καταθέσεις των κατοίκων της Κύπρου και της Ευρωζώνης ανέρχονταν τον Ιανουάριο του 2013 σε 47,4 δις (εκ των οποίων περίπου 4-4,5 δις ήταν Ελλήνων) και των κατοίκων του υπόλοιπου κόσμου σε 20,8 δις. Οι καταθέσεις ξένων χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων είναι άγνωστες. Σύμφωνα με τη Moody's, οι ρωσικές ιδιωτικές καταθέσεις ανέρχονται σε 14,6 δις συν άλλα 9,2 δις καταθέσεις των ρωσικών τραπεζών. Το ξέπλυμα μαύρου χρήματος φαίνεται από το ότι περίπου 130 δις «έμπαιναν» κάθε χρόνο στην Κύπρο, το σύνολο σχεδόν των οποίων, αφού «ξεπλένονταν», εκρέανε στο εξωτερικό της.

Αν οι καταθέσεις ήταν 68,4 δις, το σύνολο του ενεργητικού των κυπριακών τραπεζών (δηλαδή οι παροχές στεγαστικών, καταναλωτικών και επιχειρηματικών δανείων καθώς και επενδύσεις τους σε μετοχές, ομόλογα, παράγωγα κ.α.) έφτανε το 2012 στα 130 με 140 δις.

Το βάρος του χρηματοπιστωτικού τομέα ανέρχεται στο 8-10% του ΑΕΠ αλλά η γενικότερη συνεισφορά του στην οικονομία (από λογιστικά και δικηγορικά γραφεία μέχρι τουρισμό και ακίνητα) φθάνει το 42%.

Παγκόσμια κρίση και κρίση του κυπριακού καπιταλισμού

Η κρίση εξέφρασε με τον καλύτερο τρόπο την υπερπαραγωγή/υπερσυσσώρευση του παγκόσμιου καπιταλιστικού συστήματος και του καθενός «εθνικού» καπιταλισμού. Ταυτόχρονα, τις οξυτάτες αντιφάσεις και τα αδιέξοδα του νεοφιλελευθερισμού, της «παγκοσμιοποίησης», της κερδοσκοπίας και της τεράστιας διόγκωσης του χρηματοπιστωτικού συστήματος. Η κρίση του κυπριακού καπιταλισμού, που εκδηλώνεται ήδη από το 2009, είναι η συνισταμένη τριών παραγόντων: α) της κρίσης του παγκόσμιου καπιταλισμού, β) της κρίσης του κυπριακού καπιταλισμού με μια υπερπαραγωγή εμπορευμάτων στη βιομηχανία και ιδιαίτερα στις κατασκευές, που σε μεγάλο βαθμό οφειλόταν στη «φούσκα» ακινήτων, που δημιουργούσε η εισροή μαύρου χρήματος, γ) του μοντέλου «ανάπτυξης» σαν φορολογικός παράδεισος και πλυντήριο μαύρου χρήματος. Αυτό το μοντέλο ευνόησαν, καλλιέργησαν και ανέπτυξαν όλες οι κυπριακές κυβερνήσεις και τα κυβερνητικά κόμματα, από τον δεξιό Δημοκρατικό Συναγερμό (ΔΗΣΥ) και τα «κεντρώα» Δημοκρατικό Κόμμα (ΔΗΚΟ) και Ευρωπαϊκό Κόμμα (ΕΥΡΩΚΟ), μέχρι την «σοσιαλιστική» Ενιαία Δημοκρατική Ένωση Κέντρου (ΕΔΕΚ-Κίνημα Σοσιαδημοκρατών) και το «κομμουνιστικό» Ανορθωτικό Κόμμα Εργαζόμενου Λαού (ΑΚΕΛ).

Έτσι, ο κυπριακός καπιταλισμός άρχισε από το 2008 να βυθίζεται στην κρίση, το δημόσιο χρέος ν' ανεβαίνει, φτάνοντας το 61,5% του ΑΕΠ το 2010, 71,6% το 2011 και 74,6% στο α' τρίμηνο του 2012. Για το 2013, οι κυπριακές στατιστικές το εκτιμούσαν στο 85% ενώ η Eurostat στο 89,7%. Παράλληλα μεγάλωνε το έλλειμμα του προϋπολογισμού, που το 2011 εκτινάχθηκε στο 6% και με τα μέτρα που εφαρμόστηκαν το 2012 μειώθηκε στο 4,9%.

Η δανειακή συμφωνία με την Ε.Ε. – Η απόφαση του Eurogroup

Από τον Ιούλιο του 2012, η κυβέρνηση του ΑΚΕΛ και ο πρόεδρος Χριστόφιας είχαν ήδη αρχίσει συζητήσεις με την Ε.Ε.

για σύναψη δανειακής συμφωνίας και υπαγωγή της Κύπρου σε μνημόνιο. Πρώτος σταθμός ήταν η ψήφιση το Νοέμβριο του 2012 ενός μνημονίου, όπου μεταξύ άλλων προβλέπονταν δραστικός περιορισμός της Αυτόματης Τιμαριθμικής Αναπροσαρμογής, κλιμακωτές περικοπές σε μισθούς δημοσίων υπαλλήλων και συντάξεις, σταδιακή αύξηση του ορίου ηλικίας συνταξιοδότησης, ιδιωτικοποιήσεις των Ημικρατικών Οργανισμών, πάγωμα προσλήψεων στον δημόσιο τομέα, αύξηση του ΦΠΑ και της φορολογίας ακίνητης περιουσίας κ.α. Συζητούσαν βέβαια και το «κούρεμα» των καταθέσεων!

Ο Χριστόφιας επέλεξε να μην ολοκληρώσει τη συμφωνία, αφήνοντας τα σκληρότερα μέτρα για τον διάδοχο του Αναστασιάδη. Όταν πριν από ένα μήνα περίπου εκλέχτηκε πρόεδρος ο Αναστασιάδης (του ΔΗΣΥ), η Λαϊκή Τράπεζα (η δεύτερη μεγαλύτερη της Κύπρου) είχε ήδη εισπράξει ως έκτακτη ενίσχυση από την ΕΚΤ 9 δις, η Κύπρος δεν μπορούσε να δανειστεί από τις αγορές και ουσιαστικά το τραπεζικό της σύστημα είχε χρεοκοπήσει.

Έτσι, ο Αναστασιάδης βιάστηκε να ολοκληρώσει τη συμφωνία, παρά τις βασικές προεκλογικές του εξαγγελίες (μετριασμός του μνημονίου, όχι «κούρεμα» καταθέσεων). Στο Eurogroup στις 16/3, αναγκάστηκε κάτω από τον εκβιασμό των Ευρωπαίων να δεχθεί χειρότερο μνημόνιο και «κούρεμα» καταθέσεων.

Το Eurogroup υπολόγισε ότι για την κυπριακή «διάσωση» χρειαζόνταν 17,5 δις (δηλαδή όσο ένα ΑΕΠ) μέχρι το 2016: 10 δις για τις τράπεζες, 6 δις για την αναχρηματοδότηση του κυπριακού χρέους και 1,5 δις για την κάλυψη των ελλειμμάτων του προϋπολογισμού, μέχρι ο τελευταίος να ισοσκελιστεί. Ταυτόχρονα, αποφάσισε ότι το ίδιο θα διέθετε μόνο 10 δις. Η Κύπρος έπρεπε να βρει τα υπόλοιπα: 5,8 δις από το «κούρεμα» καταθέσεων και το υπόλοιπο κυρίως από την επιμήκυνση του ρωσικού δανείου των 2,5 δις.

Ο Αναστασιάδης, διαμέσου του υπουργού Οικονομικών Σαρρή, υπέγραψε τη συμφωνία, αφού επέκτεινε το «κούρεμα» και στους μικροκαταθέτες. Όπως αποκαλύφθηκε αργότερα,

Η κυπριακή οικονομία

Πληθυσμός: 872.000

(συν 100.000, από άλλες χώρες της Ε.Ε.)

Οικονομικά ενεργός πληθυσμός: 413.000

Άνεργοι: 39.510 (Οκτ. 2012)

Απασχόληση

Γεωργία κ.α.: 28.000

Βιομηχανία και κατασκευές: 68.400

Μεταφορές: 16.600

Εμπόριο: 66.300

Χρηματοπιστωτικά: 18.100

Δημόσια διοίκηση, άμυνα, ασφάλιση: 37.300

Εκπαίδευση: 23.200

ΑΕΠ (2012): 17,88 δις ευρώ

Δημόσιο χρέος: 89,7% του ΑΕΠ

(πρόβλεψη Eurostat για το 2013)

Έλλειμμα προϋπ/σμού: 4,9% του ΑΕΠ (για το 2012)

Δαπάνες προϋπ/σμού: 9,48 δις ευρώ (για το 2013)

Υπ. Εργασίας-Κοινωνικών Ασφαλίσεων: 758 εκ.

Υπ. Παιδείας: 966 εκ.

Υπ. Υγείας: 598 εκ.

στην συμφωνία περιλαμβάνονταν η εκκαθάριση της Λαϊκής και πιθανόν της Τράπεζας Κύπρου, ο ακρωτηριασμός του κυπριακού τραπεζικού συστήματος (με αναγκαστική πώληση των υποκαταστημάτων του στο εξωτερικό) και ένα ακόμη πιο βαρβαρο μνημόνιο.

Το κυπριακό «όχι»

Η κυπριακή Βουλή έχει 56 βουλευτές. Η τρικομματική κυβέρνηση του Αναστασιάδη έχει μόνο 29 (20 ΔΗΣΥ, 8 ΔΗΚΟ, 2 ΕΥΡΩΚΟ), ενώ οι υπόλοιποι 27 ανήκουν σε ΑΚΕΛ, ΕΔΕΚ, Οικολόγους. Ήδη από την Κυριακή 17/3, τρεις βουλευτές του ΔΗΚΟ και ένας του ΕΥΡΩΚΟ είχαν ξεκαθαρίσει ότι δεν θα ψηφίσουν τη συμφωνία. Από αναβολή σε αναβολή, η Βουλή συνεδρίασε την Τρίτη 19/3, όπου εκτός από 19 αποχές (των βουλευτών του ΔΗΣΥ) όλοι ψήφισαν «όχι» στη συμφωνία.

Οι λόγοι είναι απλοί. Η απόφαση του Eurogroup σήμαινε διάλυση του χρηματοπιστωτικού τομέα, δηλαδή ολοκληρωτική καταστροφή του κυπριακού καπιταλισμού. Τα κυπριακά κόμματα ψήφισαν «όχι», εκφράζοντας τον πανικό της άρχουσας τάξης μπροστά στον οικονομικό της υποβιβασμό αλλά και τον τρομακτικό φόβο της μπροστά στη βιβλική οργή που θα προκαλού-

σε στους εργαζόμενους και τα φτωχά λαϊκά στρώματα αυτή η καταστροφή.

Κυβέρνηση και αντιπολίτευση ποντάρισαν σε δύο εναλλακτικές: βοήθεια από τη Ρωσία και ξεπούλημα των αποθεματικών των ασφαλιστικών ταμείων, της δημόσιας περιουσίας και των μελλοντικών εσόδων από το φυσικό αέριο. Όμως, η Ρωσία τους έκλεισε την πόρτα κατ'επιλογή και η Ε.Ε. δεν δέχτηκε τη δεύτερη εναλλακτική, μάλιστα τους απειλήσε με διακοπή της παροχής ρευστότητας από την ΕΚΤ στις κυπριακές τράπεζες μέχρι τη Δευτέρα 25/3. Έτσι, αναδιπλώθηκαν, πέρασαν από τη Βουλή 9 νομοσχέδια, μεταξύ των οποίων και την «εξυγίανση του τραπεζικού συστήματος», όπου το ΑΚΕΛ απείχε (διαφωνώντας όχι με το νομοσχέδιο αλλά με τον χρόνο κατάθεσής του).

Έτσι, κάτω από τον εκβιασμό (η ΕΚΤ είχε δεσμευτεί για ρευστότητα στις κυπριακές τράπεζες μέχρι τον Ιούλιο του 2013) και έχοντας ψηφίσει τα νομοσχέδια, δηλαδή χωρίς ανάγκη νέας προσφυγής στην ψήφο της Βουλής, η κυβέρνηση Αναστασιάδη υπέγραψε τελικά τη δεύτερη συμφωνία, που δεν είχε και ιδιαίτερες διαφορές απ' την πρώτη.

> συνέχεια στις επόμενες σελίδες

ΦΑΚΕΛΟΣ: ΚΥΠΡΟΣ

ΣΟΚ και ΔΕΟΣ στην Κύπρο - Παροξυ

Το ΟΧΙ να σηκώσουν οι ε και τα φτωχά λαϊκ

Η νέα πολιτική της Ε.Ε. και ο επερχόμενος σεισμός

Μέχρι τώρα, η πολιτική της Ευρωζώνης συνίστατο στην παροχή δανείων στην υπό «διάσωση» χώρα, με τα οποία αυτή δάνειζε ή ανακεφαλαιοποιούσε τις τράπεζές της. Υποτίθεται ότι στη σχεδιαζόμενη νέα πανευρωπαϊκή τραπεζική ενοποίηση, αυτή η πολιτική θα «βελτιωνόταν» με τη δημιουργία του Ευρωπαϊκού Μηχανισμού Στήριξης (και της προικοδότησής του με 700 δις) και την παροχή άμεσα απ' αυτόν δανείων προς τις υπερχρεωμένες τράπεζες, δηλαδή χωρίς την άμεση αύξηση του δημόσιου χρέους της αντίστοιχης χώρας. Γι' αυτό υποτίθεται ότι μετά την αλλαγή κυβέρνησης στη Γερμανία τον Οκτώβριο, θα εκδίδονταν ευρωομόλογα και θα τυπωνόταν πληθωριστικό χρήμα από την ΕΚΤ. Με άλλα λόγια, φαίνονταν ότι οι χώρες του Βορρά θα αναλάμβαναν την χρηματοδότηση των υπερχρεωμένων τραπεζών, ειδικά του Νότου. Πάντως αυτό που σίγουρα δεν διαφαίνονταν ήταν αυτό που εφαρμόστηκε στην περίπτωση της Κύπρου: η άμεση ή έμμεση εκκαθάριση των προβληματικών τραπεζών, δηλαδή η καταστροφή των μετόχων τους, αυτών που τις είχαν δανείσει (κάτοχοι τραπεζικών ομολόγων) και των καταθετών (διαμέσου του «κουρέματος»).

Η αλλαγή αυτής της πολιτικής που φαινόταν να κατασταλάζει συγκλόνισε την Ευρωζώνη. Όπως εξήγησε ο νέος πρόεδρος του Eurogroup Ντέισελμπλουμ και επανέλαβε και ο επίτροπος Μπαρνιέ, μια «νέα πολιτική» δεν αποκλείεται να ισχύσει. Βέβαια, ο Ντέισελμπλουμ διέψευσε τη δήλωσή του, αλλά ήταν πλέον ξεκάθαρο ότι αναφέρεται μια «νέα πολιτική».

Τι σημαίνει αυτή η νέα πολιτική; Ότι η ενοποίηση της Ευρωζώνης θα γίνει με βάση το σχέδιο του γερμανικού ιμπεριαλισμού: α) Άτεγκτη εφαρμογή του Συμφώνου Σταθερότητας και Ανάπτυξης, ισοσκελισμένοι προϋπολογισμοί, Συμφωνία για το Ευρώ, με άλλα λόγια αδυσώπητες πολιτικές λιτότητας και όξυνσης της κρίσης στις χώρες που αντιμετωπίζουν πρόβλημα. β) Εκκαθάριση υπερχρεωμένων τραπεζών του Νότου, «διάσωσή» τους μέσω της καταστροφής μετόχων, ομολογιούχων και καταθετών τους. Συνεπώς, η ενοποίηση θα γίνεται κάθε φορά με την υπογραφή ενός συμβολαίου ανάμεσα στην Κομισιόν (ουσιαστικά τη Γερμανία) και την υποψήφια χώρα.

Έτσι, οι χώρες πέρα από τη Γερμανία και τους δορυφόρους της αφενός θα βυθιστούν

σε μια μακροχρόνια, ανείπωτη κρίση, και αφετέρου οι τράπεζές τους θα διαλυθούν. Στην εποχή όμως του ιμπεριαλισμού και του χρηματιστικού κεφαλαίου (της σύμφυσης βιομηχανικού και τραπεζικού κεφαλαίου), διάλυση των τραπεζών σημαίνει καταστροφή μικρών, μεσαίων και μεγάλων επιχειρήσεων (πιθανόν και πολυεθνικών ομίλων) αυτών των χωρών ή και πέρασμα σε γερμανική ιδιοκτησία. Έτσι, το βάρος της κρίσης θα πέσει σχεδόν αποκλειστικά στις πλάτες αυτών των χωρών, ενώ καταθέσεις και χρηματικά κεφάλαιά τους θα μετακινηθούν στη Γερμανία, καθώς και έλεγχος πολλών επιχειρήσεών τους.

Θα μπορούσε να γίνει κάτι άλλο; Σίγουρα όχι κάτι πολύ διαφορετικό. Ο γερμανικός ιμπεριαλισμός δεν έχει το μέγεθος να σώσει τις υπερχρεωμένες ευρωπαϊκές τράπεζες και κράτη. Απ' αυτό όμως μέχρι το σημείο τα κεφάλαια της Ευρωζώνης να περάσουν στα χέρια του γερμανικού ιμπεριαλισμού, υπάρχει μια τεράστια απόσταση και προφανώς όλα θα κριθούν τόσο από τις αντιδράσεις των ευρωπαϊκών αστικών τάξεων και πάνω από όλα από την ίδια την ταξική πάλη. Κι αυτό σημαίνει έναν επερχόμενο σεισμό, που θα καταλήξει είτε στην εφαρμογή αυτής της νέας πολιτικής είτε στη διάλυση της Ευρωζώνης. Αλλά το πιο πιθανό είναι να οδηγήσει σ' ένα νέο πανευρωπαϊκό επαναστατικό κύμα.

Τεράστιες και ραγδαίες αλλαγές

Οι επιπτώσεις από την πολιτική που εφαρμόστηκε στην Κύπρο είναι τεράστιες και πολλαπλές:

α) Αποκαλύφθηκε σ' όλους το πραγματικό πρόσωπο της Ευρωζώνης και της Ε.Ε. Ακόμη και οι πιο αφελείς είδαν ότι δεν είναι τίποτε άλλο από ένα ωμό και κυνικό τέρας, ένα κτήνος που δεν διστάζει να συμπεριφέρεται με τον πιο μαφιόζικο τρόπο, να δολοποιεί μια χώρα με τον πιο απεχθή αποικιοκρατικό τρόπο, να καταστρέφει ολοκληρωτικά μια οικονομία κ.λπ.

β) Αποκαλύφθηκαν τα παραμύθια περί «βελτιωμένης θέσης» διαφόρων χωρών (ειδικά του Νότου) μέσα στην Ε.Ε. Πλέον όλοι γνωρίζουν ότι είτε είναι κανείς μέσα στην Ευρωζώνη είτε δεν είναι, η μοίρα του είναι προδιαγεγραμμένη, δηλαδή χειρότερη κι απ' αυτή του υποτιθέμενου παραδείγματος προς αποφυγή, δηλαδή της Αργεντινής. Οι εργαζόμενοι και τα φτωχά λαϊκά στρώματα όχι μόνο θα εξαθλιώνονται, όχι μόνο θα βυθίζονται στην κρίση αλλά θα χάνουν και τις καταθέσεις τους. Καταθέσεις και παραμονή στο

ευρώ ήταν δύο βασικά βάρη της αστικής ιδεολογίας.

γ) Η ελληνική τρικομματική κυβέρνηση δέχεται το μεγαλύτερο πλήγμα. Πρώτον, αποδεικνύεται νέα σκέτα δοσίλογη, ακόμη και στο υποτιθέμενα ευαίσθητο εθνικό θέμα της Κύπρου. Γιατί ψήφισε την καταστροφική απόφα-

ση του Eurogroup, όχι μόνο χωρίς να ψελλίσει κάποια αντίρρηση αλλά μάλλον επικροτώντας, αρνήθηκε να σπάσει την απειλή διακοπής ρευστότητας στην Κύπρο παρέχοντας ρευστό στις κυπριακές τράπεζες, άρπαξε ταχύτητα την περιουσία των κυπριακών τραπεζών στην Ελλάδα σαν ύαινα που ακρωτηριάζει ένα πτώμα. Δεύτερον, το πλήγμα στον ελληνικό καπιταλισμό από την κυπριακή καταστροφή, ακόμα και στην περίπτωση που θα είναι μικρό, θα είναι αρκετό για να εκτροχιάσει την κυβερνητική πολιτική (δημοσιονομική προσαρμογή, έξοδος από την κρίση κ.α.). Τρίτον, και αυτό είναι ίσως το χειρότερο, οι όροι του παιχνιδιού αλλάζουν. Μέχρι τώρα η δοσίλογη τρικομματική έκανε το παν για να «διασώσει» τις τράπεζες και τον ελληνικό καπιταλισμό, έχοντας την υποστήριξη της Ευρωζώνης. Τώρα, αυτό δεν έχει κανένα νόημα, γιατί μάλλον περιμένει και την ίδια η πολιτική που εφαρμόστηκε στην Κύπρο.

δ) Ανοίγει μια νέα εποχή για το εργατικό κίνημα και τους αγώνες στην Ευρώπη. Πυλώνες της αστικής ιδεολογία καταρρέουν, σκληρότατες πολιτικές λιτότητας που εφαρμόζονταν με την υπόσχεση «διεξόδου απ' την κρίση» βρίσκονται στον αέρα, μαζί με τις κυβερνήσεις που τις εφαρμόζαν, οι συγκρούσεις μεταξύ των αστικών τάξεων παροξύνονται, οι διαιρέσεις στο εσωτερικό της καθεμιάς «εθνικής» αστικής τάξης εκδηλώνονται, οι προϋποθέσεις για μια προεπαναστατική κατάσταση δημιουργούνται.

Το ΟΧΙ να σηκώσουν οι εργαζόμενοι και τα φτωχά λαϊκά στρώματα της Κύπρου

Στην Κύπρο, η κυβέρνηση Αναστασιάδη μας ξεπούλησε με τον πιο εγκληματικό τρόπο, είναι πια ολοφάνερο. Η αντιπολίτευση, μαζί και η Εκκλησία, τώρα ανακάλυψαν την «αναζήτηση ευθυνών». Κανένας όμως δεν τολμάει να ζητήσει την παραίτηση της κυβέρνησης και την καταγγελία της καταστροφικής, εκβιαστικής συμφωνίας. Νοιάζονται μόνο να διασώσουν τις θέσεις τους στο πολιτικό παιχνίδι, ως συνομιλητές της Ε.Ε. και των ιμπεριαλιστών.

Το κατεστημένο του νησιού, τραπεζίτες και μεγάλο κεφάλαιο, ακόμα κι αν κάποιος απ' αυτούς πληγούν προσωρινά, έχει φροντίσει να μεταφέρει τα κεφάλαιά του σε ασφαλή «καταφύγια». Δεν είναι αυτοί οι «συμπατριώτες» μας που θα βρεθούν στον δρόμο!

Κυρίως, όμως, όλοι αυτοί δεν λένε κουβέντα για την ταμπακίερα, πως φτάσαμε ως εδώ και πως θα σωθούμε από την καταστροφή. Για την κρίση του καπιταλιστικού συστήματος, τη διάλυση που οι ίδιοι έφεραν σε κάθε παραγωγική βάση του νησιού. Για το πού μας οδήγησε η τυφλή πρόσδεση στους μέχρι χτες... «εταίρους» της Ε.Ε., που όλοι αυτοί χειροκροτούσαν και σήμερα δεν τολμάνε ν' αμφισβητήσουν!!

Από κανέναν απ' αυτούς δεν έχουμε να περιμένουμε έλεος ή σωτηρία. Να φύγουν όλοι, για να κάνουμε μια νέα αρχή, ξεκινώντας από την αντιμετώπιση της σημερινής κατάρρευσης με βάση τις δικές μας ανάγκες, στηριγμένοι στις δικές μας δυνάμεις, αλληλεγγύη και οργάνωση. ■

Να βγούμε στους δρόμους Απεργία τώρα Εξέγερση Παντού

Δεν υπάρχει ούτε δευτερόλεπτο για χάσιμο, ούτε σπιθαμή για αυταπάτες. Πρέπει άμεσα να φουντώσει σ' όλο τα νησί ένας αγώνας για τη σωτηρία μας.

- Καθημερινά και παντού, σε πλατείες, σχολεία, γειτονιές, να οργανώσουμε συγκεντρώσεις, διαδηλώσεις, καταλήψεις κτηρίων του δημοσίου και της Ε.Ε. Να οργανωθούμε με επιτροπές και συνελεύσεις.

- Να μπει σ' όλα τα συνδικάτα η απαίτηση να κηρυχτεί άμεσα Παγκυπριακή Γενική Απεργία.

- Να ετοιμαστούμε για ν' αντιμετωπίσουμε νέους εκβιασμούς αλλά και την καταστολή των ιμπεριαλιστών της Ε.Ε. και των ντόπιων δοσίλογων.

Οι στόχοι μας, τα πρώτα βήματα για να σωθούμε πρέπει να είναι:

- **Να ριξουμε την κυβέρνηση Αναστασιάδη.** Να μην επιτρέψουμε την αντικατάστασή του από κανένα νέο επίδοξο δοσίλογο-υπηρέτη της Ε.Ε. **Κάτω η εγκληματική συμφωνία με την Ε.Ε.** Να μην μπορεί να σταθεί καμία κυβέρνηση που δεν θα καταγγείλει άμεσα τη συμφωνία με την Ε.Ε. ή που θα επιχειρήσει να εφαρμόσει **Μνημόνια** με μέτρα ενάντια σε μισθούς, συντάξεις, υγεία, παιδεία κ.λπ.

- **Να φύγουμε άμεσα από το Ευρώ και την Ε.Ε.** Δεν υπάρχει μέλλον και ζωή όσο μένουμε μέσα σ' αυτό το σφαγείο, δήθεν να...

«διαπραγματευόμαστε» με τους χασάπηδες μας. Μόνο σπάζοντας οριστικά με τους εκβιασμούς τους μπορούμε να περιορίσουμε τη ζημιά, να κρατήσουμε εμείς τον έλεγχο της κατάστασης προς όφελος των εργαζομένων, της νεολαίας, του λαού. Μόνο τυπώνοντας δικό μας νόμισμα-λίρα, μπορούμε ν' αρχίσουμε μια ανασυγκρότηση της παραγωγικής βάσης που την διέλυσαν.

- **Άμεση διαγραφή του χρέους. Δεν πληρώνουμε πια σε τραπεζίτες και τοκογλύφους.** Για να διασώσουμε πόρους που θα κατευθυνθούν στην υπεράσπιση των θέσεων εργασίας, των μισθών, των συντάξεων, των υποδομών, της υγείας και παιδείας.

- **Εθνικοποίηση των τραπεζών και όλων των μεγάλων επιχειρήσεων, κάτω από εργατικό έλεγχο.** Μόνο έτσι μπορούμε να σταματήσουμε το τσουνάμι των λουκέτων και της ανεργίας και να επανεκινήσουμε την οικονομία, με κριτήριο τις επείγουσες ανάγκες της τεράστιας πλειοψηφίας των εργαζομένων, των λαϊκών στρωμάτων, της νεολαίας - και όχι τα κέρδη μιας χούφτας καπιταλιστών και πολιτικών ελίτ.

Ο αγώνας ήδη άρχισε και είναι ζωής ή θανάτου. Πρέπει να τον πάμε μέχρι τέλους - και για να γίνει αυτό χρειάζεται σύγκρουση παντού, με την Ε.Ε. και τα κόμματα-υπηρέτες της, με το καπιταλιστικό σύστημα που μας φορτώνει δολοφονικά την κρίση του. **Ή ΑΥΤΟΙ Ή ΕΜΕΙΣ.**

■ ΕΡΓΑΤΙΚΗ ΠΑΛΗ (Κύπρος)
ergatiki.pali@gmail.com

σμός της κρίσης στην Ε.Ε.

Ρυαζόμενοι κά στρώματα

Το κίνημα στην Κύπρο

Ηδη από την πρώτη μέρα της πρώτης απόφασης του Eurogroup, αυθόρμητα μαζεύτηκαν έξω από το προεδρικό περίπου 200 διαδηλωτές. Συνδιαμορφώθηκε ένα ψήφισμα ενάντια στην απόφαση, που εγκρίθηκε προφορικά και παραδόθηκε στο Προεδρικό. Στο ψήφισμα υπήρχε κάλεσμα για εκ νέου συγκέντρωση τη μέρα και την ώρα που θα γινόταν η ψηφοφορία στη Βουλή.

Αυτή αναβλήθηκε επανειλημμένα. Από Κυριακή 17/3 πήγε για Δευτέρα και τελικά έγινε την Τρίτη 19/3. Ωστόσο, τη Δευτέρα το απόγευμα, συγκεκριμένα έξω από τη Βουλή 1.000 διαδηλωτές, υλοποιώντας την απόφαση της προηγούμενης συγκέντρωσης. Συμμετείχαν η ΕΡΑΣ (Επιτροπή για μια Ριζοσπαστική Αριστερή Συσπείρωση), μπλοκ αντιεξουσιαστών, καθώς και 200 άτομα του Λιλλήκα (ανεξάρτητος προεδρικός υποψήφιος στις πρόσφατες εκλογές με στήριξη της ΕΔΕΚ).

Την Τρίτη 19/3, όταν γινόταν η ψηφοφορία, έξω απ' τη Βουλή συγκεκριμένα 8.000 άτομα, στη μεγαλύτερη συγκέντρωση που έγινε τα τελευταία χρόνια στην Κύπρο. Το ΑΚΕΛ λειτούργησε πυροσβεστικά απέναντι στην αυθόρμητη έκφραση της οργής της πλειοψηφίας, μπαίνοντας ανάμεσα στους «ανεξάρτητους» διαδηλωτές και το κτίριο της Βουλής. Παρόλα αυτά συμμετείχε για πρώτη φορά μαζικά στις κινητοποιήσεις ενάντια στην απόφαση του Eurogroup. Οι διαδηλωτές ήταν κυρίως νέοι εργαζόμενοι. Η οργή και η αποφασιστικότητα ήταν τέτοια, που η Βουλή δεν θα μπορούσε παρά να ψηφίσει το ΟΧΙ.

Την Πέμπτη 21/3 έγινε μια πολύ μαζική κινητοποίηση των τραπεζοϋπαλλήλων, ενάντια στην καταστροφή των θέσεων εργασίας τους και των ταμείων τους, με βάση τα νομοσχέδια που είχαν συνταχθεί κατ' εντολή της Τρόικας.

Την Τρίτη 26 και Τετάρτη 27 Μαρτίου πραγματοποιήθηκαν μεγάλα μαθητικά και φοιτητικά συλλαλητήρια σε Λευκωσία και Λεμεσό αντίστοιχα. Η συμμετοχή των μαθητών ήταν πολύ μεγάλη.

Μια βδομάδα μετά, κι ενώ οι τράπεζες παρέμεναν κλειστές, οδηγώντας πολύ κόσμο στην απελπισία, η Κίνηση Πολιτών Ενάντια στις Ιδιωτικοποιήσεις μαζί με την ΠΕΟ (Παγκύπρια Εργατική Ομοσπονδία), που πρόσκειται στο ΑΚΕΛ, κάλεσαν σε διαδήλωση την Τετάρτη 27 /3 έξω από το Σπίτι της Ε.Ε. και ακολούθως έξω από το Προεδρικό Μέγαρο. Η συγκέντρωση δεν είχε το ίδιο μαχητικό κλίμα με τις προηγούμενες μέρες, καθώς ο κόσμος που συμμετείχε προερχόταν κυρίως απ' αυτές τις οργανώσεις, και διαλύθηκε γρήγορα.

Τη Δευτέρα 1/4, προγραμματίζεται στη Λευκωσία μια μεγάλη συναυλία αλληλεγγύης, για συλλογή τροφίμων και ειδών πρώτης ανάγκης. Η συναυλία που θα είναι δωρεάν και στο κέντρο της πόλης, αναμένεται να συγκεντρώσει γύρω στις 20.000 κόσμο και δεν αποκλείεται να μετατραπεί σε συλλαλητήριο στους δρόμους.

■ Μαρία Χρηστοφί,
Κύπρος

Αρνητικές εξελίξεις για την ελληνική ΑΟΖ

Η περιοχή της ανατολικής Μεσογείου συνταράσσεται από τη συνέχιση του σφαγιασμού του συριακού λαού και από τα σχέδια των ιμπεριαλιστών να χτυπήσουν τις εξεγέρσεις στη Β. Αφρική, να εξοντώσουν τους Παλαιστίνιους και τη Χεζμπολάχ και να προετοιμάσουν την επέμβαση στο Ιράν. Στόχος τους είναι ο πλήρης έλεγχος των πετρελαίων και η ενεργειακή εξάρτηση της Κίνας και άλλων αναδυόμενων δυνάμεων. Η Ρωσία βρίσκεται σε πλήρη ανταγωνισμό με ΗΠΑ και ΕΕ για τον έλεγχο της τροφοδοσίας της Ευρώπης με φυσικό αέριο και χάνει τα ερείσματά της στην περιοχή αν πέσει το καθεστώς Άσαντ.

Όσον αφορά τους αγωγούς μεταφοράς φυσικού αερίου, υπάρχει ο ρώσικος «South Stream», που μεταφέρει 63 δις κυβικά μέτρα ετησίως. Πολύ δύσκολα μπορεί να τον ανταγωνιστεί η ΕΕ, με τους δύο αγωγούς του Αζερμπαϊτζάν, που ακόμη δεν έχει ολοκληρωθεί η κατασκευή τους. Η χωρητικότητά τους είναι 16 δις κυβικά μέτρα ετησίως. Οι αγωγοί λέγονται Nabocco και TAP, με τον πρώτο να περνά από Τουρκία-Βουλγαρία-Ρουμανία-Ουγγαρία και να καταλήγει στην Αυστρία και τον δεύτερο από Ελλάδα-Αλβανία-Ιταλία, οι οποίες υπέγραψαν συμφωνία για την κατασκευή του. Η ΕΕ, για να εξασφαλίσει την ενεργειακή ανεξαρτησία της από τη Ρωσία, πρέπει να προσθέσει στο αζέρικο αέριο και αυτό της Κύπρου. Η προτίμησή της είναι μάλλον ο Nabocco και γι' αυτό ασκούνται πιέσεις στην Κύπρο να ακυρώσει τα σχέδια για κατασκευή σταθμού αποθήκευσης φυσικού αερίου και να προωθήσει το αέριο μέσω του Nabocco.

Όλες οι ιμπεριαλιστικές δυνάμεις, οι αναδυόμενες χώρες και οι χώρες της περιοχής βρίσκονται μέσα σε αυτό το κουβάρι των ανταγωνισμών. Τα διακυβεύματα αυτών των συγκρούσεων είναι τεράστια και γι' αυτό οι κίνδυνοι για έναν μεγάλο περιφερειακό πόλεμο ή και παραπάνω είναι υπαρκτοί και απειλούν τις εργατικές τάξεις και τους λαούς της περιοχής.

Ο ελληνικός καπιταλισμός, εκτός από τη χρεοκοπία του, έχει να αντιμετωπίσει και τη δραματική γεωπολιτική και γεωστρατηγική υποβάθμισή του. Μετά την εύρεση κοιτασμάτων υδρογονανθράκων στην περιοχή, η ελληνική αστική τάξη ήλιπε μαζί με την κυπριακή στη συμμαχία τους με το Ισραήλ, για μια αναβάθμιση της θέσης τους σε σχέση με την Τουρκία. Η χρεοκοπία όμως και των δύο οδηγεί, μαζί με την εδώ και χρόνια αναβάθμιση της Τουρκίας σε περιφερειακή υπερδύναμη, που σε καμιά περίπτωση δε θα έμενε έξω από τις εξελίξεις στην περιοχή, σε περαιτέρω υποβάθμισή τους.

Σε αυτή την κατεύθυνση βρίσκονται και οι τελευταίες εξελίξεις. Η Αίγυπτος αξιώνει επαναπροσδιορισμό της Αποκλειστικής Οικονομικής Ζώνης (ΑΟΖ) του 2003, μεταξύ αυτής και της Κύπρου, για να ωφεληθεί κατά μερικά δις δολάρια και έχει από πίσω της την Τουρκία. Μαζί με την Τουρκία δεν αναγνωρίζουν ότι το Καστελόριζο έχει δικαίωμα ΑΟΖ. Αν η

Ελλάδα χαράξει ΑΟΖ στο Καστελόριζο, ενώνει την ελληνική ΑΟΖ με αυτή της Κύπρου και η Τουρκία αποκόβεται από την ΑΟΖ της Αιγύπτου. Η αιγυπτιακή κυβέρνηση κάλεσε την Κύπρο και την Τουρκία να καθορίσουν τις μεταξύ τους ΑΟΖ, χωρίς την Ελλάδα. Στην ίδια κατεύθυνση κινήθηκε και ο υπουργός συνεργασίας της Λιβύης, κατά την επίσκεψη του υπουργού Εξωτερικών Δ. Αβραμόπουλου, συμφωνώντας με την Αίγυπτο και την Τουρκία και μη αναγνωρίζοντας την ΑΟΖ του Καστελόριζο.

Από την άλλη, η Τουρκία, βλέποντας ότι η κατάσταση στη Συρία τραβάει πολύ, εγκαταλείπει τον Άσαντ, στρέφεται εναντίον του και συνομιλεί με το Ισραήλ. Επιχειρεί να λύσει το Κουρδικό παραχωρώντας κάποια δικαιώματα στους Κούρδους και με τη βοήθεια του Οτσαλάν. Το Ισραήλ ήδη συζητούσε με την Τουρκία να γίνει αυτή πύλη μεταφοράς του αερίου. Οι διαβουλεύσεις του με την Τουρκία κατέληξαν σε συγγνώμη για τη βύθιση του πλοίου Μαβί Μαρμαρά, μετά και από αμερικάνικη παρέμβαση, κατά την επίσκεψη Ομπάμα στο Ισραήλ. Μετά και τη χρεοκοπία της Κύπρου, η Τουρκία, δια στόματος του υπουργού Εξωτερικών Νταβούτογλου, έθεσε τα δύο ανεκτά σενάρια για τα συμφέροντά της στην περιοχή: είτε συνδιαχείριση των πόρων φυσικού αερίου με την τουρκοκυπριακή πλευρά είτε διχοτόμηση της Κύπρου.

Αυτή η αναδιάρθρωση των συμμαχιών βγάζει Ελλάδα και Κύπρο από το παιχνίδι και δυσχεραίνει δραματικά τη θέση τους. Απέναντι στις κινήσεις της Τουρκίας για έρευνες στην περιοχή, η τρικομματική κυβέρνηση δια στόματος Σαμαρά διακήρυξε ότι η ελληνική και κυπριακή ΑΟΖ είναι της ΕΕ και ότι θα την οριοθετήσουν μόνο όταν οι συνθήκες θα είναι κατάλληλες! Δηλαδή μάλλον ποτέ! Κάλεσε μάλιστα την ΕΕ να παίξει ρόλο στην οριοθέτησή της. Η επίσκεψη Σαμαρά στην Κωνσταντινούπολη και οι 25 συμφωνίες για συνεκμετάλλευση στο Αιγαίο κινούνται στα πλαίσια του συμβιβασμού και αναγνωρίζουν το συσχετισμό δύναμης. Άλλωστε, λίγες μέρες μετά την επίσκεψη Σαμαρά, η Τουρκία απευθύνθηκε στον ΟΗΕ και διακήρυξε ότι οι έρευνές της δεν είναι παράνομες, απαντώντας στις ελληνικές αιτιάσεις. Παράλληλα, ο Σαμαράς επικοινωνήσε με τον ισραηλινό πρωθυπουργό Νετανιάχου για να επισπεύσει τη διακυβερνητική συνάντηση. Το Ισραήλ τον «διαβεβαίωσε» ότι δεν θα επηρεαστούν οι σχέσεις με την Ελλάδα, πράγμα μάλλον απίθανο.

Οι παραπάνω εξελίξεις σημαίνουν μια νέα υποβάθμιση για τις αστικές τάξεις της Ελλάδας και της Κύπρου, μια νεοαποικιοποίηση των χωρών. Δίνουν γη και ύδωρ στους ιμπεριαλιστές, γίνονται υποτελείς σε αυτούς και τα σχέδιά τους, που σημαίνει για τους εργαζόμενους νέα μνημόνια και χρεοκοπίες, αλλά και εμπλοκή στις πιθανές πολεμικές συρράξεις στην περιοχή.

■ Σοφία Καρασαρλίδου

19^ο ΣΥΝΕΔΡΙΟ ΤΟΥ ΚΚΕ: Οριστικό διαζύγιο με την πραγματικότητα;

Στις θέσεις για το 19ο συνέδριο το ΚΚΕ μετά από 79 χρόνια αλλάζει στόχο: δεν υπάρχουν στάδια (πρώτα αστικοδημοκρατική επανάσταση και μετά σοσιαλιστική), υπάρχει η πάλη για την εργατική εξουσία που ταυτίζεται με τον σοσιαλισμό και αναφέρεται ως λαϊκή εξουσία-λαϊκή συμμαχία (θέση 61 και 73). Έτσι, με καθυστέρηση 79 χρόνων (!), ο ελληνικός καπιταλισμός κρίνεται ώριμος για τον σοσιαλισμό. Συγκεκριμένα: «Ο ελληνικός καπιταλισμός βρίσκεται στο ιμπεριαλιστικό στάδιο ανάπτυξης του, σε ενδιάμεση θέση στο διεθνές ιμπεριαλιστικό σύστημα, με ισχυρές εξαρτήσεις από τις ΗΠΑ και την ΕΕ» (θέση 72).

Εδώ υπάρχουν ταυτόχρονα τρεις αντιφάσεις. Πρώτον, οι αντικειμενικές προϋποθέσεις για τον σοσιαλισμό δεν κρίνονται εξετάζοντας κάθε μία χώρα ξεχωριστά, αλλά καθορίζονται συνολικά από την εποχή και το παγκόσμιο ιμπεριαλιστικό σύστημα. Δεύτερον, η σταλινική ανάλυση για «ωριμότητα» ή «ανωριμότητα» κάθε χώρας για τον σοσιαλισμό οδηγεί στο συμπέρασμα ότι η Ελλάδα είναι μια ιμπεριαλιστική χώρα και άρα μόνο έτσι μπορεί να μπει το ζήτημα του σοσιαλισμού! Τρίτον, όλα τα προηγούμενα χρόνια η Ελλάδα ήταν καθυστερημένος καπιταλισμός και άρα καλώς το ΚΚΕ είχε την πολιτική που είχε!

Για την κρίση

Το ΚΚΕ δεν βλέπει καμία δομική κρίση (οικονομική, πολιτική, κοινωνική) του παγκόσμιου καπιταλιστικού συστήματος, μακρύ κύμα κάμψης από τα μέσα της δεκαετίας του '70, παγκόσμια κρίση χρέους και αδυναμία διαχείρισής του, κρίση της παγκόσμιας αστικής εξουσίας και κενό στρατηγικής μετά την αποτυχία όλων των προηγούμενων στρατηγικών και την εξάντληση των εργαλείων για να ελέγξουν την κρίση, την υποχώρηση και τον ανταγωνισμό των «παλιών ιμπεριαλιστών» σε σχέση με τις νεοαναδυόμενες δυνάμεις (τα θεωρεί γενικά απλές «ενδοϊμπεριαλιστικές αντιθέσεις»).

Θεωρεί την κρίση περισσότερο μια κλασική κυκλική «κρίση υπερσυσσώρευσης κεφα-

λαίου», που περιορίζεται στο οικονομικό πεδίο και στην αδυναμία να ανέβει το ποσοστό κέρδους. Για αυτό εξάλλου υπάρχει και το ενδεχόμενο για «ανάκαμψη της καπιταλιστικής κερδοφορίας, που αντικειμενικά θα οδηγήσει σε νέο κύκλο κρίσης».

Η κατάσταση στην Ελλάδα

Η θεραπεία συρρίκνωση και καταστροφή της ελληνικής οικονομίας, η χρεοκοπία της σε όλους τους τομείς και ότι αυτή η κατάσταση δεν είναι ούτε αναστρέψιμη ούτε διαχειρίσιμη, δεν περνάει καν από τη σκέψη του ΚΚΕ. Λογικό βέβαια, αφού τόσο καιρό έβλεπε μόνο ανάπτυξη, κέρδη και ανοίγματα στα Βαλκάνια και αποκοίμιζε τους εργαζόμενους για τις δυνατότητες του ελληνικού καπιταλισμού.

Στις πολιτικές εξελίξεις, το ΚΚΕ βλέπει απλώς μερικές «δυσλειτουργίες στην άσκηση της καπιταλιστικής εξουσίας», «ρωγμές στο αστικό πολιτικό σύστημα» και ότι «η αστική διακυβέρνηση προσαρμόστηκε και το αστικό πολιτικό σύστημα αναμορφώθηκε». Δεν είδε πουθενά τον **παρατεταμένο κοινωνικό πόλεμο** των τελευταίων 3 χρόνων, την εκλογική κατάρρευση των δύο αστικών κομμάτων και την επιταχυνόμενη αποσύνθεσή τους, την πτώση της κυβέρνησης του ΠΑΣΟΚ, την υποχώρηση της αστικής ιδεολογίας, την πολιτικοποίηση και ριζοσπαστικοποίηση πλατιών στρωμάτων της ελληνικής κοινωνίας, που αποτυπώθηκε και στις εκλογές. Η απάντηση που δίνεται για την εκλογική του κατάρρευση είναι η σχεδιασμένη επίθεση ενάντια στο ΚΚΕ και το ότι δεν ήταν ακόμα πιο σκληροί στην κριτική τους στον ΣΥΡΙΖΑ!

Για το κράτος έκτακτης ανάγκης ούτε λόγος

Το ΚΚΕ δεν βλέπει πουθενά τη συνολική αντιδημοκρατική αναδίπλωση, τον ιδιότυπο βοναπαρτισμό και την πορεία οικοδόμησης ενός κράτους έκτακτης ανάγκης για να περιοριστούν οι αγώνες και το εργατικό κίνημα, αλλά απλά ότι: «Το αστικό πολιτικό σύστημα, σε συνθήκες δοκιμασίας από τις συνέπειες της κρίσης, αλλά και ως γενική τάση, ανεξάρτητα

από την ίδια την κρίση, ενισχύεται με νέους κατασταλτικούς μηχανισμούς, κρατικούς και παρακρατικούς, με την υιοθέτηση πιο αντιδραστικών και αυταρχικών νόμων για το τσάκισμα του εργατικού και λαϊκού κινήματος».

Για τους αγώνες

Οι απεργίες, οι καταλήψεις, οι μαζικές διαδηλώσεις, το κίνημα των πλατειών, η χαμηλής έντασης εξέγερση τον Ιούνιο του 2011 κ.λπ., είναι σαν να μην έγιναν ποτέ και το ΚΚΕ θεωρεί ότι κυριαρχούνται από «αυθορημητιστικές, μικροαστικές, πατριωτικές, εθνικιστικές, οπορτουμιστικές» απόψεις. Ειδικά για τις «πλατείες» γράφεται ότι «**το κίνημα στηρίχτηκε, ενθαρρύνθηκε – αν δε σχεδιάστηκε κιόλας – από μηχανισμούς της αστικής τάξης**!» Κρατάει αποστάσεις ή και είναι ενάντια σε όλα τα κινήματα, αφού θεωρεί ότι οι συσχετισμοί είναι αρνητικοί και το σύστημα μπορεί να ενσωματώνει τις διεκδικήσεις και τους αγώνες, σε συνεργασία με τον οπορτουμισμό-σοσιαλδημοκρατία (εννοεί τον ΣΥΡΙΖΑ και όλες τις υπόλοιπες αριστερές δυνάμεις). Ο παραλογισμός όμως είναι ότι αν κανένας αγώνας δεν μπορεί να κερδίσει και οι εργαζόμενοι «έγιναν εύκολη λεία στην περίοδο του ρεφορμισμού-οπορτουμισμού», τότε η λαϊκή συμμαχία-εξουσία και ο σοσιαλισμός είναι μόνο στη φαντασία του ΚΚΕ, ένα θεωρητικό κατασκευάσμα που τοποθετείται σε απροσδιόριστο μελλοντικό χρόνο, όταν όλοι θα έχουν συμφωνήσει με το ΚΚΕ.

Τι είδους σοσιαλισμός;

Και ποιος θα είναι αυτός ο σοσιαλισμός, όταν επιτέλους θα έχουν ωριμάσει οι εργαζόμενοι; Πολύ απλά όλα θα λυθούν με την «αδρανοποίηση των μηχανισμών της αστικής εξουσίας», που θα αντικατασταθούν με τους θεσμούς της λαϊκής εξουσίας, βασισμένους στον «εργατικό έλεγχο και συμμετοχή». Θα γίνει «κοινωνικοποίηση» των μέσων παραγωγής και τα πάντα θα ρυθμίζονται από τον «κεντρικό σχεδιασμό» και το ένα και μοναδικό κομμουνιστικό κόμμα. Ένας σοσιαλισμός από τα πάνω δηλαδή, χωρίς επανάστα-

ση, χωρίς τσάκισμα της αστικής κρατικής μηχανής, όπου οι εργαζόμενοι και οι σύμμαχοί τους θα συμμετέχουν στην εξουσία, αλλά δε θα την ασκούν οι ίδιοι.

Προσυνεδριακός διάλογος

Η συζήτηση μέσα από τις στήλες του Ριζοσπάστη (και όχι μόνο) ενόψει του συνεδρίου έχει ανάψει για τα καλά. Υπάρχει ένας μεγάλος αριθμός στελεχών που ασκεί κριτική (όχι πάντα από αριστερή κατεύθυνση) ή και διαφωνεί ανοιχτά με βασικές γραμμές. Η κριτική αυτή υπερασπίζεται το ΑΑΔΜ (Αντιιμπεριαλιστικό, Αντιμονοπωλιακό, Δημοκρατικό Μέτωπο), που υπήρχε από το 15ο συνέδριο, θεωρώντας ότι βοηθάει περισσότερο στη συσπείρωση δυνάμεων, έχει άμεσες διεκδικήσεις, ευνοεί τις πολιτικές συμμαχίες και δίνει και κυβερνητική διέξοδο, σε αντίθεση με τη λαϊκή συμμαχία-εξουσία, η οποία αποκλείει όλα τα παραπάνω. Επίσης, ασκείται έντονη κριτική για την εκλογική υποχώρηση του κόμματος, τον υπερκερασμό του από τον ΣΥΡΙΖΑ και την αδυναμία του να παίξει ρόλο στις πολιτικές εξελίξεις και στους αγώνες. Η ηγεσία του ΚΚΕ απαντά με ακόμη πιο σκληρούς χαρακτηρισμούς («αγράμματοι, οπορτουμιστές» κ.α.) και όπως όλα δείχνουν η ρήξη μάλλον είναι αναπόφευκτη.

Μια σύντομη αποτίμηση

Η φυγή προς τα εμπρός που επιχειρεί το ΚΚΕ είναι σχεδόν αδύνατο να του αποφέρει πολιτικά οφέλη και σίγουρα απομακρύνεται περισσότερο από την πραγματικότητα και τις ανάγκες της ταξικής πάλης. Χωρίς υπερβολή, το διαζύγιο που παίρνει το ΚΚΕ από τις μάζες δεν μπορεί να συγκριθεί με αυτό που παίρνει με τη λογική και την πραγματικότητα. Επί δεκαετίες υιοθέτησε μια στρατηγική των σταδίων, επιμένοντας στο αστικοδημοκρατικό στάδιο και την σταθεροποίηση του καπιταλισμού (υποτίθεται για να τον ανατρέψει μετά). Τώρα περνάει κατευθείαν στο δεύτερο στάδιο (τον σοσιαλισμό), αφήνοντας στην άκρη όλη την υπόθεση του πώς, με ένα επαναστατικό πρόγραμμα, που ξεκινάει από τις σημερινές συνθήκες, εξετάζει την κατάσταση και τους αγώνες και δε μένει μόνο στα πλαίσια μιας χώρας, μπορεί να ανατραπεί ο καπιταλισμός.

Στις 5 Μάρτη συμπληρώθηκαν 60 χρόνια από τον θάνατο του Ιωσήφ Βησαριόνοβιτς Τζουγκασβίλι (Στάλιν), του ανθρώπου που συμπύκνωσε τον εκφυλισμό της Οκτωβριανής Επανάστασης, τη διάλυση της Κομμουνιστικής Διεθνούς, ιστορικές ήττες της εργατικής τάξης, τη δυσφήμιση του Σοσιαλισμού - Κομμουνισμού.

Γεννήθηκε το 1879 στη Γεωργία, σε οικογένεια πρώην δουλοπάροικων. Πήρε υποτροφία για τη θεολογική σχολή της Τιφλίδας, όπου συνδέθηκε με μια μυστική αυτονομιστική οργάνωση. Το 1901, μπήκε στο Σοσιαλδημοκρατικό Εργατικό Κόμμα και στο 2^ο Συνέδριο συντάχθηκε με τον Μαρτόφ, σε αντιπαράθεση με τον Λένιν, για τον χαρακτήρα του κόμματος. Τον Απρίλη του 1902 συνελλήφθη για τον συντονισμό της απεργίας στις εγκαταστάσεις του Ρότσιλντ στο Μπακού και εξορίστηκε για 18 μήνες στη Σιβηρία. Το 1904, δραπετεύει και οργανώνει εκ νέου απεργίες και διαδηλώσεις. Το 1912, μπαίνει στη σύνταξη της Πράβντα και στην Κεντρική Επιτροπή των Μπολσεβίκων, ενώ αργότερα την ίδια χρονιά συλλαμβάνεται και εξορίζεται ισόβια στη Σιβηρία.

Εκείνη την περίοδο υιοθέτησε την άποψη των Μενσεβίκων για το χαρακτήρα της επανάστασης στη Ρωσία, που έβλεπε μόνο λύση των αστικοδημοκρατικών προβλημάτων οπωσδήποτε υπό την εξουσία της «προοδευτικής» αστικής τάξης. Γι' αυτό και στην κρίσιμο περίοδο από την ανατροπή του Τσάρου (Φλεβάρης 1917) μέχρι τον επανεξοπλι-

60 χρόνια από τον θάνατο του Στάλιν

σμό των Μπολσεβίκων (ιδιαίτερα με τις Θέσεις του Απρίλη του Λένιν) και την Οκτωβριανή Επανάσταση, ο Στάλιν αρχικά είχε υποστηρίξει την αστική Προσωρινή Κυβέρνηση και μετά τήρησε σιγή ιχθύος, παραμένοντας σε δευτερεύοντα καθήκοντα στην τιτάνια σύγκρουση που εξελισσόταν για τη νίκη της επανάστασης. Μετά την Οκτωβριανή Επανάσταση, ο Στάλιν έγινε «επίτροπος εθνότητων», θέση από την οποία αντιμετώπισε με ιδιαίτερη ωμότητα τα εθνικά προβλήματα στη Γεωργία, υιοθετώντας ουσιαστικά την στάση του παραδοσιακού μεγαλορωσικού σβαβινισμού.

Σαν επαναστάτες μαρξιστές δεν προσπαθούμε να βρούμε τη ρίζα των κοινωνικών φαινομένων στα φυσικά πρόσωπα καθαυτά, αλλά στις αντικειμενικές συνθήκες, οι οποίες διαμορφώνουν και το πλαίσιο για το ρόλο των ατόμων. Πολλές απόψεις, τόσο αστών όσο και μέσα στο εργατικό κίνημα, χαρακτηρίζουν τον σταλινισμό ως φυσικό επακόλουθο του Μαρξισμού και του «γραφειοκρατισμού» ή «αυταρχισμού» του Λένιν. Στην πραγματικότητα, από το 1924 και μετά, η επικράτηση της γραφειοκρατίας στη Σοβιετική Ένωση οφείλεται κυρίως στις συνθήκες οικονομική ερήμωσης από τον παγκόσμιο και τον εμφύλιο πόλεμο, και κυρίως στην αποτυχία της επανάστασης στην Ευρώπη, που άφησε απομονωμένη τη Σοβιετι-

κή Ένωση. Έτσι αναδύθηκε μια προνομιούχα κάστα στο σοβιετικό κράτος και το μπολσεβίκο κόμμα. Μετά τον θάνατο του Λένιν, από τη μια η γραφειοκρατία και η εξουσία της μετουσιώνονταν στην κλίκα γύρω από τον Στάλιν, ενώ η επαναστατική πτέρυγα γύρω από τον Τρότσκι.

Με την επικράτηση της γραφειοκρατίας, η πορεία της επανάστασης τόσο στην ΕΣΣΔ όσο και διεθνώς θα πάρει δραματική τροπή. Σειρά αντιμαρξιστικών σοφισμάτων (σοσιαλισμός σε μια χώρα, σοσιαλφασισμός, τρίτη και τελευταία περίοδος του καπιταλισμού κ.α.) κατασκευάστηκαν για να στηρίξουν τα προνόμια των σφετεριστών της σοβιετικής εξουσίας, ενώ η εργατική τάξη έζησε συντριπτικές ήττες και πλήρωσε με ποτάμια αίματος τα κεντρικά ζιγκ-ζαγκ των σταλινικών.

Στην ίδια τη Σοβιετική Ένωση απλώθηκε ένα δίκτυο τρομοκρατίας (μυστικές υπηρεσίες κ.α.). Τεράστιο μέρος της ηγεσίας του Κόκκινου Στρατού και όλη η ηγεσία του Μπολσεβίκο Κόμματος στην Οκτωβριανή Επανάσταση θα δικαστούν στις διαβόητες **Δίκες της Μόσχας**, θα εκτελεστούν ή θα σταλούν στα χιλιάδες γκούλαγκ που γέμισαν τις στέπες και τη Σιβηρία. Αυτές οι σταλινικές εκκαθαρίσεις έφεραν στις αρχές του Β' Παγκόσμιου Πολέμου τον Κόκκινο Στρατό στα πρόθυρα της διάλυσης και τους Ναζί

στις πύλες της Μόσχας.

Η προδοσία της Κινέζικης Επανάστασης του 1925-27 από τους σταλινικούς, η αποδυνάμωση των ΚΚ διεθνώς από την υπεραριστερή στροφή της «τρίτης περιόδου», με πιο τρανταχτό παράδειγμα την παράλυση του γερμανικού προλεταριάτου που θ' ανοίξει τον δρόμο στο Χίτλερ, τα «Λαϊκά Μέτωπα» των ΚΚ με τις «προοδευτικές εθνικές και δημοκρατικές» αστικές τάξεις που θα οδηγήσουν στην προδοσία της Ισπανικής Επανάστασης, το σύμφωνο μη επίθεσης Ρίπερντροπ-Μολότοφ για μια «ειρηνική συνύπαρξη» του γερμανικού ιμπεριαλισμού και σταλινικής γραφειοκρατίας, η συμμαχία της ΕΣΣΔ με τη δυτική ιμπεριαλιστική μπουρζουαζία των ΗΠΑ, Γαλλίας και Βρετανίας στον Β' Παγκόσμιο Πόλεμο, που θα εξασθενήσει ή θα τσακίσει τις επαναστατικές δυνατότητες σε σειρά χωρών (μεταξύ αυτών και η Ελλάδα) είναι κάποιοι χαρακτηριστικοί σταθμοί της «προσφοράς» του Στάλιν.

22 χρόνια μετά την πτώση του «υπαρκτού σοσιαλισμού», το σταλινικό τραύμα στη συνείδηση της εργατικής τάξης δεν έχει ακόμα γιατρευτεί. Είναι επιτακτικό να καθαριστεί από τη γάγγραινα του σταλινισμού το απελευθερωτικό όραμα του Κομμουνισμού, για να δώσει πνοή μια νέα πρόταση οργάνωσης της κοινωνίας, στον αντίποδα της εκμετάλλευσης και της βαρβαρότητας του καπιταλισμού, που ουδεμία σχέση θα έχει με τα σταλινικά τερατογνήματα του «υπαρκτού».

ΙΡΑΚ: ΔΕΚΑ ΧΡΟΝΙΑ ΜΕΤΑ

Στις 19 Μαρτίου του 2003 ξεκίνησε η επέμβαση του αμερικάνικου και βρετανικού ιμπεριαλισμού, μαζί με κάμποσους ακόμα «πρόθυμους», στο Ιράκ, με στόχο υποτίθεται να αποτρέψουν την χρήση όπλων μαζικής καταστροφής –που ποτέ δεν βρέθηκαν–, να απελευθερώσουν τον ιρακινό λαό από τον δικτάτορα Σαντάμ Χουσεΐν –παλιό σύμμαχό τους στο πόλεμο ενάντια στην ιρακινή επανάσταση– και να εγκαταστήσουν μια Δημοκρατία δυτικού τύπου στην καρδιά της Μέσης Ανατολής.

■ Κωστας Δικαίος

Το Ιράκ προέκυψε μετά από 10 χρόνια αμερικανικής κατοχής και πάνω από ένα χρόνο μετά την αποχώρηση των περισσότερων μάχιμων μονάδων στις 18 Δεκεμβρίου του 2011, είναι ολοφάνερο, αρκεί να αναλογιστεί κανείς ότι έχουμε:

1. Μια τριχοτόμηση της χώρας ανάμεσα σε Σίιτες, Σουνίτες και Κούρδους
2. Κάθε χρόνο συνεχίζουν να δολοφονούνται περίπου 4.000 πολίτες και 1.000 αστυνομικοί σε βομβιστικές επιθέσεις ενάντια στις δυνάμεις ασφαλείας, που άφησαν στο πόδι τους τα στρατεύματα των ΗΠΑ για να διαφυλάξουν την τάξη και αποτυγχάνουν πλήρως, γιατί δεν πρόκειται για τίποτα παραπάνω από φυλετικές συμμορίες, κυρίως των σιιτών. Εκατόμβες νεκρών αμάχων σε ουρές λεωφορείων και σε υπαίθριες αγορές από εθνο-θρησκευτικές οργανώσεις και παραστρατιωτικές συμμορίες, που θέλουν είτε να εκκαθαρίσουν περιοχές από τους αλλόφυλους ή να αποσταθεροποιήσουν την κυβέρνηση των Σιιτών που υποστηρίζουν οι ΗΠΑ.
3. Όπως συνέβαινε και όταν η χώρα διοικούνταν από αμερικάνικες και βρετανικές δυνάμεις, τα βασανιστήρια είναι άκρως διαδεδομένα, χιλιάδες άνθρωποι φυλακίζονται χωρίς να δικαστούν και οι εξαφανίσεις και οι κρατικές δολοφονίες είναι υποθέσεις ρουτίνας.
4. Η ηλεκτροδότηση και η αποχέτευση μετά βίας λειτουργούν, το εκπαιδευτικό σύστημα εξακολουθεί να είναι ανύπαρκτο από την εποχή της επέμβασης, πάνω από το 1/3 των ενηλίκων είναι άνεργοι, η κρατική διαφθορά έχει μετατραπεί σε θεσμική ληστεία, οι συνδικαλιστές δικάζονται επειδή προκήρυσαν απεργίες ή κάλεσαν σε διαδηλώσεις, η πρόσβαση στο πόσιμο νερό είναι δύσκολη και 1,2 εκατ. Ιρακινοί παραμένουν μακριά από τις εστίες τους.
5. Οι υποδομές καταστράφηκαν κατά την εισβολή και την κατοχή, ενώ πόλεις όπως η Φαλούτζα έχουν μετατραπεί σε σωρούς ερειπίων γεμάτους απεμπλουτισμένο ουράνιο και λευκό φώσφορο, που οδηγούν στα ύψη τους καρκίνους και τις τερατογενέσεις!

Και όλα αυτά σε μια χώρα που πριν την εισβολή, έστω και με τον Σαντάμ στην εξουσία, αποτελούσε πρότυπο κοσμικού κράτους στη Μ. Ανατολή και διέθετε μερικού από τους καλύτερους επιστήμονες και καλλιτέχνες του αραβικού κόσμου!

Βέβαια ο αμερικανικός ιμπεριαλισμός δεν άφησε 4.500 αμερικανούς στρατιώτες νεκρούς, 30.000 τραυματίες και 2 τρις

δολάρια στον πόλεμο στο Ιράκ για να φέρουν την ευημερία και την δημοκρατία στην χώρα. Οι στόχοι του ήταν άλλοι. Σκότωσε 223.000 ανθρώπους, όπως ανέφερε η ιρακινή κυβέρνηση και ο Παγκόσμιος Οργανισμός Υγείας (ή κοντά στο ένα εκατομμύριο, σύμφωνα με κάποιες εταιρίες ερευνών) για να πετύχει 2 στόχους:

1. Αξιοποιώντας την 11^η Σεπτεμβρίου προσπάθησε να χρησιμοποιήσει την στρατιωτική του υπεροπλία, προκειμένου να ξανακερδίσει την οικονομική κυριαρχία, την οποία έχει χάσει εδώ και καιρό, στράφηκε ανοιχτά ενάντια σε όλες τις χώρες που αμφισβητούν την οικονομική κυριαρχία των ΗΠΑ με το δόγμα «Όποιος δεν είναι μαζί μας είναι εναντίον μας!». Οριοθέτησε τον άξονα του Κακού (Ιράν, Β. Κορέα, Λιβύη) απειλώντας ευθέως με επεμβάσεις που στόχο έχουν τόσο την Ρωσία και την Κίνα, όσο και την ίδια την ΕΕ, για τον έλεγχο των παγκόσμιων αποθεμάτων πρώτων υλών και των ενεργειακών πηγών στην Μ. Ανατολή και την Κ. Ασία. Γι αυτό και διεξήγαγε τον πόλεμο μόνος του, χωρίς τον ΟΗΕ, αναλαμβάνοντας το ρίσκο να κοινοτοποιοιθούν οι συγκαλύψεις περί διεθνούς νομιμότητας και να κλονισθεί η παγκόσμια ασφάλεια από την όξυνση των ενδοϊμπεριαλιστικών ανταγωνισμών.
2. Ήθελε να εγκαταστήσει ένα είδος «δημοκρατίας» στο Ιράκ, το οποίο να μπορεί να ελέγξει πολιτικά και οικονομικά, με στόχο να αποτελέσει «πρότυπο βίαιου εκδημοκρατισμού» για ολόκληρη την Μ. Ανατολή (Συρία, Λιβύη κ.α.) και ταυτόχρονα με την αθρόα χρησιμοποίηση των αμερικανικών πολυεθνικών να λεηλατήσει τον πλούτο αυτών των χωρών.

Δέκα χρόνια μετά, αν προσπαθήσουμε να αξιολογήσουμε την προσπάθεια των ΗΠΑ, οφείλουμε να δούμε

1. Το Ιράκ κατάφερε να αποτρέψει την μόνη κατοχή, χάρη στην αντίσταση, ένοπλη και ειρηνική, του λαού του, περιλαμβανομένου τόσο των σουνιτών όσο και των σιιτών. Ήταν τόσο μεγάλο το τίμημα για τον αμερικάνικο ιμπεριαλισμό σε νεκρούς, σε πολιτικό κόστος (πάνω από 60% των αμερικανών πολιτών θεωρούν το Ιράκ «λάθος», ενώ 37% των άγγλων θεωρούν τον Μπλερ εγκληματία πολέμου) και σε χρηματικό κόστος, που τελικά αποσύρθηκε μάλλον όπως-όπως αφήνοντας την διακυβέρνηση σε μια συμμαχία σιιτών φονταμενταλιστών, που συναγωνίζεται σε αυταρχισμό και ωμότητα το καθεστώς Χουσεΐν. Ακολουθώντας το δίδαγμα των ίδιων των αμε-

ρικανικών δυνάμεων κατοχής, που έστησαν ολόκληρα κέντρα βασανιστηρίων, η κυβέρνηση των φιλοϊρανών σιιτών συνεχίζει τις συλλήψεις, τα βασανιστήρια και την δράση φιλοκυβερνητικών ταγμάτων θανάτου, που σφάζουν προκειμένου να υπονομεύουν την αντίσταση. Το αποτέλεσμα είναι η αντίσταση του ιρακινού λαού με άξονα τους σουνίτες να κατευθυνθεί ενάντια στην κυβέρνηση του πρωθυπουργού Νούρι αλ-Μαλίκι μετά την αποχώρηση των Αμερικάνων. Η Ισλαμική Ομάδα του Ιράκ (ΙΟΙ), ένας συνασπισμός 17 οργανώσεων ανταρτών που συγκροτήθηκε το 2010, τιτλοφορεί την ανακοίνωσή της: «Θα πολεμήσουμε το Ιράν, με την ίδια δύναμη με την οποία πολεμήσαμε τους Αμερικάνους», καθώς θεωρεί ότι «το Ιράν κατέχει το Ιράκ μέσω των συνεργών του»! Χρησιμοποιούν στην ουσία την προγονική εχθρότητα μεταξύ αράβων και Περσών και την προσβολή των σουνιτών που έχασαν την εξουσία προς όφελος των σιιτών για να προσδώσουν δυστυχώς φυλετική διάσταση στην σύγκρουση. Από την άλλη μεριά, το Ισλαμικό Κράτος του Ιράκ (ΙΚΙ), μια συμμαχία οργανώσεων πιστών στην Αλ Κάιντα, όπως λένε οι ιμπεριαλιστές, δηλώνει ότι πραγματοποίησε 195 επιθέσεις από τις 28 Δεκέμβρη έως τις 24 Φεβρουαρίου κατά του «στρατού και της αστυνομίας των Σαφαβιδών» (οι Σαφαβίδες ήταν μια δυναστεία που βασιλεύσε στο Ιράν από το 1501 έως το 1736), θεωρώντας τους σίιτες απογόνους αυτής της δυναστείας! Είναι φανερό ότι η ανασφάλεια και ο φόβος έφερε μια έκρηξη της εθνοτικής βίας στην χώρα την επαύριον της εισβολής, με ενθάρρυνση των κατοχικών δυνάμεων υπό τα γνωστά πρότυπα του «διαίρει και βασιλεύε».

2. Δέκα χρόνια μετά, οι ΗΠΑ διατηρούν ισχυρή παρουσία στο Ιράκ με χιλιάδες μισθοφόρους, ασκούν επιρροή σε θέματα ασφαλείας και μυστικών υπηρεσιών και έχουν κλείσει μακροχρόνια συμβόλαια με αποικιακούς όρους για να αρπάξουν τον πλούτο. Όμως αυτό το Ιράκ απέχει πολύ από το ελεγχόμενο καθεστώς που ήθελαν να εγκαταστήσουν. Στην ουσία εξουσία και ιμπεριαλιστές βρίσκονται κλεισμένοι στην περιτειχισμένη Πράσινη Ζώνη της Βαγδάτης, ένα τεράστιο οικιστικό συγκρότημα, στο κέντρο της Πόλης, όπου στεγάζονται κυβερνητικά κτίρια και σειρά ξένων πρεσβειών, συμπεριλαμβανομένων των ΗΠΑ και της Βρετανίας. Στις σιιτικές περιοχές οι βόμβες σκορπούν τον θάνατο, ενώ στις σουνιτικές δυτικές επαρχίες της χώρας τους τελευταίους μήνες η κυβέρνηση αντιμετωπίζει κύματα διαδηλώσεων. Οι κεντρικοί οδοί άξονες σύνδεσης με την Ιορδα-

νία και την Συρία παρέμειναν για μεγάλα διαστήματα κλειστοί από τους εξεγερμένους σουνίτες, οι οποίοι αισθάνονται περιθωριοποιημένοι από την αυταρχική σιιτική κυβέρνηση. Ο Μαλίκι μάλιστα αναγκάστηκε να αναβάλει τις περιφερειακές εκλογές της 20^{ης} Απριλίου σε δύο κατεχοχρή σουνιτικές περιοχές του Ιράκ, τις επαρχίες Ανμπάρ και Νινευή. Προπύργιο του ένοπλου αγώνα ενάντια στις ΗΠΑ μέχρι το 2007, η Ανμπάρ θεωρείται κατεχοχρή ορμητήριο των σουνιτικών ομάδων αντίστασης. Στο Βόρειο Ιράκ, οι Κούρδοι έχουν κερδίσει την αυτονομία τους, διαθέτουν ήδη κυβέρνηση και ένοπλες δυνάμεις, αλλά εξαρτώνται οικονομικά από την Βαγδάτη. Διεκδικούν την περιοχή του Κιρκούκ, που αποτελεί μήλον της έριδος λόγω του πετρελαίου που διαθέτει, και απειλούν και αυτοί ότι θα διακόψουν τις εξαγωγές αργού πετρελαίου και θα αποσχιστούν πλήρως λόγω της αυταρχικής διακυβέρνησης του Μαλίκι!

Επομένως η «δημοκρατία» που έφεραν οι ΗΠΑ στο Ιράκ αποτελεί παράδειγμα προς αποφυγή για τους λαούς στην περιοχή. Βέβαια οι ΗΠΑ, αν και απέτυχαν παταγωδώς στο Ιράκ στον πολιτικό τομέα, ωστόσο προσπαθούν να αξιοποιήσουν την Αραβική Άνοιξη για να ελέγξουν την κατάσταση σε Λιβύη και Συρία.

3. Τα αποτελέσματα της επέμβασης όμως είναι ακόμα πιο πολύπλοκα για τους ιμπεριαλιστές. Ας δούμε τις αντιφάσεις: α) Οι ΗΠΑ στηρίζουν την φιλοϊρακινή κυβέρνηση των Σιιτών στο Ιράκ, την ίδια στιγμή που θέλουν να επέμβουν στο Ιράν, πράγμα που θα αποσταθεροποιούσε πλήρως την κυριαρχία τους στο Ιράκ λόγω των αντιδράσεων των σιιτών! Γι αυτό όμως και έχουν μοιράσει δεκάδες χιλιάδες στρατεύματα στις γύρω χώρες έτοιμα να ξαναεπέμβουν! β) Το σουνιτικό ΙΚΙ στο Ιράκ, που μάχεται την κυβέρνηση Μαλίκι, αναπτύχθηκε και μεγάλωσε από την στιγμή που άρχισε η σουνιτική εξέγερση στην Συρία, στο πλευρό της οποίας μάχονται με την υποστήριξη μάλιστα της σουνιτικής Τουρκίας. Οι ΗΠΑ στηρίζουν τους αντικαθεστωτικούς της Συρίας (συμμάχους του ΙΚΙ), ενώ ο Μαλίκι (σύμμαχος των ΗΠΑ) στηρίζει το καθεστώς του Άσαντ, επειδή το ίδιο κάνει και το σιιτικό Ιράν!

Είναι φανερά τα όρια της αμερικανικής ισχύος και η ανικανότητα των ΗΠΑ να επιβάλουν την θέλησή τους σε λαούς που αντιστέκονται. Το Ιράκ είναι μάλλον στρατηγική ήττα των ΗΠΑ, γι αυτό και δυσκολεύονται να εξαπολύσουν νέες επιθέσεις σε Ιράν και Συρία! Πόσο μάλλον να διεκδικήσουν την κυριαρχία σε Κίνα, Ρωσία, Ε.Ε. με την απειλή των όπλων όπως σχεδιάζουν.

Βουλγαρία

Το προλεταριάτο δυναμικά στο προσκήνιο βαθαίνει και οξύνει την κρίση του Ευρώ και της Ε.Ε

Τον περασμένο Φλεβάρη, η είδηση ότι η βουλγαρική κυβέρνηση παραίτηθηκε κάτω από την πίεση των καθημερινών μαζικών διαδηλώσεων (βλέπε ΕΠ Μαρτίου) ήχησε ευχάριστα στα αυτιά των ελλήνων εργαζομένων. Ταυτόχρονα όμως γένησε και την απορία για το τι είναι αυτό που έβγαλε τους βούλγαρους εργαζόμενους τόσο δυναμικά στους δρόμους, αφού προς το παρόν οι λέξεις τρικά, μνημόνια, χρέος δεν είναι στο καθημερινό τους λεξιλόγιο.

Το δημόσιο χρέος στη Βουλγαρία είναι το δεύτερο μικρότερο στην ΕΕ, κάτω από το 20% του ΑΕΠ (με αυξητικές τάσεις) και το έλλειμμα το 2012 ήταν κάτω από 3%. Η περίπτωση της Βουλγαρίας αποδεικνύει ότι η ευημερία των αριθμών δεν σημαίνει ότι ευημερούν και οι άνθρωποι. Ακόμα δείχνει ότι η κρίση που πλήττει την παγκόσμια καπιταλιστική οικονομία δεν είναι μόνο δημοσιονομική, αλλά εμφανίζεται σε όλους τους τομείς της οικονομίας και ότι οι χώρες θα πέφτουν η μία μετά την άλλη σ' αυτήν. Η βουλγαρική οικονομία είναι σε ύφεση τα δύο τελευταία χρόνια (-1,2% το 2011 και -0,8% το 2012) και η κυβέρνηση έχει εφαρμόσει αρκετά σκληρά μέτρα για να περιορίσει το δημόσιο έλλειμμα. Η ανεργία έχει αυξηθεί αρκετά και φτάνει το 12,4%, ενώ οι μισθοί είναι από τους χαμηλότερους στην Ευρώπη, με τον μέσο μηνιαίο μισθό να βρίσκεται στα 393 ευρώ και τον κατώτατο στα 159 ευρώ.

Πέρα από το διετές πρόγραμμα λιτότητας που έχει εφαρμόσει η κυβέρνηση Μπορίσοφ, οι δύο κύριες αιτίες που έβγαλαν τους Βούλγαρους στους δρόμους είναι οι υπέρογκες τιμές του ρεύματος (όλες οι εταιρίες είναι ιδιωτικές), που εξαφανίζουν τα πενιχρά τους εισοδήματα, και η διαφθορά του πολιτικού συστήματος και των κομμάτων που εδώ και 23 χρόνια (από την πτώση του «ανατολικού μπλοκ» το 1989-91) κυβερνούν τη χώρα.

Το κίνημα στη Βουλγαρία έχει αρκετά κοινά χαρακτηριστικά με το κίνημα των «αγανακτισμένων» σε Ελλάδα και Ισπανία και την αράβικη άνοιξη. Για μεγάλο χρονικό διάστημα οι συγκεντρώσεις ήταν καθημερινές στις μεγαλύτερες πόλεις της χώρας και σε πολλές περιπτώσεις οι διαδηλωτές πραγματοποιούσαν λαϊκές συνελεύσεις, που αποφάσιζαν νέες δράσεις και συγκεντρώσεις. Αν και αρχικά οι διαδηλώσεις είχαν ειρηνικό χαρακτήρα, γρήγορα οι επιθέσεις ενάντια στις εταιρίες ηλεκτρικής ενέργειας και οι συγκρούσεις γενικεύθηκαν. Η κυβέρνηση δοκίμασε τη λύση της σκληρής κρατικής καταστολής, η οποία όμως ενδυνάμωσε το κίνημα και την οδήγησε σε παραίτηση. Προπύργιο αυτού του αγώνα είναι μέχρι και σήμερα η Βάρνα, όπου, έξω από το δημαρχείο στις 20 Φλεβάρη, αυτοπυρπολήθηκε ένας άνεργος, σε ένδειξη διαμαρτυρίας για την οικονομική και πολιτική κατάσταση. Να σημειωθεί ότι μόνο τον τελευταίο μήνα στη Βουλγαρία έχουν γίνει έξι αυτοπυρπολήσεις πολιτών. Οι διαδηλωτές στη Βάρνα έφτασαν μέχρι και τους 70.000 (σε πληθυσμό 350.000), ενώ με συνεχείς κινητοποιήσεις μέχρι και τη στιγμή που γράφεται το άρθρο (κατάληψη δημαρχείου, αποκλεισμός σιδηροδρομικών γραμμών κ.α.) απαιτούν την παραίτηση του δημοτικού συμβουλίου (ο δήμαρχος είχε παραιτηθεί στις 6 Μάρτη).

Παρόμοιες κινητοποιήσεις πραγματοποιούνται και σε άλλες πόλεις (Πλέβεν, Πλόβντιβ) με αιτήματα μεταξύ άλλων την παραίτηση των δημοτικών αρχών και τη μείωση των δημοτικών φόρων. Μέσα από τις κινητοποιήσεις έχουν αναδειχθεί και πιο ριζοσπαστικά αιτήματα, όπως η επανεθνικοποίηση των εταιριών ηλεκτρισμού, το πάγωμα των αποκρατικοποιήσεων μέχρι τις εκλογές, ο έλεγχος της νομιμότητας των πρόσφατων αποκρατικοποιήσεων κ.α.

Η συζήτηση στις διάφορες λαϊκές συνελεύσεις και τα φόρουμ είναι έντονη και έχουν αρχίσει να διατυπώνονται αιτήματα όπως νέο Σύνταγμα μέσα από Συντακτική Συνέλευση, σε αντιπαράθεση με τις επικείμενες εκλογές, στις οποίες δεν φαίνεται κάποια ουσιαστική αλλαγή του πολιτικού προσωπικού που οι διαδηλωτές αποκαλούν μαφία. Από τις υπάρχουσες πολιτικές δυνάμεις δεν φαίνεται να υπάρχει κάποια με επιρροή στο κίνημα, πέρα από κάποιες μικρές ομάδες αντιεξουσιαστών και το κόμμα της βουλγαρικής αριστεράς (συμμετέχει στο κόμμα της Ευρωπαϊκής Αριστεράς), το οποίο σύρθηκε κουρασμένα πίσω από τις κινητοποιήσεις. Η απουσία αριστερών και ειδικά επαναστατικών δυνάμεων στο βουλγαρικό εργατικό κίνημα είναι σίγουρα ένα βασικό μειονέκτημα, που εμποδίζει την κατάκτηση από το κίνημα συγκεκριμένων αιτημάτων ώστε να πετύχει τους στόχους του. Παρόλα αυτά, είναι πολύ σημαντική η αναγέννηση του εργατικού κινήματος και η έντονη αμφισβήτηση που εκφράζει απέναντι στο πολιτικό και οικονομικό σύστημα, ειδικά σε μια χώρα όπου για δεκαετίες βιαζόταν το όραμα του σοσιαλισμού από το σταλινικό καθεστώς και όπου μόλις πριν μερικά χρόνια ο νεαρός βουλγαρικός καπιταλισμός, με την είσοδό του και στην ΕΕ, έμοιαζε αιώνιος και ανίκητος.

Στις 12 Μαΐου θα διεξαχθούν εκλογές. Μέχρι τότε τη διακυβέρνηση της χώρας ανέλαβε μια κυβέρνηση τεχνοκρατών, με υπηρεσιακό πρωθυπουργό τον διπλωμάτη Μαρίν Ράικοφ. Για να κάμψει τις αντιδράσεις μέχρι τις εκλογές, η κυβέρνηση των τεχνοκρατών ανακοίνωσε πρόγραμμα βοήθειας ύψους 41 εκ. λέβα (περίπου 20 εκ. ευρώ) στους οικονομικά αδύναμους και σε όσους επλήγησαν από την κρίση. Ανεξάρτητα από το αποτέλεσμα των εκλογών (οι δημοσκοπήσεις δείχνουν ότι ούτε ο Μπορίσοφ ούτε οι σοσιαλιστές κατακτούν την αυτοδυναμία), η οικονομική κατάσταση και η πολιτική κρίση θα επιδεινωθούν το επόμενο διάστημα στη Βουλγαρία. Στην τελευταία τριμηνιαία έκθεσή της για «την εργασία και την κοινωνική κατάσταση στην ΕΕ», η Κομισιόν αναφέρει για τη Βουλγαρία «ανησυχητική φτώχεια» και «αυξανόμενη κοινωνική αναταραχή», προοιωνίζοντας νέες σκληρές επιθέσεις αλλά και νέους μεγαλειώδεις αγώνες του βουλγαρικού προλεταριάτου. Παρά τα προβλήματα, τις αδυναμίες και τα βάρη που κουβαλάει το εργατικό κίνημα, αναμφίβολα ανοίγεται μια περίοδος πολιτικοποίησης και ριζοσπαστικοποίησής του, όπως συμβαίνει και σε όλες τις χώρες του ευρωπαϊκού νότου. Αυτό κάνει πιο αναγκαία από ποτέ την ενότητα όλων των ευρωπαίων εργαζομένων, ειδικά των φτωχότερων χωρών και των χωρών που πλήττονται από τη λιτότητα και τα μνημόνια, ενάντια στο τέρας της ΕΕ-Γερμανίας και το ζουρλομανδύα του ευρώ.

■ Γιώργος Θ.

στον κόσμο...

ΤΟΥΡΚΙΑ

Ο Αμπντουλάχ Οτσαλάν, φυλακισμένος ηγέτης του ΡΚΚ (Εργατικό Κόμμα Κουρδιστάν), κήρυξε κατάπαυση του πυρός με την Τουρκία, με δήλωσή του που αναγνώστηκε κατά τον εορτασμό του κουρδικού Νέου Έτους, στο Ντιγιάρμπακιρ. Ο διοικητής των ανταρτών Μουράτ Καραγιλάν (ουσιαστικά επικεφαλής του ΡΚΚ μετά τη σύλληψη του Οτσαλάν) δήλωσε: «Από την 21η Μαρτίου, ως ΡΚΚ (...) επισήμως και ξεκάθαρα κηρύσσουμε κατάπαυση του πυρός». Επίσης, ο Ερτουγρούλ Κουρκτσού, βουλευτής του φιλοκουρδικού κόμματος BDP, ξεκαθάρισε πως: «Το κίνημά μας κινείται από την ένοπλη εκστρατεία σε μια καθαρά πολιτική εκστρατεία. Και το ΡΚΚ το αποδέχεται».

Το ΡΚΚ ξεκίνησε τον αγώνα του το 1984, με στόχο τη δημιουργία ανεξάρτητου κουρδικού κράτους στη νοτιοανατολική Τουρκία. Τα τελευταία χρόνια έχει περιορίσει τις διεκδικήσεις του στη διεκδίκηση αυτονομίας και πολιτιστικών δικαιωμάτων.

Χρονοδιάγραμμα και λεπτομέρειες για την κατάπαυση του πυρός δεν έχουν γίνει γνωστά. Θα πρέπει να αποχωρήσουν από το τουρκικό έδαφος 2.500 μαχητές του ΡΚΚ και άλλοι 6.000-7.000 στο ιρακινό Κουρδιστάν να καταθέσουν όπλα. Τα κέρδη για τους Κούρδους, αν και δεν είναι καθόλου σίγουρα, πιθανόν να είναι ένα νέο σύνταγμα, ηπιότεροι «αντιτρομοκρατικοί» νόμοι, ίσως εκπαίδευση στην κουρδική γλώσσα και διευρυμένη αυτονομία στις περιοχές τους στη νοτιοανατολική Τουρκία.

Για τον τουρκικό καπιταλισμό, τα κέρδη είναι ξεκάθαρα, αφού η εκχειρία του αφαιρεί ένα τεράστιο βάρος, επιτρέποντάς του, σε μια περίοδο ραγδαίων εξελίξεων, να παίξει αναβαθμισμένο ρόλο στη ΝΑ Μεσόγειο και Μ. Ανατολή.

«Αν δεν υπάρξουν πράξεις ένοπλης βίας, οι δυνάμεις μας δεν θα προβούν σε ενέργειες», δήλωσε ο πρωθυπουργός της Τουρκίας Ερντογάν, που ελπίζει στη στήριξη του BDP για να εξασφαλίσει πλειοψηφία για τη διεξαγωγή δημοψηφίσματος, ώστε να γίνει η συνταγματική αναθεώρηση που επιδιώκει. Στόχος του είναι να μεταπηδήσει στην Προεδρία της Δημοκρατίας, αφού βεβαίως η τελευταία αποκτήσει ευρείες εκτελεστικές αρμοδιότητες και όχι απλώς ρυθμιστικές.

Αν τελικά η ανακακή διαρκέσει, αυτό θα κριθεί, ανάμεσα σ' άλλα, και από τον πρωταγωνιστή της πρόσφατης «κουρδικής άνοιξης», το 1,5 εκ. κουρδικού λαού που ζει στη νοτιοανατολική Τουρκία, αλλά και απ' το κούρδικο προλεταριάτο, που ζει σε συνθήκες εξαθλίωσης και καταστολής στις μεγάλες πόλεις.

ΣΥΡΙΑ

Κερδίζει συνεχώς έδαφος η συριακή αντιπολίτευση. Μετά από μέρες σκληρών μαχών, οι αντάρτες κατέλαβαν βάσεις και περιοχές στο Νότο, μαζί και την συμβολικής σημασίας περιοχή Ντερρά, όπου έγινε η πρώτη διαδήλωση κατά του Άσαντ στις 18 Μαρτίου 2011.

Ταυτόχρονα, έχουν πολλαπλασιαστεί οι επιθέσεις τους στην πρωτεύουσα Δαμασκό. Στις 25/3 έπληξαν με οβίδες το κέντρο της καθώς και την περιοχή όπου βρίσκεται η κατοικία του προέδρου Άσαντ. Την ίδια μέρα κυκλοφόρησαν φήμες ότι ο Άσαντ πυροβολήθηκε από σωματοφύλακά του. Παρά το αναληθές της, η είδηση είναι ενδεικτική της αποδυνάμωσης του καθεστώτος. Πιο συγκεκριμένα, στις 22/3 σκοτώθηκε σε επίθεση αυτοκτονίας ο θρησκευτικός ηγέτης των σουνιτών της Συρίας και υποστηρικτής του καθεστώτος, σείχηρ Μοχάμαντ Σαϊντ αλ-Μπούτι. Λίγες μέρες μετά, η έδρα της Συρίας στον Αραβικό Σύνδεσμο δόθηκε επισήμως στην αντιπολίτευση.

Την ίδια στιγμή, οι ιμπεριαλιστές αλλά και περιφερειακές δυνάμεις πετούν τις μάσκες και διεκδικούν επιρροή στη νέα Συρία. Η εκπαίδευση ανταρτών από αμερικανούς, άγγλους, γάλλους ακόμη και σαουδάραβες πράκτορες στο έδαφος της Τουρκίας και της Ιορδανίας συνεχίζεται, το ίδιο και το εμπόριο όπλων. Το εμπόριο που έχει επιβάλλει η Ε.Ε. στο καθεστώς του Άσαντ, από τον Μάη του 2011, θέλουν να άρουν, υπέρ της αντιπολίτευσης, γάλλοι και άγγλοι ιμπεριαλιστές. Στις 22/3, στο Συμβούλιο Ασφαλείας του ΟΗΕ, μπήκε προς συζήτηση από τους ιμπεριαλιστές το ζήτημα της χρήσης χημικών όπλων, που μπορεί ν' αποτελέσει αφορμή για ανοιχτή επέμβαση στη Συρία (με φυσική προέκταση τις νέες επιθετικές κορώνες ενάντια στο Ιράν, ιδιαίτερα του Ομπάμα). Δεν πάρθηκε απόφαση μόνο λόγω διαφωνίας της Ρωσίας, που υποστηρίζει ότι η αντιπολίτευση είναι που έκανε χρήση χημικών όπλων. Τέλος, ερωτηματικά προκαλεί η παραίτηση στις 24/3 του επικεφαλής του Συριακού Εθνικού Συνασπισμού της αντιπολίτευσης, Μόαζ Αλ-Χάτιμ, που υποδεικνύει ζητήματα δημοκρατίας αλλά και ιμπεριαλιστικής επιβολής στο εσωτερικό της.

Σλοβενία

Κατάρρευση της κυβέρνησης από μαζικές διαδηλώσεις

Στη συγκρότηση κυβέρνησης συνασπισμού προχώρησε η Αλένκα Μπράτουσεκ στη Σλοβενία, καθώς η κυβέρνηση του συντηρητικού Γιάνεζ Γιάνσα κατέρρευσε κάτω από την πίεση πολυήμερων και μαζικών διαδηλώσεων ενάντια στα μέτρα λιτότητας και υπό το βάρος των σκανδάλων διαφθοράς. Παρά την προσωρινή εξομάλυνση της κατάστασης, μια ακόμη χώρα της Ευρωζώνης φαίνεται ότι μπαίνει σε κατάσταση πολιτικής αστάθειας.

Η Σλοβενία, αποκαλούμενη και «τίγρης της Ευρώπης», αποτέλεσε πρότυπο για τις χώρες του πρώην Ανατολικού Μπλοκ, καθώς η απόσχιση της από την πρώην Γιουγκοσλαβία έγινε με «ειρηνικό» τρόπο, ενώ το 2004 εντάχθηκε στην ΕΕ και το NATO και το 2007 έγινε μέλος της Ευρωζώνης. Το ΑΕΠ της παρουσιάζει κατά μέσο όρο 4% αύξηση ετησίως, ενώ εφαρμόζει το σκανδιναβικό μοντέλο κράτους πρόνοιας. Η εικόνα άλλαξε μονομιάς με το ξέσπασμα της παγκόσμιας οικονομικής κρίσης το 2008 και το σκάσιμο της φούσκας των ακινήτων. Η πτώση του ΑΕΠ της Σλοβενίας το 2009 (η δεύτερη μεγαλύτερη στην ΕΕ) έφτασε το 8%, το τραπεζικό της σύστημα συγκλονίστηκε, καθώς τα «κόκκινα» δάνεια ξεπέρασαν τα 7 δις ευρώ, ενώ η ανεργία εκτοξεύτηκε στο 12%.

Η τότε κυβέρνηση εφάρμοσε μέτρα λιτότητας, που οδήγησαν το 2011 σε πολύμηνες διαδηλώσεις, με κορύφωση την κατάληψη του χώρου μπροστά από το χρηματιστήριο. Το κίνημα έμεινε γνωστό ως το Κίνημα της 15ης Οκτώβρη (15 Ο) και οδήγησε τελικά στην πτώση της κυβέρνησης. Στις εκλογές που ακολούθησαν πρώτο κόμμα αναδείχθηκε το Δημοκρατικό Κόμμα του Γιάνεζ Γιάνσα, που σχημάτισε κυβέρνηση συνασπισμού. Τα σκληρά μέτρα που εφάρμοσε είχαν ως αποτέλεσμα την απώλεια θέσεων εργασίας, την αύξηση των ορίων συνταξιοδότησης, περικοπές στις κοινωνικές παροχές, ενώ σχεδιάζονταν αλλαγή του νόμου για τις απολύσεις και περικοπές στους μισθούς του δημοσίου.

Έτσι η λαϊκή αγανάκτηση χτύπησε κόκκινο και η αφορμή για ένα νέο ξέσπασμα δόθηκε όταν ο δήμαρχος της Μάρμπορ (της δεύτερης σε μέγεθος πόλης της Σλοβενίας), ανέθεσε σε ιδιωτική εταιρεία να εγκαταστήσει κάμερες στους δρόμους και να συλλέγει τα χρήματα από τις κλήσεις. Η διαδικασία ανάθεσης του έργου θεωρήθηκε ότι έγινε με τρόπο αδιαφανή και ύποπτο. Οι πρώτες διαμαρτυρίες ξεκίνησαν τον Οκτώβρη του 2012 και κορυφώθηκαν σε μια μεγάλη διαδήλωση στις 21 Νοεμβρίου. Οι διαδηλωτές ζητούσαν την παραίτηση του δημάρχου Φρανκ Κάν-

γκλερ, ο οποίος τελικά παραιτήθηκε και τώρα αντιμετωπίζει κατηγορίες για διαφθορά από την Επιτροπή για την Αντιμετώπιση της Διαφθοράς. Οι διαδηλώσεις ωστόσο απλώθηκαν σε όλη τη χώρα, ενάντια πλέον στην κυβέρνηση και στα μέτρα λιτότητας, και στις 21 Δεκέμβρη οργανώθηκε στην πρωτεύουσα Λιουμπλιάνα διαδήλωση με το όνομα «Εξέγερση όλων των Σλοβένων». Η διαδήλωση επαναλήφθηκε στις 11 Ιανουαρίου και στις 23 του ίδιου μήνα οργανώθηκε γενική απεργία.

Το κλίμα όξυνε και η αναφορά της Επιτροπής για την Αντιμετώπιση της Διαφθοράς, για διαφθορά του πρωθυπουργού Γιάνσα αλλά και του Ζόραν Γιάνκοβιτς, ηγέτη της «Θετικής Σλοβενίας» (του μεγαλύτερου κόμματος της αντιπολίτευσης) και δήμαρχου της Λιουμπλιάνα. Και οι δύο κλήθηκαν να απαντήσουν για τα χρέη που βρέθηκαν στους τραπεζικούς λογαριασμούς τους με αδιευκρίνιστη προέλευση. Επίσης, ο Γιάνσα εγκαλείται σχετικά με την αγορά φιλανδρικών αρμάτων μάχης, ενώ ο Γιάνκοβιτς για τις εταιρίες με ιδιοκτήτες τους γιους του και για τις σχέσεις του με εταιρίες δημοσίων έργων.

Ο Γιάνσα, η κυβέρνησή του και τα ΜΜΕ προσπάθησαν να δυσφημίσουν το κίνημα και τους διαδηλωτές κατηγορώντας τους ως

«κομμουνιστικά ζόμπι» και «αρστερούς φασίστες» που συμπεριφέρονται σαν ναζί. Το αποτέλεσμα ήταν αντίθετο από αυτό που περίμεναν. Ο χαρακτηρισμός «κομμουνιστής» έφτασε να σημαίνει τον κάθε έναν που αντιτίθεται στην κυβερνητική πολιτική, ενώ μέσα στο κίνημα άνοιξε και η συζήτηση για το σοσιαλισμό, για πρώτη φορά μετά από 25 χρόνια.

Στις 8/2 η κυβέρνηση προσπάθησε να απαντήσει με μια δική της αντι-διαδήλωση στην πρωτεύουσα, που όμως συγκέντρωσε μόνο 5.000. Το ίδιο βράδυ το κίνημα ανταπάντησε με διαδήλωση 20.000, που τώρα πλέον ζητούσαν όχι μόνο την ανάκληση των μέτρων λιτότητας αλλά και την παραίτηση της κυβέρνησης, στρεφόμενοι και εναντίον του συνόλου της πολιτικής ελίτ.

Τελικά η κυβέρνηση εξαναγκάστηκε σε παραίτηση, καθώς δύο από τα κόμματα που συμμετείχαν σε αυτήν απέσυραν τη στήριξή τους, με αποτέλεσμα να πάρει μόλις 33 ψήφους στη Βουλή έναντι των απαραίτητων 55. Ταυτόχρονα, ο Ζόραν Γιάνκοβιτς παραιτήθηκε από την ηγεσία του κόμματός του – όχι όμως και από δήμαρχος της Λιουμπλιάνα – και ανέλαβε η Αλένκα Μπράτουσεκ.

Η Μπράτουσεκ ανέλαβε και την πρωθυπουργία και υποσχέθηκε την αντιμετώπιση της κρίσης με αναδιάρθρωση του χρηματοπιστωτικού τομέα και όχι με εφαρμογή μέτρων λιτότητας. Και αυτή όμως η κυβέρνηση είναι εύθραυστη καθώς: α) στις εξαγγελίες της δεν αναφέρει τίποτα συγκεκριμένο για την αντιμετώπιση της ύφεσης και των επιπτώσεών της στους εργαζόμενους και τα λαϊκά στρώματα, παρά μόνο γενικόλογες, β) προς το παρόν αποφεύγει να απαντήσει στις πιέσεις που δέχεται από το ΔΝΤ για αναδιάρθρωση του χρέους και λήψη ακόμα σκληρότερων μέτρων, γ) στη νέα κυβέρνηση συμμετέχουν σχεδόν τα ίδια κόμματα με την προηγούμενη, δηλαδή, πέρα από το κόμμα της Μπράτουσεκ, η Λίστα Πολιτών, το Δημοκρατικό Κόμμα των Συνταξιούχων και το κόμμα των Σοσιαδημοκρατών, δ) εκκρεμούν κατηγορίες διαφθοράς και για την ίδια την Μπράτουσεκ.

Οι εργαζόμενοι και η νεολαία δεν φαίνεται να έχουν ξεγελαστεί ούτε από την αλλαγή κυβέρνησης ούτε από τις εξαγγελίες της. Στις 10 Μάρτη οργανώθηκε η τέταρτη μεγάλη διαδήλωση στη Λιουμπλιάνα, ως απάντηση στη νέα κυβέρνηση και τα μέτρα που σχεδιάζει.

Ευρωπαϊκή Σύνοδος Κορυφής: ΜΕΓΑΛΩΝΟΥΝ ΤΑ ΑΔΙΕΞΟΔΑ ΚΑΙ ΟΙ ΡΩΓΜΕΣ

Στη Σύνοδο Κορυφής της ΕΕ τον Ιανουάριο, επιβλήθηκε από Γερμανία και Μ. Βρετανία η μείωση του προϋπολογισμού της ΕΕ, για πρώτη φορά στην ιστορία της. Αυτό, τη στιγμή που είναι φανερά πιο αναγκαία από ποτέ η οικονομική αλληλεγγύη μεταξύ των μελών και η οικονομική χρηματοδότηση της περιβόητης «ανάπτυξης». Η απόφαση αυτή (που έχει ήδη απορριφθεί από το Ευρωκοινοβούλιο!) έδειξε τις γερμανικές διαθέσεις: κλείσιμο της στρόφιγγας χρηματοδοτήσεων, επιμονή στη διαρκή λιτότητα για να πετύχει υποτίθεται η δημοσιονομική εξυγίανση.

Οι βασικές κατευθύνσεις αυτής της πολιτικής συζητήθηκαν στη Σύνοδο του Μαρτίου, με τον τίτλο «Στρατηγική 2020»:

α) Εφαρμογή κάθε είδους ελαστικής εργασίας σε όλες τις χώρες. Κινητικότητα, επανακατάρτιση και διάφορα προγράμματα επιδότησης εργασίας, που στοχεύουν στη γενίκευση των ελαστικών σχέσεων εργασίας (κατάργηση εργασιακών δικαιωμάτων και ραγδαία μείωση μισθών) σε όλη την Ευρώπη. Επιδοτήσεις στο κεφάλαιο (π.χ. κάλυψη ασφαλιστικών εργοδοτικών εισφορών) και φτηνά έως δωρεάν εργατικά χέρια στους ευρωπαίους καπιταλιστές. Ειδικές Οικονομικές Ζώνες (ΕΟΖ), όπου δεν θα ισχύει κανένα εργατικό δικαίωμα και οι μισθοί θα είναι χαμηλότεροι και από τον βασικό (βλ. Ελλάδα). Έτσι, υποτίθεται, θα αυξηθεί η ανταγωνιστικότητα των ευρωπαϊκών επιχειρήσεων και θα οδηγηθούμε στην «ανάπτυξη»!

β) Δεύτερος άξονας είναι η κατάρτιση και ο έλεγχος όλων των εθνικών προϋπολογισμών από την Κομισιόν. Η Γερμανία θέλει οι λεπτομέρειες της διαδικασίας να κλείσουν ως τον Ιούνιο, δηλαδή να καταρτίζει και να ελέγχει την εφαρμογή των προϋπολογισμών σε όλη την Ευρώπη, φροντίζοντας φυσικά να τηρείται απαρέγκλιτα η σκληρή δημοσιονομική πειθαρχία («ισοσκελισμένοι προϋπολογισμοί») και η λιτότητα μέχρι θανάτου.

Με αυτές τις κατευθύνσεις πρέπει να θεωρείται δεδομένο πως η κρίση θα συνεχιστεί και θα βαθύνει, ανεξάρτητα από τις ανόητες φαντασιώσεις του Μπαρόζο, που υποστηρίζει ότι «ο δρόμος της λιτότητας είναι σωστός και αποτελεσματικός»!

Κοινωνικοί αγώνες και τα αδιέξοδα των ευρωπαϊκών αστικών τάξεων

Ήδη Πορτογαλία και Ιρλανδία ζητούν επέκταση του χρονοδιαγράμματος αποπληρωμής των χρεών τους, ενώ ειδικά η Πορτογαλία βυθίζεται απότομα σε ύφεση και ανεργία. Η Ισπανία επιζητεί απεγνωσμένα την απόλυτη ηρωσία (βλ. Κύπρο), γιατί φοβάται πως το οποιοδήποτε «κυματάκι» (τραπεζική ανασφάλεια κ.α.) μπορεί να την οδηγήσει άμεσα σε Μνημόνιο ή χρεοκοπία. Τα εκλογικά αποτελέσματα στην Ιταλία έδωσαν μια μεγάλη λαϊκή μούντζα στους υποψήφιους-εκλεκτούς της ΕΕ (Μπερόνι και Μόντι) και στην πολιτική νομιμοποίηση των οργάνων της ΕΕ. Τώρα, αδυνατεί να συγκροτηθεί κυβέρνηση και η αύξηση του δημοσίου χρέους

(ξεπερνά τα 2 τρις) απειλεί με δημοσιονομικό κραχ. Η ίδια η Γαλλία αρνείται την εφαρμογή του συμφώνου για ετήσιο έλλειμμα ως 3%. Δεν μπορεί να το πετύχει, ενώ κι αυτή βουλιάζει στην ύφεση και στην ανεργία.

Οι δραματικές κοινωνικές επιπτώσεις των μνημονιακών πολιτικών ξεσηκώνουν σημαντικούς αγώνες. Στην Πορτογαλία και στην Ισπανία οι διαδηλώσεις γίνονται συχνότερες και πιο μαζικές. Στη Γαλλία οι κινητοποιήσεις γίνονται συχνά συγκρουσιακές. Στην Ιταλία το εκλογικό αποτέλεσμα έδωσε ανάσα στο κίνημα. Στην Ελλάδα η ταξική πάλη μοιάζει με μπαρουταποθήκη έτοιμη να εκραγεί. Σε Βουλγαρία και Σλοβενία οι κυβερνήσεις εξαναγκάστηκαν σε παραίτηση μετά από μεγάλες κινητοποιήσεις. Μεγάλες απεργιακές κινητοποιήσεις βλέπουμε σε όλες τις χώρες (Μ. Βρετανία, Βέλγιο κ.α.).

Αυτά δείχνουν πόσο εκρηκτική είναι η κατάσταση. Η εφαρμογή της γραμμής Μέρκελ οδηγεί σε ύφεση, ανεργία (27 εκατ. άνεργοι στην ΕΕ), φτώχεια και κοινωνικό αποκλεισμό. Η ταξική πάλη γιγαντώνεται, ενώ ο Γιούνκερ αναγκάζεται να δηλώσει πως «ανησυχεί για το ενδεχόμενο κοινωνικών εξεγέρσεων και επαναστάσεων». Η ΕΕ και η πολιτική της σταθερότητα, η οικονομική της ισορροπία και το ενιαίο νόμισμα βρίσκονται σε ανοιχτή αμφισβήτηση, όχι μόνο από τους λαούς και την επαναστατική αριστερά αλλά και από μερίδες των διαφόρων αστικών τάξεων (Μπερλουσκόνι, «Κίνηση για επιστροφή στο Μάρκο» στη Γερμανία κ.α.).

Το παράδειγμα της Κύπρου

Οι πολιτικές και οικονομικές αδυναμίες της ΕΕ εκφράστηκαν ξεκάθαρα στο θέμα της Κύπρου. Η τεράστια οικονομική ανισορροπία και σαπίλα της εκδηλώνεται περίτρανα στο γεγονός ότι η Κύπρος, με ΑΕΠ που αντιστοιχεί στο αμελητέο 0,2% του ΑΕΠ της Ευρωζώνης, αποτελεί... συστημικό κίνδυνο! Η πολιτική αναξιοπιστία της φθάνει στο ζενίθ: διακήρυσσαν την εγγύηση των καταθέσεων (κάτω των 100.000) και μετά πρότειναν κούρεμα και σε αυτές τις καταθέσεις! Η ωμότητα, ο κυνισμός, η αποικιοκρατική νοστορπία αποτυπώθηκαν στον εκβιασμό της Κύπρου και στην καταστροφή της. Η ΕΕ δεν είναι παρά ένα κτήνος, μια μαφιόζικη συμμορία, που όλοι πλέον μισούν.

Το κούρεμα όμως των καταθέσεων στην Κύπρο είναι μέρος ενός ευρύτερου σχεδίου της Γερμανίας για κούρεμα των καταθέσεων και στις υπόλοιπες χώρες του ευρωπαϊκού νότου και μεταφορά κεφαλαίων σε αυτήν. Έτσι όμως, ανοίγουν οι ασκοί του Αιόλου, είτε λόγω τραπεζικού πανικού, είτε γιατί σπάει το αστικό ταμπού της ιερότητας των ιδιωτικών καταθέσεων και της ατομικής ιδιοκτησίας, είτε γιατί υποδουλώνονται-φτωχαίνουν οι λαοί, είτε γιατί απειλούνται τα συμφέροντα τμημάτων των αστικών τάξεων της Γαλλίας, Ισπανίας, Ιταλίας κ.α. Η κατάσταση είναι έτοιμη να εκραγεί ανά πάσα στιγμή. Γι' αυτό η γερμανική μπουρζουαζία άρχισε να συζητάει, αν όχι να σχεδιάζει, την έξοδό της από το ευρώ.

Αφιέρωμα για την ιστορία του ελληνικού εργατικού κινήματος

Η γέννηση του εργατικού κινήματος στην Ελλάδα

Από το παρόν φύλλο και για τους επόμενους μήνες, η Ε.Π θα φιλοξενήσει ένα πλούσιο αφιέρωμα με θέμα την Ιστορία του ελληνικού εργατικού κινήματος.

Οικονομική και κοινωνική διάρθρωση

Η ελληνική οικονομία καθ' όλη τη διάρκεια του 19ου αιώνα είναι σχεδόν εξ ολοκλήρου αγροτική. Η σταφίδα την περίοδο 1855-1891 ξεπερνάει το 50% των εξαγωγών. Βέβαια, γύρω από το εμπόριο και την παράγωγη της αναπτύσσονται αστικά στρώματα (έμποροι, τοκιστές, μικροβιομήχανοι κ.λπ.), συνδεδεμένα με τη διεθνή αγορά. Η πλειοψηφία των βιοτεχνικών-βιομηχανικών δραστηριοτήτων, που εμφανίζονται μετά το 1860, είναι συμπληρωματικές του αγροτικού τομέα (αλευρόμυλοι, ελαιουργία κ.λπ.).

Τις εξελίξεις επιταχύνει η σταφιδική κρίση του 1890, όταν διαμορφώνονται τα βιομηχανικά κέντρα σε Πειραιά, Βόλο, Καλαμάτα κ.α. Παράλληλα, οι έλληνες κεφαλαιούχοι του εξωτερικού εξακολουθούν να πλουτίζουν από εμπορικές και εφοπλιστικές δραστηριότητες στην Ανατολική Μεσόγειο. Ωστόσο, οι επενδύσεις τους στην Ελλάδα περιορίζονται στην εξαγορά τσιφλικιών (όπως το 1881, κατά την προσάρτηση της Θεσσαλίας -Αρτας), όπου δεν πραγματοποιούν παραγωγικές επενδύσεις.

Ενδεικτική ακόμα της ανυπαρξίας βιομηχανικής αστικής τάξης είναι η απουσία δασμολογικής προστασίας. Ταυτόχρονα, η εσωτερική αγορά παρέμενε πληθυσμιακά μικρή (1 εκ. κάτοικοι το 1850, 2,5 εκ. το 1900), μη ενοποιημένη γεωγραφικά (μόλις 22 χλμ. σιδηρόδρομο το 1883), τεμαχισμένη φορολογικά (για μεγάλο διάστημα του 19ου αιώνα ίσχυαν τα «διαπύλια τέλη») αλλά κυρίως ανήμπορη εξαιτίας του εξαιρετικά χαμηλού βιοτικού επιπέδου και της αθλιότητας όπου ζούσαν μικροκαλλιεργητές και κολίγοι. Μια απογραφή του 1870 δίνει 28.400 εργάτες και 48.000 «βιομηχάνους» και «βιοτέχνες», ενώ του 1879 42.000 και 44.000 αντίστοιχα. Στον τεράστιο αριθμό «βιομηχάνων» περιλαμβάνονται κυρίως μικροτεχνίτες και μικρομαγαζάτορες. Την ίδια στιγμή, καταγράφεται 249.000 αγροτικός πληθυσμός το 1870 και 275.000 το 1879.

Όμως, ήδη από το 1869 οι «συμβουλαί εις τους χειρωνακτάς» από την «Εταιρία Φίλων του Λαού» ότι «εργάται και εργοστασιάρχαι διαιρούνται εις δύο πολέμια στρατόπεδα [...] το οποίοι και ασύμφορον και αντιχριστιανικών είναι...», όπως και η ίδρυση του πρώτου εργατικού σωματείου «Αδερφικός σύνδεσμος ξυλουργών του ναυπηγείου» στη Σύρο το 1879, προμηνούν την κατοπινή εξέλιξη.

Η οικονομία αλλάζει μ' επιταχυνμένους ρυθμούς στο γύρισμα του 20ου αιώνα, όταν αυξάνει ο αριθμός των εργατών (59.614 εργάτες στην απογραφή του 1909 και 154.133 το 1920, μετά την προσάρτηση της Μακεδονίας) και η ιπποδύναμη της βιομηχανίας (0,20 ίπποι ισχύος ανά εργαζόμενο το 1909, 0,72 το 1920). Το πρωτεία κρατούν ακόμα οι βιομηχανίες επεξεργασίας γεωργικών προϊόντων (55,3% της εγκατεστημένης ισχύος το 1920) και οι μεταλλευτικές δραστηριότητες (το 1906, περίπου 12.000 εργάτες σε 35 μεταλλεία σ' όλη τη χώρα). Έτσι, μαζί με την προσάρτηση της Μακεδονίας και των καπνεργατών της, δομείται μια πιο συμπαγής εργατική τάξη.

Τα πρώτα βήματα

Η αργόσυρτη ανάπτυξη της βιομηχανίας ορίζει έναν ανάλογο ρυθμό συνδικαλιστικής και πολιτικής ωρίμανσης του ελλαδικού προλεταριάτου. Ταυτόχρονα όμως, η γεινίαση

με την μητέρα του εργατικού κινήματος Ευρώπη ρίχνει τους σοσιαλίζοντες σπόρους της σ' ένα περιβάλλον αγροτικό και μικροαστικό, με παράδοση αιώνων θρησκευτικής κατήχησης. Δεν προξενεί απορία λοιπόν ότι το 1877 ο Δημοκρατικός Σύλλογος εντυπωσιάζει με το πρωτόλειο διεθνιστικό κήρυγμά του για το Ανατολικό Ζήτημα, ενώ στην αυγή του 20ου αιώνα ο Μαρίνος Αντύπας στην εφημερίδα Ανάστασις διαλαλεί ότι: «Ζητούμεν την παγκόσμιον ελευθερία- ισότητα-αδελφότητα. Θέλομεν ό,τι θέλει και ο Χριστός.»

Το εργατικό κίνημα όμως συγκροτείται όταν αρχίζει η εργατική τάξη να κινείται, ν' αγωνίζεται, να απεργεί. Χαρακτηριστικά των πρώτων αγώνων είναι το ξαφνικό ξέσπασμα τους, η ανυπαρξία συνδικαλιστικής προετοιμασίας, τα στοιχειώδη αιτήματα (αύξηση μισθών, μείωση ωρών εργασίας), ο άγριος και εκρηκτικός τους χαρακτήρας, που οδηγούσε τις περισσότερες φορές σε σύγκρουση με την αστυνομία και τον στρατό. Χαρακτηριστική είναι η απεργία των μεταλλωρύχων του Λαυρίου το 1896: μια έκρηξη ενάντια στον ιταλό ιδιοκτήτη-σαράπη Σερπιέρι, ο οποίος παραλίγο να δολοφονηθεί από τους εργάτες, που ανατίναξαν αποθήκες της εταιρίας και συγκρούστηκαν με μονάδες ευζώνων.

Από το 1870 και για σχεδόν πενήντα χρόνια, όμιλοι σοσιαλιστικοί και εργατικοί, εφημερίδες συνδικαλιστικές ή πολιτικές εμφανίζονταν τη μια μέρα και χάνονταν την επόμενη, η διάδοση των σοσιαλιστικών ιδεών εξαρτιόταν καθοριστικά από προσωπικότητες της εποχής, απουσίαζαν μεταφρασμένα σοσιαλιστικά και θεωρητικά έργα και ακόμα η εργατική τάξη ήταν αναλόγως απειθαρχη. Επιπλέον, οι πρωτεργάτες του εργατικού κινήματος είχαν ν' αντιμετωπίσουν τη σύγχυση που τους μεταφερόταν από τις διεθνείς διαμάχες, οι οποίες ακολούθησαν την διάλυση της Α' Διεθνούς, αλλά και τις στρεβλώσεις-αναθεωρήσεις του μαρξισμού από τη σοσιαλδημοκρατική Β' Διεθνή.

Το 1877, ο Δημοκρατικός Σύλλογος Πάτρας, ένας από τους πρώτους σοσιαλιστικούς όμιλους, εκδίδει εφημερίδα και συνδέεται με ευρωπαϊκές οργανώσεις, στέλνοντας αντιπροσώπους σε διεθνείς διασκέψεις. Ακολούθησε η έκδοση της εφημερίδας «Άρδην» το 1885, με την οποία εμφανίζονται οι Πλάτων Δρακούλης και Σταύρος Καλλέργης, σημαντικοί προπαγανδιστές και οργανωτές σοσιαλιστικών ομίλων σε πολλές πόλεις, ο καθνας με τη δική του εκδοχή «σοσιαλισμού». Το 1894 γιορτάζεται πρώτη φορά η Εργατική Πρωτομαγιά, από περίπου 1.000 άτομα στην Αθήνα, προκαλώντας αίσθηση. Το 1911, το Σοσιαλιστικό Κέντρο Αθηνών του Ν. Γιαννιού όχι μόνο υιοθετεί το πρόγραμμα του γαλλικού σοσιαλδημοκρατικού κόμματος αλλά και για πρώτη φορά κάνει έκκληση ενοποίησης των ελλήνων σοσιαλιστών.

Μετά τον Α' και Β' Βαλκανικό Πόλεμο, στη διάρκεια των οποίων οι σοσιαλιστικές ομάδες της Παλιάς Ελλάδας γνωρίζουν μεγάλη κάμψη, ιδρύεται το 1910 στη Θεσσαλονίκη η Φεντερασιόν (Σοσιαλιστική Ομοσπονδία), από εβραίους εργάτες ως εργατική λέσχη. Γρήγορα μετατράπηκε σε σοσιαλιστική οργάνωση, που επιχειρούσε να οργανώσει ομοσπονδιακά όχι μόνο εβραίους αλλά και χριστιανούς και μουσουλμάνους. Στο σύντομο βίο της προώθησε την ενοποίηση των εθνικών σωματείων και των αλληλοβοηθητικών τους ταμείων, ενώ συνδέθηκε με το Διε-

θνές Σοσιαλιστικό Γραφείο της Β' Διεθνούς. Μετά την προσάρτηση της Μακεδονίας, οργάνωσε τους αγώνες του βορειοελλαδικού προλεταριάτου, αναδεικνύοντας στελέχη όπως ο Αβραάμ Μπεναρδίου, πρωταγωνιστής στη μετέπειτα ίδρυση των ΓΣΕΕ και ΣΕΚΕ (Σοσιαεργατικό Κόμμα Ελλάδας).

Απέναντι στην αστική τάξη

Ο καπιταλισμός και το εργατικό κίνημα στην Ελλάδα συγκροτούνται την εποχή που ο παγκόσμιος καπιταλισμός περνάει πλέον στη φάση του ιμπεριαλισμού, στην εποχή της ιστορικής παρακμής του, η οποία χαρακτηρίζεται από την αντιδραστική στροφή της αστικής τάξης (εξάντληση του ιστορικά προοδευτικού της ρόλου, δικτατορίες, φασισμός). Η ιδεολογική ωρίμανση του ελληνικού προλεταριάτου γίνεται κάτω από τη δαμόκλειο σπάθη της Μεγάλης Ιδέας, που πεθαίνει άδοξα με τη Μικρασιατική Καταστροφή. Το Κίνημα στο Γουδί, οι Βαλκανικοί Πόλεμοι, ο Εθνικός Διχασμός και η συμμετοχή στον Α' Παγκόσμιο Πόλεμο γεμίζουν τις θυελλώδεις δεκαετίες του 1910 και 1920.

Το στρατιωτικό κίνημα στο Γουδί το 1909 πυροδότησε την πρώτη εμφάνιση-παρέμβαση του εργατικού κινήματος στον πολιτικό γίγνεσθαι. Οι μεταβολές στο πολιτικό σύστημα μετά το Γουδί ήταν αποτέλεσμα και της παρέμβασης του εργατικού κινήματος, που πρόσθεσε το κοινωνικό βάρος και τα αιτήματά του στις συγκεντρώσεις του Σεπτεμβρίου 1909 στην Αθήνα, αν και με κυρίαρχη ακόμη τη μορφή της «συντεχνιακής» οργάνωσης (κοινές οργανώσεις μικροεργαζομένων-εργατών). Η αστική τάξη απάντησε άμεσα: ίδρυση της Ελληνικής Ένωσης Σωματείων από τους βιομήχανους, αμφισβητώντας για πρώτη φορά την ελληνικότητα της εργατικής τάξης (μοτίβο έκτοτε επαναλαμβανόμενο) - ίδρυση του Συνδέσμου Παραγωγικών Σωματείων από τους ίδιους κύκλους, αμφισβητώντας για πρώτη φορά και τον παραγωγικό χαρακτήρα της. Τον ίδιο χρόνο έχουμε τη σημαντική ίδρυση του ΕΚΑ (Εργατικό Κέντρο Αθηνών, είχε προηγηθεί η ίδρυση του ΕΚ Βόλου), μετά την αποχώρηση των εργατικών σωματείων από τον Σύνδεσμο Συντεχνιών, σηματοδοτώντας την οργανωτική και πολιτική ως έναν βαθμό ανεξαρτητοποίηση της εργατικής τάξης.

Η παρέμβαση του εργατικού κινήματος τον Σεπτέμβριο του 1909 ήταν αποτέλεσμα της έντονης συνδικαλιστικής δραστηριότητας μετά το 1905. Μεταξύ 1905-1910 ιδρύονται 150 νέα σωματεία και πυκνώνουν οι απεργίες. Στο διάστημα 1909-14 καταγράφηκαν 115 απεργίες, μεταξύ των οποίων η νικηφόρα πανκαπνεργατική απεργία στη Μακεδονία (προοιωνίζοντας τον πρωταγωνιστικό ρόλο του κλάδου στον Μεσοπόλεμο), η απεργία των ναυτεργατών το 1910, των υπαλλήλων του τραμ το 1911 και των σιδηροδρομικών το 1914.

Η κίνηση αυτή ανάγκασε τους Φιλελευθέρους του Ελ. Βενιζέλου να υιοθετήσουν προστατευτικές διατάξεις για τους εργαζόμενους, τις πρώτες στην ελληνική ιστορία. Το 1911, το νόμο 3934 «Περί υγιεινής και ασφάλειας των εργατών και περί ωρών εργασίας». Το 1912, το νόμο 429 «Περί εργασίας γυναικών και ανηλίκων». Το 1914, το νόμο 281 «Περί σωματείων», που έδινε τη δυνατότητα σύναψης συλλογικών συμβάσεων στα σωματεία και απαγόρευε τη συμμετοχή εργοδοτών

και εργαζομένων σε κοινό σωματείο. Βέβαια, το εργατικό δίκαιο έμενε ανεφάρμοστο όταν δεν επιβαλλόταν από εργατικές κινητοποιήσεις. Αυτό μαρτυρούν οι εκθέσεις των επιθεωρητών εργασίας μετά το 1913.

Αυτό το στοιχειώδες εργατικό δίκαιο εισηχθήσε σε μια περίοδο, όπου οι συνθήκες εργασίας και διαβίωσης των εργατικών μαζών ήταν κτηνώδεις. Οι ώρες εργασίας κυμαινόταν από δεκάωρο στην καλύτερη περίπτωση έως δεκαοχτάωρο στη χειρότερη. Ο μέσος μισθός το 1914 κάλυπτε το 65-70% των απολύτως βασικών αναγκών μιας 4μελούς οικογένειας. Επίσης, τη δεκαετία του 1920 αντιστοιχούσαν 13 κάτοικοι για κάθε οικία στην Αθήνα, μόνο 6% των κατοικιών υδροδοτούνταν, ενώ αναλογούσε μόλις 1 αποχωρητήριο σε κάθε 5 οικογένειες.

Το εργατικό κίνημα στην Ελλάδα την περίοδο 1909-18 δεν κατάφερε ν' αντιτάξει μια ανεξάρτητη ταξική πολιτική απέναντι στη Μεγάλη Ιδέα και τη φιλοπόλεμη πολιτική της ελληνικής μπουρζουαζίας. Οι βαλκανικοί πόλεμοι έπνιξαν σ' ένα κύμα εθνικισμού την εργατική κίνηση στην Παλιά Ελλάδα, οι σοσιαλιστές επιστρατεύτηκαν και μόνο η Φεντερασιόν καταδίκασε τον πόλεμο. Το ξέσπασμα του Α' Παγκόσμιου Πολέμου βρήκε τους έλληνες εργάτες ανήμπορους να εκδώσουν έστω μια προκήρυξη καταδίκης του. Η διαμάχη των δύο παρατάξεων της ελληνικής άρχουσας τάξης, βενιζελικών και κωνσταντινικών, δημιούργησε σύγχυση στις εργατικές οργανώσεις. Στις εκλογές του 1915, η Φεντερασιόν συνέπραξε εκλογικά με την βασιλική παράταξη. Αντικανονικά ξεσκεπάσαν τον κίβδηλο χαρακτήρα του συνθήματος περί «ουδετερότητας» των αντι-βενιζελικών, υπέταξαν την ανεξαρτησία της εργατικής τάξης στις ενδοαστικές και ενδοϊμπεριαλιστικές διαμάχες. Τον Μάη του 1917, σοσιαλιστικές ομάδες της Αθήνας συγγράφουν προκήρυξη, όπου εύχονται την στρατιωτική ήττα των Κεντρικών Δυνάμεων από την Αντάντ προς όφελος της Ρωσικής Επανάστασης.

Η Οκτωβριανή Επανάσταση του 1917 αποτελεί τομή για το εργατικό κίνημα της χώρας μας. Η ίδρυση της ΓΣΕΕ και του ΣΕΚΕ, που θα σφραγιστεί από την ακινοβολία της Γ' Διεθνούς, σε συνδυασμό με τη Μικρασιατική Καταστροφή και την έλευση των προσφύγων, εισάγουν το ελληνικό εργατικό κίνημα στη μεσοπολεμική του περίοδο.

■ Κωνσταντίνος Σηφάκης

► Στο επόμενο φύλλο: Η ίδρυση της ΓΣΕΕ και του ΣΕΚΕ

5 Μάρτη 1943: Ο λαός της Αθήνας ακυρώνει τη ναζιστική επιστράτευση

Στις αρχές του 1943, και ιδιαίτερα μετά την τελική επικράτηση του Κόκκινου Στρατού στο Στάλινγκραντ, η πλάστιγγα του Β' Παγκόσμιου Πολέμου έγειρε οριστικά σε βάρος της ναζιστικής Γερμανίας. Οι ναζί ήταν αναγκασμένοι να στέλνουν όλο και περισσότερους γερμανούς εργάτες στο μέτωπο και εκπόνησαν ένα κτηνώδες σχέδιο για τη μεταφορά εκατοντάδων χιλιάδων εργατών από όλες τις κατεχόμενες χώρες της Ευρώπης, για να δουλέψουν ως σκλάβοι στα γερμανικά εργοστάσια, ιδίως στα πολεμικά. Στην Ελλάδα όμως, η επιστράτευση ακυρώθηκε χάρη στην ηρωική εξέγερση του λαού της Αθήνας και του Πειραιά.

Η ιστοριογραφία της περιόδου της κατοχής και της αντίστασης περιστρέφεται κυρίως γύρω από τη δράση του αντάρτικου στην ύπαιθρο, με αποτέλεσμα να περνούν συχνά σε δεύτερο πλάνο οι αγώνες της εργατικής τάξης στα αστικά κέντρα, παρότι έφερναν πολλές φορές σε δύσκολη θέση τους κατακτητές και τους έλληνες συνεργάτες τους και δημιουργούσαν τις προϋποθέσεις για τη νίκη της ελληνικής επανάστασης. Από τους πρώτους μήνες της κατοχής, και πριν την επίσημη ίδρυση του ΕΑΜ το Σεπτέμβριο του 1941, είχε ιδρυθεί το εργατικό ΕΑΜ, που αποτέλεσε τον κορμό της αντίστασης στην Αθήνα και τις άλλες μεγάλες πόλεις και οργάνωσε πολλούς σκληρούς και υποδειγματικούς ταξικούς αγώνες, ενάντια όχι μόνο στις δυνάμεις κατοχής αλλά και στη διωσολογη ελληνική αστική τάξη και τις κυβερνήσεις της.

Στις 19 Φλεβάρη 1943 ο γερμανός στρατηγός Βίλχελμ Σπάιντελ υπέγραψε το διάταγμα «περί υποχρεωτικής εργασίας του αστικού πληθυσμού της Ελλάδας». Η επί-

σημη διατύπωση δεν μιλούσε για μεταφορά των επιστρατευμένων εργατών στη Γερμανία, κανένας όμως δεν είχε αυταπάτες. Στις 24 Φλεβάρη 1943 χιλιάδες άνθρωποι ξεχύθηκαν στους δρόμους της Αθήνας. Ένα τμήμα της διαδήλωσης διέσπασε τον αστυνομικό κλοιό μπροστά στη Βουλή και κατέστρεψε το γραφείο του κατοχικού πρωθυπουργού Λογοθετόπουλου, ενώ ένα άλλο εισέβαλε στο υπουργείο Εργασίας σαρώνοντας τους ιταλούς αστυνομικούς που το φρουρούσαν και έβαλαν φωτιά, ώστε να καταστραφούν όλα τα αρχεία και ειδικά οι φάκελοι των ανέργων, που θα είχαν «προτεραιότητα» στην επιστράτευση. Τρεις διαδηλωτές έπεσαν νεκροί και τριάντα τραυματίστηκαν σοβαρά.

Οι πληροφορίες έδειχναν ότι η διωσολογική κυβέρνηση θα ανακοίνωνε επισήμως την επιστράτευση στις 5 Μάρτη. Η κατάσταση ήταν κρίσιμη, όμως και η ευκαιρία τεράστια, εφόσον λαμβάνονταν τολμηρές πρωτοβουλίες. Ο πρωταγωνιστικός ρόλος ανήκε στα στελέχη του ΕΑΜ και ειδικότερα του εργατικού ΕΑΜ, που θα αποκόμιζαν τους καρπούς της σκληρής και συστηματικής δουλειάς των προηγούμενων μηνών. Ο Νίκος Πλουμπίδης, μεσαίο στέλεχος του ΚΚΕ τότε, δίνει μια περιγραφή της κατάστασης, ενδεικτική για το θάρρος και την αυταπάρνηση των ανθρώπων που δημιούργησαν το έπος της αντίστασης, δηλαδή της ελληνικής επανάστασης: «... Είχα, βέβαια, τους δημόσιους υπαλλήλους έτοιμους για απεργία, τους εργατοϋπαλληλικούς κλάδους μπορούσα να τους κατεβάσω, το λαό των συνοικιών επίσης μπορούσα να κινητοποιήσω, αλλά το ζήτημα ήταν σοβαρότατο, ήταν γενικά πολιτικό ζήτημα. Αν περίμενα σύγκληση του Πολιτικού Γραφείου θα χανόταν η ευκαιρία και θα ήταν δύσκολο να

ανατραπεί ειλημμένη απόφαση. Να παραμείνω αδρανής με τη δικαιολογία ότι δεν ήταν δική μου δουλειά να αποφασίσω, το θεώρησα προδοσία και απέναντι στο Κόμμα και απέναντι του λαού. Κατέληξα να αναλάβω την ευθύνη. Έβλεπα καθαρά την επιτυχία και τη νίκη, συναισθηματικά, αλλά και με τη μελέτη της κατάστασης και αποφάσισα να κατεβάσω στις 5 του Μάρτη τους εργατοϋπαλληλικούς κλάδους της Αθήνας σε Γενική Πολιτική Απεργία και το λαό της Αθήνας σε Παλλαϊκή Διαδήλωση με σύνθημα «Κάτω η πολιτική επιστράτευση. Ψωμί, δουλειά, ελευθερία»».

Στις 5 Μάρτη 1943 τα πάντα, τράπεζες, δημόσιες υπηρεσίες, συγκοινωνίες, εργοστάσια, μαγαζιά νέκρωσαν από τη γενική απεργία. Μια μαρτυρία αναφέρει χαρακτηριστικά ότι το στέλεχος των διωσολογών που διατάχθηκε να εκδώσει διάταγμα απόλυσης όλων των απεργών δημοσίων υπαλλήλων δεν έβρισκε δακτυλογράφο να το γράψει! Μια τεράστια λαοθάλασσα κατέβηκε στους δρόμους της Αθήνας. Η διαδήλωση είχε προπαγανδιστεί πυρετωδώς επί μέρες, με συνθήματα στους τοίχους, πολυγραφήμενες προκηρύξεις, τρικάκια και τα περίφημα χωνιά, που τότε άρχισαν να χρησιμοποιούνται. Σε πολλά σημεία, τα γερμανικά και ιταλικά στρατεύματα ανοίγουν πυρ και σκοτώνουν για να ανακόψουν την ορμή των μαζών, αλλά μάταια. Οι πιο ηρωικές σελίδες γράφτηκαν όταν τα κύματα των διαδηλωτών έφτασαν στο υπουργείο Εργασίας, όπου ήταν ήδη στημένα τα γερμανικά πολυβόλα. Η κτηνώδης δύναμη των ναζί αποδείχτηκε πολύ μικρή μπροστά στην ορμή του αποφασισμένου για όλα εξεγερμένου πλήθους. Οι συγκρούσεις συνεχίστηκαν επί πολλές ώρες

σε όλη την πόλη, με εκατοντάδες νεκρούς και χιλιάδες τραυματίες.

Τα σχέδια των Γερμανών ματαιώθηκαν. Ο Λογοθετόπουλος αντικαταστάθηκε με τον Ράλλη, τον δημιουργό των ταγμάτων ασφαλείας. Αργότερα, ο ίδιος ο Χίτλερ θα προσπαθήσει να μαζέψει τα ασυμμάζευτα, δηλώνοντας ότι οι Έλληνες εξαιρέθηκαν από την επιστράτευση λόγω της... φυλετικής τους καθαρότητας και της ιστορίας τους. Πράγματι, η Ελλάδα ήταν η μοναδική χώρα όπου οι ναζί δεν μπόρεσαν να πάρουν σκλάβους για τα πολεμικά τους εργοστάσια. Η τεράστια δυναμική της ελληνικής επανάστασης είχε ξεδιπλωθεί. Όμως, αυτοί οι ηρωικοί αγώνες πήγαν χαμένοι γιατί δεν μπόρεσαν να ξεφύγουν από τη σταλινική ηγεσία του ΚΚΕ, η οποία, με τις προδοτικές συμφωνίες του Λιβάνου, της Καζέρτας και της Βάρκιζας παρέδωσε το κίνημα της αντίστασης βορά στα ντόπια και ξένα αφεντικά. Το παράδειγμα της εξέγερσης του Μάρτη του 1943 είναι σήμερα εξαιρετικά επίκαιρο, καθώς μόνο με τέτοιες κλίμακας αγώνες και θυσίες μπορούμε να απαλλαχτούμε από τη χούντα κυβέρνησης-τρόικας.

■ Γιάννης Χαλάς

1883 – 2013: 130 χρόνια από τον θάνατο του Καρλ Μαρξ

Στις αρχές του 21^{ου} αιώνα, που η βαρβαρότητα του καπιταλιστικού συστήματος απειλεί να ξεπεράσει ακόμα και τις φρικαλεότητες του 20^{ου}, τα Άουσβιτς, τις Χιροσίμες και τους παγκόσμιους πολέμους, και μόλις 20 χρόνια μετά τις κίβδηλες θριαμβολογίες των αστών για το «τέλος της ιστορίας», η 130^η επέτειος από τον θάνατο του Καρλ Μαρξ υπενθυμίζει ότι η ιστορία βρίσκεται ακόμα μπροστά μας, ανοιχτή στις πιο φωτεινές και ανθρωπίνες εκδοχές της. Στην ιστορία που δημιουργούν με τη μαζική αυτενέργειά τους οι καταπιεζόμενες τάξεις, υψώνονται ορισμένα ονόματα και τοποθετούνται στο βάθρο μυθικών προπατόρων της ανθρωπίνης απελευθέρωσης, της λύσης του ταξικού δράματος αιώνων. Τέτοιο και το όνομα του Καρλ Μαρξ.

Πατί μπορεί σε τελευταία ανάλυση ο Μαρξισμός, η πλέον απελευθερωτική ιδεολογία στην ιστορία της ανθρωπίνης κοινωνίας, να είναι προϊόν της γέννησης και ανάπτυξης του καπιταλιστικού τρόπου παραγωγής και της ταξικής πάλης που τη συνοδεύει, όμως μεσολάβησε η πραγματική ζωή και συνειδητή δράση του Καρλ Μαρξ και του συντρόφου και αδελφικού του φίλου Φρίντριχ Ένγκελς, που μεταμόρφωσαν ένα πανάρχαιο όραμα της ανθρωπότητας, την επιστροφή σε μια «χρυσή» αταξική εποχή, από ουτοπία σε επιστημονικά θεμελιωμένη δυνατότητα.

Ο Μαρξ, γεννημένος το 1818 στο Τρίερ της Ρηνανίας, από εύπορη οικογένεια, προοριζόταν αρχικά ν' ακολουθήσει ακαδημαϊκή σταδιοδρομία, που στάθηκε όμως αδύνατη λόγω του αντιδραστικού κλίματος των γερμανικών πανεπιστημίων και της απόφασής του ν' αφιερωθεί στο επαναστατικό κίνημα. Έκτοτε βιοπορίστηκε από την δημο-

σιογραφία και τη συγγραφή, υποφέροντας μια δύσκολη και φτωχική ζωή, με μόνα στηρίγματά του, ψυχικά και υλικά, τη συμπάραση της συζύγου του Τζένης φον Βεστφάλεν και Ένγκελς. Πέθανε στις 14 Απρίλη του 1883, αφού μεταμόρφωσε με τη ζωή και το έργο του την όψη και τις ελπίδες της ανθρωπότητας.

Ο Μαρξισμός εμφανίστηκε ως επαναστατικός μετασχηματισμός και συνένωση των κοινωνικών επιστημών, των επαναστατικών οργανώσεων που γεννήθηκαν από την άκρα αριστερά της Μεγάλης Γαλλικής Επανάστασης και του στοιχειώδους κινήματος εργατικής αυτοοργάνωσης και χειραφέτησης – και, τέλος, του προμαρξιστικού σοσιαλισμού. Αφομοιώνοντας πλήρως και υποβάλλοντας σε κριτική εξέταση τις προόδους που είχαν συσσωρευτεί σε κάθε ένα από τα παραπάνω πεδία πριν απ' αυτούς, οι Μαρξ και Ένγκελς τα μεταμόρφωσαν, διατηρώντας ό,τι ήταν ουσιαστικά σωστό.

Πρώτο, «ξανάστησαν στα πόδια της» τη Διαλεκτική του Χέγκελ, τη μεγαλύτερη προσφορά της κλασικής γερμανικής φιλοσοφίας, αναιρώντας τον ιδεαλιστικό της χαρακτήρα και αναδιατυπώνοντάς την υλιστικά. Συνέχισαν το έργο της γαλλικής ιστοριογραφίας, αναπτύσσοντας τη θεωρία του Ιστορικού Υλισμού. Συνέλαβαν δηλαδή την κεντρικότητα της κοινωνικής εργασίας και των αντίστοιχα σχηματιζόμενων παραγωγικών σχέσεων, τη διαδοχή των διαφορετικών τρόπων παραγωγής, τη διάκριση βάσης-εποικοδομήματος και συνεπώς τον παροδικό, ιστορικό χαρακτήρα του κράτους. Τέλος, υπέβαλλαν σε μια εκπληκτικά οξυδερκή, αντικειμενική αλλά και ανελέητη κριτική την κλασική αγγλική πολιτική οικονομία, η οποία είχε σημειώσει ορισμένες προόδους κάτω από την επαναστατική αστική

τάξη και την οποία έστρεψαν εναντίον της, όταν αυτή έγινε κυρίαρχη τάξη. Η προσωπική συνεισφορά του Μαρξ σ' αυτό το πεδίο είναι ίσως η πιο γνωστή. Τα ογκώδη γραπτά και οι αδιάκοπες έρευνές του, που αφορούσαν την ανάλυση του καπιταλιστικού τρόπου παραγωγής, τον απασχόλησαν πάνω από δυο δεκαετίες και έμειναν ανολοκλήρωτα (σε σχέση με τα ακόμα πιο μακρόχρονα προσχέδια που ο ίδιος είχε κάνει), παρότι πρόλαβε να δει όσο ζούσε την έκδοση του πρώτου τόμου του *Κεφαλαίου*.

Δεύτερο, η τεράστια αυτή εργασία επέτρεψε να θεμελιωθεί το εγχείρημα της ανατροπής και αντικατάστασης της αστικής κοινωνίας όχι απλώς στην αποσπασματική κριτική ορισμένων όψεών της, αλλά στις ίδιες τις προόδους και τις αντιφάσεις της. Συνέλαβαν τον πρωταγωνιστικό ρόλο του διαρκώς αυξανόμενου προλεταριάτου, τη δυνατότητα του να είναι ο φορέας και η κυρίαρχη δύναμη των επερχόμενων επαναστάσεων. Έθεσαν έτσι στο περιθώριο τα διάφορα ουτοπικά σοσιαλιστικά ρεύματα.

Τρίτο, ζώντας τις επαναστάσεις του 1848–1850 και την Παρισινή Κομμούνια του 1871, αντιλήφθηκαν και πρόταξαν την ανάγκη ανεξάρτητης πολιτικής οργάνωσης του προλεταριάτου. Δηλαδή τη δημιουργία μαζικών εργατικών κομμάτων, που θα παρέμβαιναν στην εθνική πολιτική ζωή και θα προετοίμαζαν την εργατική τάξη για την κατάληψη της εξουσίας. Μπόρεσαν έτσι να περιθωριοποιήσουν τις πραξικοπηματισμό, που κληροδοτούσαν οι επαναστατικές οργανώσεις της άκρας αριστεράς της Γαλλικής Επανάστασης (Μπαμπέφ, Μπλανκί). Αυτή ήταν μια βασική έγνοια του Μαρξ και του Ένγκελς, που επιτεύχθηκε σε γενικές γραμμές για τις ευρωπαϊκές χώρες με ορόσημα την ίδρυση της Α' Διεθνούς το 1863 και την

συνένωση του μαρξιστικού κόμματος των Β. Λίμπκνεχτ και Μπέμπελ με το εργατικό κόμμα του Λασάλ στην Γερμανία το 1863.

Η τιτάνια αυτή προσπάθεια να τεθεί σε στέρεες και επιστημονικές βάσεις το κίνημα χειραφέτησης του προλεταριάτου και τελικά της ανθρωπότητας είναι αρκετά δύσκολο να κομματιαστεί και να μοιραστεί το ένα ή το άλλο μέρος της μεταξύ των δύο θεμελιωτών του επιστημονικού σοσιαλισμού. Γνωρίστηκαν τη δεκαετία του 1840 και δέθηκαν με αξεδιάλτους φιλικούς, συντροφικούς και επιστημονικούς δεσμούς, που καθόρισαν τη μετέπειτα ζωή τους. Δεν είναι απλώς η οικονομική στήριξη του Ένγκελς στον Μαρξ. Είναι η από κοινού συγγραφή βιβλίων, η τεράστια πολιτική αλληλογραφία τους, η από κοινού πάλη τους μέσα στις πρώτες κομμουνιστικές οργανώσεις.

Η σημερινή κρίση, επαναφέροντας τους χειρότερους εφιάλτες του καπιταλιστικού συστήματος, από τους οποίους πίστεψε ότι λυτρώθηκε η αστική τάξη στις αρχές της δεκαετίας του '90, έκανε ακόμα και τους ίδιους τους ιδεολόγους της ν' αναρωτιούνται αν ο Μαρξ «είχε τελικά δίκιο». Σήμερα, η αναζήτηση και το ενδιαφέρον για το έργο του μεγαλώνουν ξανά, μαζί με την άνοδο των ταξικών αγώνων. Οι νικηφόρες εργατικές-σοσιαλιστικές σοσιαλιστικές επαναστάσεις που βρίσκονται μπροστά μας, θα δικαιώσουν και έμπρακτα το υψηλό ιδανικό αυτού του προφήτη του «κομμουνιστικού φαντάσματος που πλανάται». Αυτού του ακλόνητου αγωνιστή, του ακούραστου ερευνητή, του μεγαλοφυή θεωρητικού, του λαμπρού μυαλού που έθεσε τη διάνοια και τη ζωή του στην υπηρεσία του εκμεταλλευόμενου προλεταριάτου και της απελευθέρωσής του μαζί με όλη την ανθρωπότητα.

Πάνω από 100 εκατομμύρια απεργοί στην Ινδία

Το ξύπνημα ενός προλεταριακού γίγαντα

Η 28η και η 29η Φεβρουαρίου 2013 θα μείνουν στην ιστορία του εργατικού κινήματος σαν οι μέρες που πραγματοποιήθηκε η μεγαλύτερη απεργία στην ιστορία του καπιταλισμού μέχρι σήμερα. Το ινδικό προλεταριάτο, δεύτερο μεγαλύτερο παγκόσμια μετά το κινέζικο, έδειξε την τεράστια δύναμή του, παρλύνοντας σε μεγάλο βαθμό την αχανή χώρα, μια απο τις «αναδυόμενες» δυνάμεις. Σύμφωνα με εκτιμήσεις, στην απεργία συμμετείχαν πάνω από 100 εκ. εργαζόμενοι! Αυτή η πρωτοφανής ιστορικά μαζική απεργία έρχεται μετά από πολλούς, μικρούς και μεγάλους, σκληρούς ταξικούς αγώνες, που δείχνουν την αυξανόμενη μαχητικότητα της εργατικής τάξης και την αποφασιστικότητά της να επιβάλει λύσεις στα άμεσα προβλήματα της, διεκδικώντας μέρος του πλούτου που παράγει.

Ενώ λίγες χώρες γνώρισαν τα τελευταία χρόνια ρυθμούς ανάπτυξης ανάλογους με την Ινδία (9% σε ετήσια βάση), οι ινδοί εργάτες δεν μαζεύουν παρά τα ψίχουλα απ' το τραπέζι των αφεντικών. Παρά τη γοργή βιομηχανοποίηση, οι συνθήκες ζωής και εργασίας του προλεταριάτου θυμίζουν υποσαχάρια Αφρική. Ενώ οι πλουσιότεροι 55 Ινδοί κατέχουν το 1/6 του πλούτου της χώρας, αυτοί που ζουν σε απόλυτη φτώχεια ξεπερνούν τα 400 εκ. Το 77% του πληθυσμού επιβιώνει με λιγότερο από 20 ρουπίες την ημέρα, δηλαδή ούτε 0,4 δολάρια! Η φορολογία των επιχειρήσεων έχει σχεδόν μηδενιστεί, τα όποια επιδόματα προστάτευαν τους φτωχούς κόβονται δραστικά, αυξάνεται η φορολογία όλων των προϊόντων, επιβαρύνοντας κυρίως τις φτωχές εργαζόμενες μάζες. Αυτό, μαζί με το αδυνάτισμα του αγροτικού τομέα, έχει εκτινάξει τον πληθωρισμό, ειδικά στα είδη διατροφής. Οι επαναλαμβανόμενες διαβεβαιώσεις της κυβέρνησης για έλεγχο των τιμών των τροφίμων έχουν μείνει στα λόγια, καθώς η αγορά ελέγχεται από μεγάλες επιχειρήσεις, εμπόρους και κτηματίες.

Αλλωστε, η βία που εξαπολύει το κεφάλαιο γίνεται με την ανοι-

χτή συνεργασία της κυβέρνησης, η οποία του έχει παραχωρήσει το δικαίωμα «σχεδιασμού» της οικονομίας, υποτάσσοντας τη νομοθεσία και τον κρατικό μηχανισμό στις ανάγκες του. Παραχωρούνται στους καπιταλιστές αχανείς εκτάσεις γης προς εκμετάλλευση, οξύνοντας περαιτέρω τις αντιθέσεις στην ύπαιθρο, ξεριζώνοντας εκατομμύρια αγρότες, που στοιβάζονται περιφερόμενοι στις μεγαλουπόλεις αναζητώντας ένα κομμάτι ψωμί.

Ενώ λοιπόν μεταξύ 1999 και 2011 η παραγωγικότητα της εργασίας αυξήθηκε κατά 12,6%, το πραγματικό εισόδημα των εργατών έπεσε κατά 2%. Πάνω από το 50% των εργατών στις δημόσιες βιομηχανίες προσλαμβάνονται από εργολάβους και πάνω από το 80% στις ιδιωτικές. Μόνο τα επίσημα στοιχεία δείχνουν 36 εκ. εργαζόμενους σε εργολάβους με «επίσημη κρατική άδεια». Με στοιχεία του υπουργείου εργασίας, πάνω από το 28% των 459 εκ. εργατών στην Ινδία εργάζονται σε εργολαβίες (δηλ. πάνω από 128 εκ. εργαζόμενοι).

Ήταν αναπόφευκτο η παγκόσμια κρίση να επηρεάσει και την Ινδία, μειώνοντας τους ρυθμούς ανάπτυξης. Η μεταποίηση, από τους πιο κερδοφόρους τομείς, χτυπήθηκε από την πτώση της ζήτησης. Ο Δείκτης Βιομηχανικής Παραγωγής για τη μεταποίηση έπεσε από το 6,9% το 2011 στο -0,1% το 2012, όπου παραμένει στάσιμος. Συνολικά, η βιομηχανία έχει χάσει τη δυνατότητα δημιουργίας νέων θέσεων εργασίας και οι καπιταλιστές προχωρούν σε δραστηριότητες περικοπές. Όμως και οι θέσεις εργασίας που δημιουργήθηκαν, στην πλειοψηφία τους είναι μερικής απασχόλησης, προερατικής αμοιβής(!), εργολαβικές, θέσεις «μαθητείας» και άλλες μορφές απροστάτευτης και ανασφάλιστης εργασίας. Ένα μεγάλο κομμάτι των προσωρινά απασχολούμενων αμοιβάται μ' ένα μικρό κλάσμα των μισθών που παίρνουν οι εργαζόμενοι με σταθερές σχέσεις εργασίας – και στις περισσότερες περιπτώσεις κάνουν δουλειές πολύ πιο βαριές και επικίνδυνες. Ακόμα, οι γυναίκες δουλεύουν με πολύ χαμηλούς μισθούς, ενώ συχνά αυτό

δεν αναγνωρίζονται καν σαν «εργασία». Μάλιστα, γίνονται αντικείμενο κάθε είδους προκαλήσεων και παρενοχλήσεων, συμπεριλαμβανομένης της σεξουαλικής. (*)

Αυτή η κατάσταση έχει οδηγήσει σε αρκετούς μαχητικούς εργατικούς αγώνες τα τελευταία χρόνια. Μόνο

στην αυτοκινητοβιομηχανία μπορούμε να παραθέσουμε δεκάδες περιπτώσεις: Suzuki, Μανεσάρ, Allied Nirron, Σαχμπαμπάντ, Hyundai στην επαρχία Τσενά, Honda Motorcycles, Γουρκαόν, Volvo, Χοσκότε, General Motors στο Χαλόι κ.λπ. Σε πολλές περιπτώσεις, οι εργάτες κατέστρεψαν τις μηχανές, έκαψαν τα εργοστάσια και ακόμα σκότωσαν τους διευθυντές! Τέτοιες βίαιες κινητοποιήσεις έχουν προκληθεί από την πολύχρονη άρνηση ικανοποίησης των αιτημάτων τους, τις απειλές και ταπεινώσεις από τους διευθυντές.

Τους τελευταίους μήνες, αναπτύσσεται ένα κύμα αγώνων για την αναγνώριση συνδικάτων στην αυτοκινητοβιομηχανία (δηλ. μεγαλύτερη στον κόσμο, με ετήσια παραγωγή 3,9 εκ. αυτοκίνητα το 2011), που συνεχώς επεκτείνεται. Από τις πιο σημαντικές ήταν η διήμερη απεργία σε εργοστάσιο της Hyundai, μια παρατεταμένη «άγρια» απεργία από το προσωπικό της Air India και κυρίως οι μαζικότερες κινητοποιήσεις εργαζόμενων σε τηλεφωνικά κέντρα και ανθρακωρύχων ενάντια στα σχέδια ιδιωτικοποίησης.

Έτσι μεγάλωσε η πίεση στις συνδικαλιστικές ηγεσίες, που στην πλειοψηφία τους ελέγχονται είτε από τα κόμματα εξουσίας είτε από τους σταλινικούς των ΚΚΙ και ΚΚΙ (μαρξιστικό), των οποίων η κύρια πολιτική «ανησυχία» είναι να «εξομαλύνουν» την κατάσταση, κρατώντας ισορροπίες ανάμεσα σε κράτος, καπιταλιστές και εργάτες. Δεν αποτελεί άλλωστε έκπληξη ότι, στις περισσότερες περιπτώσεις, στις μαχητικές κινητοποιήσεις ηγούνται ανεξάρτητα συνδικάτα, αρνούμενα να συμμορφωθούν με τις προσαγωγές των κεντρικών συνδικάτων.

Έτσι έφτασε να παρθεί η απόφαση για μια 48ωρη Γενική Απεργία. Μετά από δύο χρόνια επίμονης άρνησης της κυβέρνησης να διαπραγματευτεί με τα συνδικάτα, περισσότερες από 12 Κεντρικές Ομοσπονδίες οργάνωσαν στις 4 Σεπτεμβρίου 2012 μια Εθνική Εργατική Συνδιάσκεψη, στην οποία καθορίστηκε ένα πλάνο 10 κοινών αιτημάτων και αποφασίστηκε η 48ωρη απεργία. Ενώ η κυβέρνηση τηρούσε μακρόχρονη σιγή ιχθύος, την τελευταία στιγμή, στις 13 Φεβρουαρίου, μέσω του υπουργού εργασίας, προσκάλεσε σε συνάντηση τα συνδικάτα καλώντας τα σε αναστολή της απεργίας. Στις 17 Φεβρουαρίου, ο πρωθυπουργός κάλεσε κι αυτός τα συνδικάτα ν' αναστείλουν την απεργία και την επομένη πραγματοποιήθηκε μια συνάντηση μερικών υπουργών με συνδικαλιστικούς αντιπρόσωπους. Όμως η κυβέρνηση δεν ήθελε να κάνει καμία συγκεκριμένη παραχώρηση και οι εργαζόμενοι προχώρησαν στην προγραμματισμένη 48ωρη απεργία.

Η απεργία δεν είχε μόνο καθαρά

οικονομικό χαρακτήρα αλλά και βαθιά πολιτικό, καθώς ακόμα και τα νόμιμα συνταγματικά δικαιώματα των εργαζομένων υπονομεύονται συνεχώς. Το πιο σημαντικό, το δικαίωμα στην απεργία, αμφισβητείται όλο και πιο ανοιχτά. Σε αρκετές πλέον περιπτώσεις οι απεργίες κρίνονται «παράνομες και καταχρηστικές». Άλλωστε, στις περισσότερες από 1000(!) Ειδικές Οικονομικές Ζώνες που έχει εγκρίνει η κυβέρνηση, δεν υπάρχει δικαίωμα οργάνωσης σε συνδικάτα ή απεργίας!

Η συμμετοχή στην απεργία επεκτάθηκε σ' όλη την οικονομία (τράπεζες, λιμάνια, σιδηρόδρομοι, ασφάλειες, μεταφορές, ενέργεια, ορυχεία, αερομεταφορές κ.α.) Κατά την πρώτη μέρα, ξέσπασαν συγκρούσεις μεταξύ απεργών και απεργοσπαστών στο εργοστάσιο της Noida, στις οποίες κήκαν αυτοκίνητα. Στην πόλη Χαριάνα, ένας οδηγός συνδικαλιστής ηγέτης σκοτώθηκε προσπαθώντας μαζί με άλλους εργαζόμενους να σταματήσουν απεργοσπαστές.

Η Ινδία είναι ένα κλασικό παράδειγμα άνισης και συνδυασμένης ανάπτυξης. Περισσότερες από έξι δεκαετίες μετά την ανεξαρτησία της και παρά το οικονομικό της «θαύμα», παραμένει κυρίως μια αγροτική χώρα. Από τον γιγάντιο πληθυσμό των 1,2 δις, το 72 % ζει στην ύπαιθρο, όπου οι συνθήκες διαβίωσης είναι άθλιες. Όμως, ο ινδικός καπιταλισμός, μέσα στις αντιφάσεις της ανάπτυξής του, δημιουργήσε έναν γίγαντα, το ινδικό προλεταριάτο, που ξύπνησε και απειλεί να μετατραπεί στον ίδιο του τον νεκροθάφτη.

P.B.

(*) Βασικά αιτήματα των εργαζομένων είναι το σταμάτημα της σεξουαλικής παρενόχλησης των γυναικών και να φτιαχτούν στα εργοστάσια ξεχωριστές τουαλέτες για άνδρες και γυναίκες. Το πρόσφατο τεράστιο κύμα διαδηλώσεων ενάντια στους βιασμούς γυναικών δείχνει με τον πιο αποτρόπαιο τρόπο τη συμβίωση του καπιταλισμού και της «δημοκρατίας» με τα πιο αντιδραστικά συστήματα και ιδεολογίες. Ο μεγαλύτερος βιαστής, άλλωστε, είναι το ίδιο το ινδικό κράτος και οι μηχανισμοί του (στρατός, αστυνομία). Το 1991, στο Κασμίρ, ο κατοχικός ινδικός στρατός βίασε σε μια μόνο νύχτα 100 γυναίκες από 13 ως 80 ετών. Η γυναικεία καταπίεση ενδυναμώνεται μέσω του συστήματος *ranachayat* (συμβούλιο χωριού), που ενισχύει το σύστημα της κάστας και προστάζει τι είναι παραδεκτό σ' όλες τις όψεις των κοινωνικών σχέσεων. Αυτά τα συμβούλια έχουν την εξουσία να τιμωρούν από μικτούς γάμους (μεταξύ διαφορετικών καστών) έως το ντύσιμο των γυναικών. Η απελευθέρωση της γυναίκας στην Ινδία είναι αχώριστη από την καταστροφή του αντιδραστικού συστήματος των καστών.

